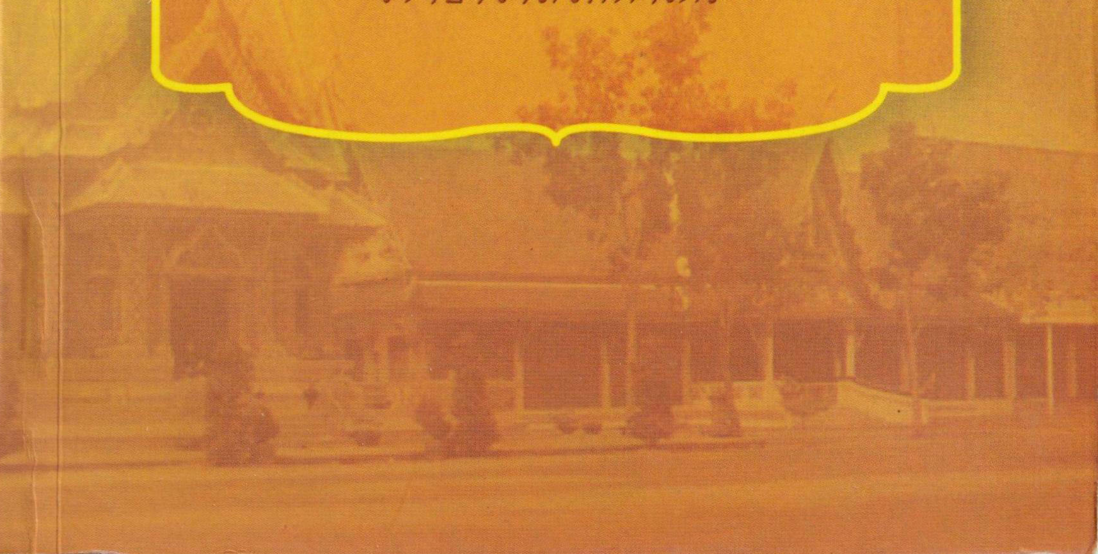
ที่ระลึก

๖ รอบ ๗๒ ปี

พระเทพพิพัฒนาภรณ์

เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เจ้าอาวาสวัดท่าไทร

ที่ระลึก ๖ รอบ ๗๒ ปี พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี เจ้าอาวาสวัดท่าไทร

ที่ระลึก

๖ รอบ ๗๒ ปี

พระเทพพิพัฒนาภรณ์

เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เจ้าอาวาสวัดท่าไทร

อนุโมทนากถา

เนื่องในวโรกาสที่พระเดชพระคุณ ท่านเจ้าคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ หลวงพ่อพระมหาชูชาติ พระผู้มากด้วยเมตตาและมีแต่ให้ได้เสมอสำหรับทุกคน เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี เจ้าอาวาสวัดท่าไทร ได้เจริญชนมายุครบ ๗๒ ปี ๖ รอบ บริบูรณ์ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ นี้ คณะศิษยานุศิษย์ ญาติมิตรและบรรดาผู้ที่เคารพนับถือ เลื่อมใสในพระเดชพระคุณ ต่างมีใจเปี่ยมล้นด้วยความปิติยินดี ที่ได้เห็นหลวงพ่อพระเดชพระคุณ ซึ่งเป็นพระอุปัชฌาย์ ครูบาอาจารย์ ที่มีชีวิตผ่านพ้นอุปสรรคอันตราย สมบูรณ์ด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา สามารถบริหารศาสนกิจสัมฤทธิ์ผล เป็นหลักชัยในสังฆมณฑลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเป็นหลักชัยในใจของคณะศิษยานุศิษย์ทุกคน ตลอดกาลยาวนานจนถึงทุกวันนี้ ๗๒ ปี

คณะศิษย์ทั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์ จึงได้พร้อมใจกันจัดงานฉลองอายุวัฒนมงคล ๗๒ ปี ถวายเป็นกรณีพิเศษกว่าทุกๆ ปี เพื่อเพิ่มพูนสรรสิริสวัสดิ์พิพัฒนมงคล อำนวยผลให้พระเดชพระคุณเจริญอายุวัฒนมงคลยิ่งๆ ขึ้นไป เพื่อดำรงอยู่เป็นที่สักการบูชาของบรรดาศิษยานุศิษย์ ญาติมิตร และผู้มีจิตศรัทธาเลื่อมใสตลอดไป

ในการจัดงานครั้งนี้คณะศิษย์ทุกท่านที่มีความใกล้ชิด ได้เป็นผู้ดำเนินการจัดทำของที่ระลึก เพื่อจะได้มอบเป็นธรรมบรรณาการแก่ผู้ไปร่วมบำเพ็ญกุศลในครั้งนี้ การจัดทำข้อมูลต่างๆ เป็นไปอย่างรีบเร่ง เพราะมีเวลาจำกัด ต้องไปหาข้อมูลและขอคำสดุดีจากบุคคลสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระเดชพระคุณ ต้องไปถ่ายภาพภายในบริเวณวัดท่าไทรและสถานที่ต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับชีวประวัติของท่าน นับว่าเป็นงานที่ต้องทำแข่งกับเวลา ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเห็นใจ แต่ก็ทำด้วยความเต็มใจและภาคภูมิใจ เพื่อให้ทันมอบเป็นของกำนัล ที่มีค่ายิ่ง แด่ผู้มาร่วมงาน อาจมีข้อบกพร่องไปบ้าง ต้องขออภัยท่านผู้อ่านทุกท่าน ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณและขออนุโมทนาทุกท่าน ที่มีส่วนในการจัดทำหนังสือที่ระลึกเล่มนี้ให้สำเร็จตามความประสงค์ กับทั้งขอกราบขอบพระคุณพระมหาเถระทุกท่าน ที่ได้กรุณามอบคำสดุดีต่างๆ มาลงพิมพ์ในหนังสือและขอขอบคุณญาติโยมทุกท่านที่ได้ส่งคำ มุทิตาคุณมาให้ลงพิมพ์ในหนังสือเล่มนี้ และได้สละเวลาในการช่วยเหลือเพื่อนำมารวมพิมพ์ในหนังสือเล่มนี้ด้วย ขออนุโมทนาบุญกับทุกท่านที่ได้ร่วมบริจาคทรัพย์ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการพิมพ์หนังสือ ซึ่งมีรายนามตามที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ

ในศุภมงคลที่พระเดชพระคุณ มีอายุวัฒนมงคล ๗๒ ปี บริบูรณ์ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ นี้ บรรดาศิษยานุศิษย์ ญาติมิตร และอุบาสกอุบาสิกา ผู้มีความเลื่อมใส ขอน้อมใจตั้งจิตอธิษฐาน ด้วยเดชานุภาพแห่งพระรัตนตรัยอดิศัยบุญเขต ได้โปรดประสิทธิ์ประสาทจตุรพิธพรชัย ให้พระเดชพระคุณ มีความเกษมสุขสโมสรในบวรพระพุทธศาสนา ดำรงอยู่เป็นที่เคารพสักการบูชาของคณะศิษยานุศิษย์ ญาติมิตรและสาธุชนทุกท่านตลอดกาลนานเทอญฯ

ในนามคณะศิษยานุศิษย์ทุกท่าน

๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

สารบัญ

หน้า

หน้า

หน้า

หน้า

ขอเชิญร่วมพิธีบำเพ็ญบุญอายุวัฒนมงคล ๖ รอบ ๗๒ ปี

ของพระเดชพระคุณ

พระเทพพิพัฒนาภรณ์

เจ้าอาวาสวัดท่าไทร และเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ณ วัดท่าไทร อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วันที่ ๒๕ - ๒๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

กำหนดการ

วันเสาร์ ที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ภาคเช้า เริ่มเวลา ๐๙.๐๐ - ๑๑.๐๐ น. ฟังเทศน์คาถาพัน

ภาคบ่าย เริ่มเวลา ๑๓.๐๐ เป็นต้นไป ฟังเทศน์มหาชาติจนจบ

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๓๐ รูป รับทักษิณานุปทาน

- ถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์รับทักษิณานุปทาน

วันอาทิตย์ ที่ ๒๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

เวลา ๐๖.๓๐ น. ทำบุญตักบาตร พระภิกษุสามเณร จำนวน ๗๓ รูป

เวลา ๐๙.๐๐ น. คณะสงฆ์ และพุทธศาสนิกชนพร้อมกัน ณ มณฑลพิธี

เวลา ๐๙.๓๐ น. พระเดชพระคุณพระพรหมจริยาจารย์
เจ้าคณะใหญ่หนใต้ ประธานสงฆ์ในพิธีกล่าวสัมโมทนียกถา

เวลา ๑๐.๐๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๒๓ รูปเจริญพระพุทธมนต์

- พระเทพพิพัฒนาภรณ์ ถวายสักการะแด่พระมหาเถระผู้เป็นประธาน
- ถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์
- ประธานสงฆ์อนุโมทนา ,กรวดน้ำ, รับพร

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระภิกษุ สามเณรประมาณ ๒๐๐ รูป
ประชาชนผู้มาร่วมงานทุกท่าน ร่วมรับประทานอาหาร

เสร็จพิธี

ธรรมเครื่องเจริญอายุ

ความมีอายุยืน เป็นที่ปรารถนาของคนสามัญทั่วไป ทางพระพุทธศาสนา มีคำสอนเรื่องความมีอายุยืนไว้ ๒ ประการ คือ ๑. อดีตกรรม ๒. ปัจจุบันกรรม

เรื่องอดีตกรรม ปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎก เช่น จูฬกรรมวิภังคสูตร เป็นต้น

เรื่องปัจจุบันกรรม ปรากฏอยู่ในบทอนุโมทนา ที่พระท่านสวด และทราบกันเป็นส่วนมาก ที่ว่า “อภิวาทนสีลิสฺส นิจฺจํ วุฑฺฒาปจายิโน จตฺตาโร ธมฺมา วฑฺฒนฺติ อายุ วณฺโณ สุขํ พลํ” พอจะประมวลความได้ว่า ธรรมที่เป็นเหตุให้มีอายุยืน มี ๒ ประการ คือ อภิวาทนสีละ การนิยมการไหว้กราบ และวุฑฒาปจายนะ ความอ่อนน้อมต่อท่านผู้เจริญ

ท่านเจ้าคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กนฺตวณฺโณ) เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี, เจ้าอาวาสวัดท่าไทร มีอัธยาศัยนิยมการไหว้กราบ อ่อนน้อมถ่อมตนต่อท่านผู้เจริญ และยังมีจิตใจคิดสร้างสรรค์ที่งดงามตามพระธรรมวินัย ท่านเจ้าคุณ จึงเจริญอายุครบ ๖ รอบ ๗๒ ปี อย่างงดงาม หากมีอายุยืนยาวไปอีก ก็จะมีความงดงามยิ่งขึ้น

ขอให้ท่านเจ้าคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ มีอายุยืนยาวยิ่งขึ้นไป เพื่อความงดงามด้วยประการทั้งปวง

สมเด็จพระพุฒาจารย์.

(สมเด็จพระพุฒาจารย์)
ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช
วัดสระเกศ

มุทิตากถา

เนื่องในวโรกาสที่พระเดชพระคุณ ท่านเจ้าคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กนฺตวณฺณมหาเถระ) เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเจ้าอาวาสวัดท่าไทร เจริญอายุมาได้ ๗๒ ปี ครบ ๖ รอบ ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะศิษยานุศิษย์และผู้เคารพนับถือจัดบำเพ็ญกุศลถวายเนื่องในอภิลักขิตสมัยเช่นนี้ พร้อมกันนั้นจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกคราวเดียวกัน ถือว่าชีวิตยืนยาวมาได้ครบ ๖ รอบ เช่นนี้ คนหนึ่งมีครั้งเดียวเท่านั้น

ท่านเจ้าคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ ถือว่าเป็นพระเถระเสาหลักรูปหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีปฏิปทาอันนำมาซึ่งความนับถือเลื่อมใสของพระสงฆ์และประชาชนโดยทั่วไป ดังเห็นได้ทุกปี ในวันทำบุญอายุของท่านจะมีพระสงฆ์และประชาชนเต็มวัด มีอาหารหวานคาวต่างนำกันมามากมาย ด้านความสามารถในการพัฒนาวัดวาอาราม ก็เจริญอย่างผิดหูผิดตา เพียงเท่านี้ก็เห็นได้ว่าท่านเจ้าคุณมีความเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติหลายประการ

ดังนั้น ในคราวครั้งสำคัญเช่นคราวนี้ คณะสงฆ์และประชาชนต่างร่วมมือกันเป็นอย่างดีจัดงานถวาย อายุวัฒนมงคล ให้กับท่านเจ้าคุณ ทุกคนร่วมใจกันอธิษฐานขอให้ท่านเจ้าคุณเจริญอายุยิ่งยืนนานเพื่อเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรเป็นที่พักพิงทางใจของเหล่าศิษยานุศิษย์สืบไปนานเท่านาน

ข้าพเจ้าก็เช่นเดียวกัน ขออำนวยอวยพรขอให้ท่านเจ้าคุณมีสุขภาพดี มีความสุขอันไพบูลย์ เป็นปูชนียบุคคลของจังหวัด นำพาหมู่คณะไปในทิศทางที่ถูกต้อง ประดุจเปลวเทียนเล่มใหญ่ที่ให้แสงสว่างเป็นประโยชน์แก่ผู้คนตลอดไป

พระพรหมจริยาจารย์

(พระพรหมจริยาจารย์)

เจ้าคณะใหญ่หนใต้

มุทิตากถา

พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กนฺตวณฺโณ ป.ธ.๕) เจ้าอาวาสวัดท่าไทร เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพระมหาเถระผู้มีความเคร่งครัดในพระธรรมวินัย ยึดความยุติธรรมเป็นหลักในการปกครอง การบริหารงานคณะสงฆ์ จึงเป็นไปด้วยความเรียบร้อยดีงามทุกประการ เป็นเนติแบบอย่างอันดีงาม ที่พระมหาเถระนักปกครองทุกรูป ที่หวังความสงบสุขของคณะสงฆ์ในเขตปกครอง ควรอนุวัตรปฏิบัติตาม

พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เป็นพระมหาเถระ เป็นผู้สมบูรณ์ด้วยเถรธรรม ดังที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ว่า

ยมฺหิ สจฺจญฺจ ธมฺโม จ อหึสา สญฺญโม ทโม
ส เว วนฺตมโล ธีโร โส เถโรติ ปวุจฺจติ

สัจจะ ๑ ธรรมะ ๑ อหึสา ๑ สัญญมะ ๑ ทมะ ๑ มีอยู่ในพระภิกษุรูปใด พระภิกษุรูปนั้นแลละมลทินได้แล้ว เป็นนักปราชญ์ บัณฑิต เรียกภิกษุรูปนั้นว่า **พระเถระ** ดังนี้

ในวโรกาสที่พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กนฺตวณฺโณ ป.ธ.๕) เจ้าอาวาสวัดท่าไทร เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี เจริญอายุวัฒน์มงคล ๗๒ พรรษา ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย จงดลบันดาลให้พระเทพพิพัฒนาภรณ์ ได้ประสบผลตามที่ประสงค์จงทุกประการ

พระพรหมดิลก

(พระพรหมดิลก)
กรรมการมหาเถรสมาคม
เจ้าคณะภาค ๑๔
เจ้าอาวาสวัดสามพระยา

เถรสดุดี

ในมงคลสมัยที่พระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี เจ้าอาวาสวัดท่าไทร เจริญอายุครบ ๗๒ ปี เป็นที่ปิติยินดี แก่ศิษยานุศิษย์ ญาติมิตร โดยถ้วนหน้า เพราะตั้งแต่ท่านเจ้าคุณได้ดำรงศักดิ์เจ้าคณะจังหวัดแล้ว ได้อุตสาหวิริยะ ปฏิบัติ หน้าที่อย่างเต็มความสามารถจนเป็นที่ยอมรับในวงการคณะสงฆ์และชาวพุทธทั่วไป ท่านเป็นพระที่เปี่ยมไปด้วย เมตตาธรรม สงเคราะห์พุทธบริษัทอย่างดีเยี่ยม ผู้เขียนไม่กล้าเขียนให้มากได้ เกรงจะไม่สมบูรณ์ในศาสนกิจที่ท่านได้ปฏิบัติมา แต่เรามีความเคารพนับถือกันฉันท์พี่น้องช่วยเหลือกันตามความสามารถควรแก่สมณภาวะมาด้วยดี

จึงขอถือโอกาสในมงคลสมัยนี้ อัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยและบุญกุศลที่ท่านบำเพ็ญมาแล้วด้วยดี จงส่งเสริมให้ท่านมีสุขภาพอนามัยดี มีอายุยืน เป็นที่พึ่งของพุทธบริษัทตลอดไป

พระธรรมวิมลโมลี
เจ้าคณะภาค ๑๗

คำนิยม

พระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ) เจ้าอาวาสวัดท่าไทร เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพระมหาเถระที่หลักของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี รูปหนึ่ง เป็นแบบอย่างแห่งการปฏิบัติของพระภิกษุสามเณร เป็นพระภิกษุที่เป็นที่เคารพรักศรัทธาของชาวพุทธทั่วไปทั้งชาวสุราษฎร์ธานี และจังหวัดอื่นๆ มาอย่างช้านาน ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ จะเรียกท่านว่า "ท่านชูชาติ หรือ อาจารย์ชูชาติ"

ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ นี้ อาจารย์ชูชาติ จะมีอายุครบ ๖ รอบ ๗๒ ปี คณะสงฆ์วัดท่าไทร และคณะศิษยานุศิษย์ ญาติมิตร อุบาสกอุบาสิกา มีความปรารถนาจะจัดงานบุญเพื่อเป็นการเฉลิมอายุถวาย และได้มีแผนงานจะจัดทำหนังสือเป็นที่ระลึกเพื่อรวบรวมประวัติ ผลงาน ตลอดถึงเรื่องราวต่างๆ อันมีคุณค่าซึ่งจะนำมาเป็นประโยชน์ แก่ผู้ใฝ่ศึกษาในโอกาสต่อไป นับเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การสรรเสริญ ยกย่องในความกตัญญูกตเวทีอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าได้รู้จัก และเคารพศรัทธาต่ออาจารย์ชูชาติประดุจพี่ชาย มาช้านาน สนใจในการทำงาน ตลอดถึงวิธีการทำงานซึ่งเรียกว่า ศิลปะ อาจารย์ชูชาติเป็นนักทำงานที่เป็นแบบอย่างของการเสียสละ และจริงใจต่องานที่ทำมาตลอด งานของท่านในฐานะพระภิกษุจึงมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลให้คนเคารพนอบน้อมยกย่องและบูชา ทั่วไปที่เป็นดังนี้ เพราะท่านได้ปฏิบัติธรรมะ โดยเฉพาะข้อที่ว่า อัตตะสัมมาปณิธิ การวางตนไว้ในทางที่ถูกต้อง ซึ่งปรากฏอยู่ในมงคลสูตร และมีธรรมะอีก ๕ ข้อ เป็นหลักปฏิบัติ คือ ๑ สติ คอยกำกับใจตลอดเวลา ๒ สัจจะ มีความจริงใจต่อบุคคลทั้งหลาย ๓ อาชชวะ มีความซื่อตรงต่อการทำหน้าที่ ๔ สัญญมะ มีความสำรวม ระวังกาย วาจาใจ และ ๕ ทมะ มีความอดทน ธรรมะ ๕ ประการนี้ เป็นหลักปฏิบัติ

ด้วยธรรมะดังกล่าวเป็นหลักในการทำงาน ท่านจึงเป็นหลัก เป็นแบบอย่างของพระภิกษุสามเณร เป็นพระสังฆาธิการที่มีคุณภาพของคณะสงฆ์ เป็นพระภิกษุสงฆ์ที่เป็นเนื้อนาบุญอย่างเยี่ยมยอดของชาวพุทธทั้งปวง

ขออานิสงส์แห่งคุณงามความดีทั้งมวล จงเป็นปฏิพร ให้ท่านเจ้าคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ (อาจารย์ชูชาติ) ได้ประสบแต่โชคดี มีความสุข มีอายุยืนนานและขอให้เจริญในสมณธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอดไป

(พระเทพสุธี)

เจ้าคณะภาค ๑๖

วัดไตรธรรมาราม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำมุทิตาจิต

เสี้ยวหนึ่ง...ของกาลเวลา

โดยพระครูระณังค์คณารักษ์ เจ้าคณะจังหวัดระนอง (วัดหน้าเมือง)

เมื่อกระผมได้รับโทรศัพท์ทางไกลบอกจุดประสงค์ ว่าจะให้ผมเขียนเรื่องราวของพระอาจารย์พระเดชพระคุณเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดท่าไทร ที่จะมีอายุกาลผ่านพ้น ๗๒ ปี ๖ รอบนั้น กระผมได้บ่ายเบี่ยงจะไม่เขียนให้ เพราะกลัวส่งต้นฉบับให้เจ้าของผู้ดำเนินการจัดพิมพ์ไม่ทัน ท่านผู้ประสานงานกลับให้กำลังใจว่า พระที่หลวงพ่อจังหวัดให้ติดต่อมาคือกระผมเพราะได้คุ้นเคยกับท่านมานานเกิน ๔๕ ปีแล้ว และเขียนเพียงสั้นๆ ก็ได้ จึงตัดสินใจเขียนโดยไม่รู้ว่าจะสั้นหรือยาว

กระผมเป็นสามเณรอายุ ๑๗-๑๘ ปี อยู่วัดพระพิเรนทร์ วรจักร ส่วนท่านพระอาจารย์เจ้าคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ อยู่วัดพลับพลาชัย คนเก่าแก่จะเรียกว่า “วัดโคก” เช้าวันหนึ่งขณะที่กำลังบิณฑบาตเจอกัน ถามถึงที่มาที่ไป และจะเรียนอะไรเรียนที่ไหนเป็นต้น ถ้าน้องลำบากเรื่องอาหารก็มาฉันท์เพลกับผม ตอนเช้าเราฟังเทปด้วยกัน ๒ ชั่วโมง ฉันเพลแล้วก็ขึ้นรถเมล์ไปเรียนหนังสือที่วัดสามพระยาด้วยกัน ตอนเย็นเลิกเรียนก็ต่างคนต่างกลับวัด เวลาฉันท์เพลก็มีพระอยู่ ๓ รูป ท่านที่มาจากพัทลุง จากนครศรีธรรมราช และพระอาจารย์เจ้าคุณฯ มีสามเณร ๒ รูป จากสงขลาและระนอง มีอาหารหลักที่ไม่เคยขาดเลยอยู่ ๒ อย่าง คือแกงส้มผักบุ้งใส่หมูกับปลาเบนเค็มไม่ทอดก็ปิ้ง บางครั้งท่านเจ้าคุณก็พูดว่า น้องๆ วันนี้ทอดปลาเค็มกับแกงส้ม แล้วอีกวันก็พูดว่า วันนี้แกงส้มกับทอดปลาเค็ม แล้วเราก็มองหน้ายิ้มกัน ก่อนฉันอาหารอย่างมีรสชาติ ผู้ปรุงแกงส้มและทอดปลาเค็ม คือสามเณรที่มาจากสงขลา ทราบในตอนหลังว่าได้ลาสิกขาไปเป็นอาจารย์สอนหนังสืออยู่ในวิทยาเขต ส่วนพระอีก ๒ รูปลาสิกขาไปประกอบอาชีพส่วนตัว

ทะเลไร้คลื่นก็ไม่ใช่ทะเล ถ้าไม่มีฝีมือคงต้องอับปางลงในทะเลเมืองหลวง พยายามให้กำลังใจประคับประคองให้เรือวิ่งไปตามร่องน้ำแห่งวิถีแบบพระ ได้กำลังใจจากพระมหาเถระที่เป็นข้อคิดก็หลายรูป เกือบ ๒ ปี ที่พยายามต่อสู้กับกระแสคลื่นลมแรง ผลสุดท้ายหลวงพ่อจ้อยบอกว่า “กลับบ้านเราเถอะลูกชาติ” ตอนแรกก็ยังไม่อยากกลับหลัง แต่ด้วยความสำนึกที่ต้องทดแทนพระคุณ ท่านอาจารย์เจ้าคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ จึงกลับหลัง

โดยไม่ทิ้งความเป็นศัตรูอาฆาตมาดร้ายต่อกันเลย นี้คือความมีน้ำใจที่ปรากฏ ถือเป็นเกมส์กีฬามีแพ้-ชนะ และรู้จักให้อภัยเพราะท่านอาจารย์ท่านเจ้าคุณฯ เป็นนักกีฬาชกมวยมาก่อน วันที่อาจารย์ท่านเจ้าคุณฯ จากเมืองหลวง น้ำตาของโยมๆ หลายคนหลั่งออกมาโดยไม่รู้สึกตัว ทำไม ทำไมและทำไม...ต้องเกิดกับพระมหาชูชาติด้วย ผู้หญิงข้างวัดรำพันด้วยน้ำตานองหน้า วันที่ผมกลับระนอง สิ่งแรกที่ผมกระทำคือไปกราบท่านอาจารย์เจ้าคุณฯ พร้อมกับบอกว่า ผมมารับใช้ถิ่นเกิดเหมือนท่านเจ้าคุณฯ แล้วครับ ความมีน้ำใจของอาจารย์ท่านเจ้าคุณฯ พอๆ กับแม่น้ำตาปี ทำให้คิดถึงถามถึงแม้ว่าจะอยู่คนละจังหวัดก็ตาม แต่ยังมีน้ำใจให้กันเสมอมา

วันนี้พระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี เจ้าอาวาสวัดท่าไทร ผ่านพ้นหลายฝนหลายหนาว เข้าวัย ๗๒ ปี ๖ รอบ ของชีวิตมีความคิดสุขุมล้ำลึกยิ่งขึ้น รู้ความเปลี่ยนแปลงของโลกมากขึ้น ถ้าจะพูดว่าชีวิตอาจารย์ท่านเจ้าคุณฯ เปรียบเป็นเช่นกองปทุม คือต้นดอกบัวหลวงที่เกิดในโคลนในตม และผ่านเลนแต่ดอกบัวนั้นไม่ติดโคลนตม แถมยังมีกลิ่นหอมอีกด้วย ดอกบัวเกิดจากกอเล็กๆ แต่ก็เบ่งบานเติบโตรับแสงตะวันได้ ถ้าอาจารย์ท่านเจ้าคุณฯ ไม่พัฒนาตนเองจะเป็นเจ้าคณะจังหวัดได้อย่างไร และดอกบัวเมื่อถูกแรงลมพัดก็จะไหวไปตามเล็กน้อย ถูกคลื่นซัดก็ไหวไปตามคลื่นเล็กน้อยแล้วก็ตั้งตัวได้ ไม่เคยเห็นแรงลมแรงคลื่นที่พัดให้ดอกปทุมหักสะบั้นลงได้ จะยืนดอกของมันบานจนได้ คนเราก็เหมือนกัน ในขณะดำรงชีวิตอาจจะมีปัญหาบ้าง มีอุปสรรคบ้าง มีความทุกข์บ้างสุขบ้าง แต่พอตั้งสติได้ไม่คิดมากไม่กลุ้มเรื่องนั้นเรื่องนี้ แม้กระทบโลกธรรมฝ่ายดีก็ไม่หวั่นไหว แต่พอตั้งสติได้ก็ไม่หวั่นไหวไม่เอนหนักแน่นมั่นคง นี่คือลักษณะของดอกบัวที่เปรียบกับคนหรือคนเปรียบได้กับดอกบัว

ผมไม่อาจพูดเสี้ยวหนึ่งแห่งชีวิตของพระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ ให้จบบริบูรณ์ได้เพราะไม่อยากเอ่ยถึงละครบางตัวที่โหดร้ายย่ำยีหัวใจเกินไป แต่บัวดอกนั้นได้เบ่งบานไว้ในใจของกระผมที่ไม่เคยมีวันลืมเลือนและเพื่อนๆ ในเพศบรรพชิตอีกหลายชีวิตที่ได้ใกล้ชิดกับอาจารย์ท่านเจ้าคุณฯ

ขอกราบอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย มาประทานพรให้พระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ มีความสุขกายสุขใจ มีอายุเกินร้อยปี เพื่อเป็นร่มไทรร่มโพธิ์ทองของพระศาสนาประเทศชาติและคณะศิษยานุศิษย์ตลอดไปฯ

มุทิตากถา

ในวโรกาส ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ อายุครบ ๖ รอบ ๗๒ ปี
พระเดชพระคุณ ท่านเจ้าคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์
เจ้าอาวาสวัดท่าไทร เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เมื่อกล่าวถึง พระเดชพระคุณ ท่านเจ้าคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ หรือ หลวงพี่ชูชาติ ผู้ที่มีปิยวาจาและมือที่ยื่นให้เป็นปกติ คนที่ได้รู้จักคบหาสมาคม ย่อมได้รับแต่ประโยชน์อย่างเดียว เพราะหลวงพี่มีบารมีธรรมสูงส่ง สมกับเป็นสาวกผู้ยึดถือพุทธมในปณิธาน ไม่ว่าจะไป ณ ที่ใด ก็ต้องไปเพื่อประโยชน์สุขของหมู่ชน ณ ที่นั้น หลวงพี่เปี่ยมด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขาบารมี หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ใจบริสุทธิ์ปรารถนาดีกับทุกคน ช่วยเหลือผู้ที่อยู่ในข่ายจะช่วยเหลือเต็มความสามารถ พลอยยินดีกับผู้ที่ได้ดีมีความสุข ทุกกรณี คอยสอดส่องดูแลแนะนำด้วยปรารถนาประโยชน์แก่คนทั่วไป ไม่ว่าคฤหัสถ์หรือบรรพชิต

แต่ละวัน เวลาพักผ่อนส่วนใหญ่อยู่บนรถยนต์ สมกับเป็นนักเผยแผ่ ซึ่งเผยแผ่ด้วยการปฏิบัติอุทิศตัวตนเพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวโลก ทำตนให้เป็นเนตติแบบอย่างแก่สัทธิวิหาริก สหธรรมิกผู้ใต้บังคับบัญชา และประชาชนโดยทั่วไปทุกๆ ศาสนา โดยเฉพาะเวลาเช้ามืดทุกวัน ต้องนั่งสวดมนต์เป็นขวัญกำลังใจแก่ชนกลุ่มหนึ่งซึ่งมีขวัญกำลังใจไม่พอเพียงที่จะต่อสู้ชีวิต ให้กลับมีขวัญกำลังใจสู้ชีวิตต่อไป ประโยชน์โดยตรงที่ท่านได้ คือทรงจำพระไตรปิฎกหรือบทสวดมนต์ต่างๆ ได้ปริมาณมาก เหมาะกับตำแหน่งผู้นำ หมู่คณะใหญ่ ที่เรียกว่ามหาคณิสสร มีเรื่องจริงมากมายที่จะยกย่อง แต่ขอยกตัวอย่างไว้ พอให้เกิดปิติสุขในชีวิต

ในวโรกาสที่พระเดชพระคุณ มีอายุครบ ๖ รอบ ๗๒ ปี ซึ่งเวลาส่วนใหญ่อุทิศตนเพื่อประโยชน์สุขของชาวโลก ตามอย่างพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกประการ เกล้ากระผม พระศรีปริยัติบดี วัดมุมป้อม นครศรีธรรมราช ในฐานะน้องผู้น้อยของ

พระคุณท่าน มีความชื่นชมยินดีและพลอยยินดีที่พระคุณท่านอยู่ดีมีความสุขอายุยืนมาถึง ๗๒ ปี ขอตั้งความปรารถนาดี ให้พระคุณท่านมีสุขพลานามัยดีทั้งภายในภายนอก เพื่อสืบทอดพระพุทธมโนปณิธานไปตราบนานเท่านาน ยิ่งไปกว่าร้อยๆ ปี

ขอจบมุทิตากถาด้วยความเคารพอย่างสูงเพียงเท่านี้

พระศรีปริยัติบดี
วัดมุมป้อม นครศรีธรรมราช

อายุวัฒนมงคล ๗๒ ปี
แด่...ท่านเจ้าคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์

เนื่องในวโรกาสเจริญอายุวัฒนมงคล ๗๒ ปี ของพระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ (วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๕) เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานีและเจ้าอาวาสวัดท่าไทร เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๕๔๘ ขณะนั้น หลวงพ่อยังคงดำรงศักดิ์ที่ "พระราชพิพัฒนาภรณ์" ผู้เขียนได้รู้จักหลวงพ่อมานานแล้ว ตั้งแต่สมัยที่ผู้เขียนรับราชการ ดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ. ๒๕๑๓ – ๒๕๑๘) ในนามพระมหาชูชาติ กนฺตวณฺโณ เพราะท่านพระมหาชูชาติซึ่งท่านจำพรรษาอยู่ที่ วัดพลับพลาชัย กรุงเทพมหานคร ในช่วงนั้นท่านไปเยี่ยม หลวงปู่จ้อย ฐิตปุญฺญเถร (พระกิตติมงคลพัฒน์) เจ้าอาวาสวัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ เดือนละ ๒-๓ ครั้ง ได้พบท่านและสนทนาธรรมบ้าง คุยเรื่องทั่วไปบ้าง ซึ่งผู้เขียนต้องไปรับใช้หลวงปู่จ้อยทุกวัน ในหลายๆ เรื่อง เช่น การต้อนรับแขกที่มายี่ยม การพัฒนาวัด การพัฒนาอำเภอดอนสัก ร่วมกับท่านนายอำเภอ ปลัดอำเภอและข้าราชการของอำเภอดอนสักในสมัยนั้น เพราะสมัยนั้นอำเภอดอนสัก ทุรกันดารมาก ถนนหนทางก็ไม่มี แหล่งน้ำจืดก็หายาก การติดต่อกับอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี (ตลาดบ้านดอน) ต้องอาศัยทางเรือตลอด ไม่มีเส้นทางอื่นแต่อย่างใด ผู้เขียนได้รู้จักสนิทสนมกับท่านพระมหาชูชาติเป็นอย่างดี เมื่อได้มาอุปสมบทกับท่านอีก ท่านจึงรับเป็น **ลัทธิวิหาริก** มาจนกระทั่งปัจจุบันนี้

พระเดชพระคุณ ท่านเจ้าคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ ท่านเป็นพระมหาเถระที่มีบารมีและเมตตาสูงมากไม่ว่าพระภิกษุสงฆ์ สามเณร ญาติโยม จะมาพบ มาขอความร่วมมือเรื่องความเดือดร้อนต่างๆ ทั้งกลางวัน กลางคืน ท่านไม่เคยปฏิเสธ ทำให้ท่านเป็นที่เคารพ สักการะ มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วทั้ง ๑๔ จังหวัดภาคใต้

เรื่องความกตัญญู กตเวที ต่อพระผู้มีพระคุณ ไม่ว่าฝ่ายบรรพชิต หรือฝ่ายฆราวาส ท่านจะมีความกตัญญูรู้อุปการคุณของผู้อื่นอยู่เสมอ การแสดงกตเวทีตอบแทนต่อผู้มีอุปการคุณแก่บุคคลอื่นเสมอต้นเสมอปลายตลอดมา ดังพระพุทธพจน์ที่ตรัสไว้ว่า

"นิมิตฺตํ สาธุ รูปานํ กตญฺญู กตเวทิตา" (ความกตัญญู กตเวที เป็นเครื่องหมายของคนดี)

เรื่องการศึกษาของพระภิกษุสงฆ์ และสามเณร ตลอดจนการศึกษาของกุลบุตรกุลธิดา ท่านให้ความสำคัญมาก จึงได้จัดตั้งเป็นการศึกษาขึ้น และสนับสนุนให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกธรรม-บาลี)ให้สูงขึ้นรวมทั้งการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ ทั้ง มจร. ห้องเรียนวัดพัฒนาราม และ มมร. ห้องเรียนวัดธรรมบูชา เพื่อให้พระภิกษุ สามเณรได้เรียนสูงขึ้นในระดับปริญญาตรี, โท, เอก ให้มากขึ้นเพื่อจะได้เป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาต่อไป

ท่านเจ้าคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ จึงเป็นพระมหาเถระที่เพียบพร้อมไปด้วย สุปฏิบัติ อุชุปฏิบัติ ญายปฏิบัติ และสามีจิปฏิบัติ ที่หาได้ยาก อย่างยิ่งรูปหนึ่งในปัจจุบัน

ด้วยอำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และบุญบารมีของพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ จงเจริญด้วยสิริสวัสดิ์พิพัฒนมงคล มีชนมายุยืนยาว มีพลานามัยสมบูรณ์ ปราศจากโรคาพาธ บำราศอันตรายทั้งหลายทั้งปวง เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรแก่คณะศิษยานุศิษย์ คณะพุทธบริษัทและญาติโยมทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

พระสวัสดิ์ วชิรปญฺโญ
ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดท่าไทร
วันที่ ๒๕ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๕

สาร
เนื่องในโอกาสพระเทพพิพัฒนาภรณ์
เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี อายุครบรอบ ๗๒ ปี

พระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กนฺตวณฺณมหาเถระ) เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเจ้าอาวาสวัดท่าไทร ท่านเป็นพระเถรานุเถระ ที่ทำคุณประโยชน์ต่อชาติและพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง ท่านได้อุทิศตน ปฏิบัติงาน ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ทุ่มเทแรงกาย แรงใจ ใช้ความรู้ความสามารถประสบการณ์เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารและการสอน เช่น ท่านเป็นครูสอนพระปริยัติธรรม เป็นกรรมการตรวจประโยคธรรมสนามหลวง เป็นผู้ดำเนินการจัดอบรมบาลีและนักธรรม ก่อนสอบสนามหลวงของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพระปริยัตินิเทศจังหวัดสุราษฎร์ธานี ท่านได้ส่งเสริมการศึกษา โดยจัดหาหนังสือ สมุด ปากกา ให้นักเรียน นักธรรม ธรรมศึกษา และจัดตั้งทุนการศึกษาเพื่อพระภิกษุ สามเณร ส่งนักเรียนที่เรียนดี ไปศึกษาในชั้นสูง

ผมขอแสดงมุทิตาจิตแด่ พระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เนื่องในโอกาสที่ท่านเจริญอายุครบ ๗๒ ปี (๖ รอบ) ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ นี้ ขอให้ท่านจงมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ปราศจากโรคภัยเป็นพระเถรานุเถระ ที่เคารพศรัทธาและยึดมั่นของประชาชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่อไปตลอดกาลนาน

(นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

คำแสดง "มุทิตาจิต"

กระผมนายสุเทพ เทือกสุบรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พรรคประชาธิปัตย์ อดีตรองนายกรัฐมนตรี ขอกราบนมัสการพระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี เจ้าอาวาสวัดท่าไทร ด้วยความเคารพอย่างสูง ในวาระที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อ เจริญชันษาครบ ๗๒ ปี ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ นี้

กระผมขอถือโอกาสอันเป็นมงคลนี้ น้อมถวายผลานิสงส์ แห่งบุญกุศลที่ได้บำเพ็ญมา เพื่อเป็นเครื่องสักการะ พระเดชพระคุณหลวงพ่อ ผู้บำเพ็ญสมณธรรม และเจริญพรหมวิหารธรรมอยู่เป็นนิตย์ ทั้งยังปฏิบัติกิจด้านสาธารณูปการ และสาธารณสงเคราะห์เป็นอเนกปริยาย ยังประโยชน์สุขแก่ประชาชนทั่วไปตลอดมา

ในวาระอันเป็นมงคลเจริญชันษาครบ ๖ รอบ ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ กระผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ตลอดจนอำนาจของกุศลและบุญบารมี ที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อได้สร้างสมมา จงเป็นพลวปัจจัยน้อมนำให้หลวงพ่อมีสุขภาพแข็งแรง สถิตเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร และเป็นเนื้อนาบุญ ให้ศิษยานุศิษย์ได้บำเพ็ญบุญสร้างสมบารมีร่วมกันอีกตราบนานเท่านาน

กราบนมัสการมาด้วยความเคารพอย่างสูง

สุเทพ เทือกสุบรรณ

ด้วยความเคารพยิ่ง

ผมรู้จักคุ้นเคยกับพระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์มาตั้งแต่สมัยที่ยังเรียนหนังสืออยู่ในชั้นมัธยมที่อำเภอกาญจนดิษฐ์

ท่านเป็นคนที่มีจิตดีมาตั้งแต่สมัยที่ยังเป็นนักเรียนคือร่าเริง แจ่มใสและไม่ค่อยจะถือสาใคร และด้วยความเป็นคนที่มีจิตดี ท่านจึงเป็นนักเรียนที่มีเพื่อนฝูงชอบพอเป็นอันมาก

ผมออกจากโรงเรียนมัธยมที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ มาเรียนต่อที่โรงเรียนในตัวจังหวัด แล้วก็ไปต่อที่กรุงเทพฯ จนเรียนจบในชั้นมหาวิทยาลัย แล้วก็ได้พบท่านเป็นพระอยู่ที่วัดพลับพลาไชย ก็ยังพลอยนึกอนุโมทนาด้วยว่า คนจิตดีอย่างท่าน ช่างมีความเหมาะสมกับความเป็นพระโดยแท้

ต่อมาเมื่อผมลาออกจากราชการและกลับมาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อปี พ.ศ.2518 ก็ได้รับคำแนะนำและกำลังใจจากท่านตามสมควร และแม้กระทั่งได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.แล้ว ก็ยังได้รับความเมตตาจากท่านอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อท่านได้มาเป็นเจ้าอาวาสวัดท่าไทรที่อำเภอกาญจนดิษฐ์

นอกเหนือจากความมีจิตดี มีเมตตาต่อผู้คนโดยทั่วไป ท่านยังมีวิริยะ อุตสาหะเป็นเลิศ วัดท่าไทรจึงก้าวหน้าและพัฒนามาเป็นลำดับ ด้วยความร่วมมือของทุกๆ ฝ่ายจนกลายมาเป็นศูนย์รวมของความรักความสามัคคี อันเป็นที่กล่าวขวัญถึงโดยทั่วไป

และคงจะเป็นเพราะเหตุปัจจัยเดียวกันนี้ ท่านเองก็ได้รับความเจริญก้าวหน้าในชั้นยศทางพระมาโดยตลอด จากผู้ช่วยเจ้าอาวาสเป็นเจ้าอาวาส เป็นพระอุปัชฌาย์ เป็นเลขานุการเจ้าคณะจังหวัด เป็นรองเจ้าคณะจังหวัด และเป็นเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในที่สุด ซึ่งได้ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่บรรดาศิษยานุศิษย์และผู้คนที่รู้จักคุ้นเคยกับท่านมาก่อน แม้แต่จะเป็นคนศาสนิกอื่น

ในโอกาสที่พระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ จะมีอายุครบรอบ ๗๒ ปี (๖ รอบ) ในเดือนสิงหาคมนี้ซึ่งคณะศิษยานุศิษย์และคณะผู้ดำเนินงานทำบุญอายุวัฒนมงคล จะจัดพิมพ์หนังสือเป็นที่ระลึกในโอกาสนี้

ผมจึงขออนุโมทนาด้วยและจึงได้ขอกราบแสดงมุทิตาจิตมาด้วยความเคารพยิ่ง

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน

ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์

มุทิตาสักการะ

พระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานีเจ้าอาวาสวัดท่าไทร หรือที่ลูกศิษย์ลูกหา เรียกขานท่านว่า "หลวงพ่อชูชาติ" นั้น เท่าที่ข้าพเจ้าได้สัมผัส พูดคุยกับท่าน แม้จะเป็นช่วงเวลาสั้นๆ เพียง ๓ เดือน เนื่องจากข้าพเจ้าเพิ่งเดินทางมารับตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ และจำได้ว่า วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ช่วงเย็นหลังเลิกงาน ข้าพเจ้าได้เข้าไปกราบขอความเมตตาและรายงานตัวต่อพระเดชพระคุณท่าน สัมผัสแรกที่ได้มีโอกาสพบหน้าหลวงพ่อรับรู้ได้ถึงความมีจิตใจที่เยือกเย็น ยิ้มแย้มแจ่มใส และมีเมตตาธรรมสูง หลังจากนั้นข้าพเจ้าได้มีโอกาสพบปะ พูดคุยสนทนาธรรมกับหลวงพ่อในโอกาสต่างๆ อีกหลายครั้งและทุกครั้งความรู้สึกที่ข้าพเจ้าสัมผัสได้ก็คือ ความเยือกเย็น ความมีจิตใจที่ดีงาม มีความเป็นกันเองกับทุกคน ท่านจึงเป็นพระเถระที่คนสุราษฎร์ธานี หรือบุคคลทั่วไปที่ได้มีโอกาสรู้จักพูดคุยหรือรับใช้ใกล้ชิด เคารพเลื่อมใสศรัทธาและกราบไหว้อย่างสนิทใจ

ในโอกาสอันเป็นมงคล ที่หลวงพ่อเจริญอายุวัฒนมงคลครบ ๖ รอบ ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ นี้ ข้าพเจ้าขอน้อมจิตอธิษฐาน อ้างคุณพระศรีรัตนตรัย และบุญบารมีที่หลวงพ่อได้บำเพ็ญสั่งสมมาตลอดเพศบรรพชิต ได้โปรดเป็นพลวปัจจัยดลบันดาลให้หลวงพ่อมีสุขภาพแข็งแรง มีอายุยืนยาว เพื่อเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของศิษยานุศิษย์และพุทธศาสนิกชนชาวสุราษฎร์ธานี ตลอดไป

นายเชิดศักดิ์ ชูศรี

ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

มุทิตาสักการะ

พระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานีเจ้าอาวาสวัดท่าไทร ซึ่งตัวดิฉันเองจะเรียกขานท่านว่า "หลวงพ่อเจ้าคุณจังหวัด" หลวงพ่อเจ้าคุณเท่าที่ดิฉันรู้จักและคุ้นเคย มาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๐ ซึ่งขณะนั้นท่านดำรงตำแหน่งรองเจ้าคณะจังหวัด ส่วนตัวดิฉันเองเป็นผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ จนกระทั่งปัจจุบัน ท่านเป็นเจ้าคณะจังหวัด ส่วนดิฉันหลังจากมีการปฏิรูประบบราชการ ก็ได้โอนย้ายมาสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการพระพุทธศาสนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี มาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๗ ถึงปัจจุบัน ตลอดระยะเวลา ๑๕ ปี ที่ดิฉันได้รู้จักทำงานร่วมกับท่าน และสนองงานคณะสงฆ์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทุกครั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าต้องขอความเมตตานุเคราะห์และบารมีจากหลวงพ่อเจ้าคุณเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ และบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ทุกครั้งหลวงพ่อเจ้าคุณจะให้ความเมตตาช่วยเหลือดิฉัน และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดมาด้วยดีโดยตลอด

หลวงพ่อเจ้าคุณจังหวัด เป็นพระเถระผู้ใหญ่ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และชาวใต้ที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรม และเมตตาธรรม ท่านเป็นพระเถระที่มีศีลาจารวัตรงดงามน่าเลื่อมใส ใจเย็น เป็นกันเอง เสียสละ และมีเมตตาต่อผู้อื่นเสมอกัน ไม่เลือกที่รักมักที่ชังเท่าที่ดิฉันรู้จักและสัมผัสได้ทุกครั้ง ก็คือหลวงพ่อเจ้าคุณจะบำเพ็ญทานบารมีอยู่ตลอดเวลาเพราะฉะนั้นทุกครั้งที่พบ จะเห็นหลวงพ่อเจ้าคุณให้โน่นให้นี่ แก่ญาติโยมที่เข้าไปหากราบไหว้ทุกครั้ง ของกินบ้าง และที่ไม่เคยขาดเลยก็คือวัตถุมงคลหลวงพ่อชมซึ่งหลวงพ่อจะแจกให้กับทุกคน

เนื่องในโอกาสที่หลวงพ่อเจ้าคุณจะมีอายุวัฒนมงคลครบ ๖ รอบ ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ นี้ ดิฉัน พร้อมด้วยข้าราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ขอน้อมกราบถวายสักการบูชา แด่หลวงพ่อเจ้าคุณอย่างสูงยิ่ง และขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและบุญกุศล ทั้งที่หลวงพ่อเจ้าคุณได้สั่งสมมา และที่คณะศิษยานุศิษย์ได้ร่วมกันบำเพ็ญในครั้งนี้ จงเป็นพลวปัจจัยให้หลวงพ่อเจ้าคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์มีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง มีอายุยืนยาว เพื่อเป็นเสาหลักของพระพุทธศาสนาและพุทธศาสนิกชนตลอดไป

นางปรีดา ชาติวุฒิ

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

มุทิตาสักการะ
พระเทพพิพัฒนาภรณ์

ตลอดระยะเวลาสิบปีที่ได้มีการจัดตั้งสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อรับผิดชอบภารกิจด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทุกครั้งที่มีภารกิจสำคัญเกี่ยวกับงานด้านศาสนาสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับความเมตตาเป็นอย่างดียิ่ง จากพระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งด้านการให้คำแนะนำ การสนับสนุนให้ใช้สถานที่ บุคลากร แม้กระทั่งงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ เป็นผลให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ จึงนับได้ว่าพระเดชพระคุณท่าน เป็นผู้มีอุปการะยิ่งต่อราชการ และประชาชนชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้ เนื่องจากการที่ท่านได้ให้การสนับสนุน ผลักดันกิจกรรมต่างๆ จนประสบความสำเร็จนั้น ได้ส่งผลไปยังพุทธศาสนิกชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น ดังนั้น จึงสามารถกล่าวได้ว่าพระเดชพระคุณท่านเป็นพระสงฆ์ต้นแบบของการแสดงหลักธรรมในข้อ พรหมวิหารสี่ ด้วยการทำให้ดู อยู่ให้เห็น โดยไม่ต้องสาธยายด้วยวิธีการอื่น

ในวาระที่พระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี จะมีอายุครบ ๗๒ ปี ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ นี้ ข้าพเจ้าพร้อมด้วยเหล่าข้าราชการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานีขอน้อมสักการะท่านด้วยความเคารพ และขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย โปรดดลบันดาลให้พระเดชพระคุณท่านมีสุขภาพแข็งแรง มีอายุยืนยาว เป็นที่พึ่งแก่คณะสงฆ์ หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ตลอดจนพุทธศาสนิกชนชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานีสืบไป

(นางศศิธร สุวรรณมณี)
วัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำแสดง "มุทิตาจิต"

แด่ พระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กนฺตวณฺณมหาเถระ)
เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี โอกาสวันคล้ายวันเกิดครบ ๗๒ ปี
๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

ในนามของคณะศิษยานุศิษย์ พุทธบริษัท ข้าราชการและประชาชนชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ขอกราบนมัสการแสดงมุทิตาจิตแด่พระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กนฺตวณฺณมหาเถระ) เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในโอกาสอันเป็นมงคลยิ่ง วันคล้ายวันเกิด ครบรอบ ๗๒ ปี ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ นี้

"พระเทพพิพัฒนาภรณ์" เป็นศูนย์รวมแห่งความดีงามของชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ความรัก ความเลื่อมใส ศรัทธาที่พุทธศาสนิกชนมีต่อพระคุณท่าน ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนและสถาบันต่างๆ ในการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ สร้างสรรค์สังคมสงบสุข พระคุณท่านเป็นแบบอย่างอันดีงาม เป็นผู้นำทางความคิด ถึงพร้อมด้วยเมตตาจิตต่อคนทั้งปวง เป็นผู้จุดประกายความคิดที่ก่อให้เกิดความเสียสละ เกิดความรัก ความเมตตาต่อกันของผู้คนในสุราษฎร์ธานี และพื้นที่ใกล้เคียง ตลอดจนพุทธบริษัทที่มีโอกาสกราบนมัสการท่านด้วยความศรัทธาเลื่อมใสในวัตรปฏิบัติอันเป็นกิจของสงฆ์ ศรัทธาในความเป็นปูชนียบุคคลของพระคุณท่าน **"พระเทพพิพัฒนาภรณ์"** จึงเปรียบเสมือนดวงประทีปที่ส่องสว่างทั่วสุราษฎร์ธานี ท้องถิ่นอันเป็นที่รักของเรามาเนิ่นนานพระคุณท่านเป็นนักปกครอง นักการศึกษา นักสังคมวิทยา และนักพัฒนา ซึ่งเกิดจากวัตรปฏิบัติ อาทิ-

นักปกครอง เป็นนักประชาธิปไตย ทำให้ได้รับความเลื่อมใสศรัทธาจากพุทธบริษัทจากพระภิกษุและสามเณร วัดท่าไทรที่พระคุณท่านจำวัดอยู่นั้นจึงมีพระภิกษุสงฆ์ สามเณรจำพรรษาเป็นจำนวนมากหลายพรรษาที่ผ่านมา กับฆราวาส พระคุณท่านจะมอบเงินทุนแก่คู่สมรสใหม่ในงานมงคลสมรสที่ท่านเป็นประธานในพิธีเพื่อร่วมสร้างรากฐานทางครอบครัวมั่นคงแก่คู่สมรสเป็นเบื้องต้น

นักการศึกษา ได้จัดให้มีการเรียนการสอนทั้งปริยัติธรรม แผนกธรรมบาลี และธรรมศึกษา มีเมตตาสนับสนุนการศึกษา มอบทุนการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาลูกหลานของชาวสุราษฎร์ธานีอย่างต่อเนื่อง

นักสังคมวิทยา ได้เผยแผ่ศาสนาทุกรูปแบบ อาทิ การอบรมศีลธรรม การเทศนาในวันสำคัญต่างๆ การสนทนาธรรมกับพุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่าทั้งในวันพระ วันสำคัญ

ทางศาสนาเป็นประจำ อานิสงส์แห่งคุณงามความดีด้านสังคมตลอดมา สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานีจึงได้ถวายปริญญาศิลปะศาสตร์มหาบัณฑิต กิตติมศักดิ์สาขาการพัฒนาชุมชนแด่พระคุณท่าน

นักพัฒนา ได้จัดสร้างเสนาสนะ เช่น กุฏิ ศาลาการเปรียญ อุโบสถ ฯลฯ และปรับปรุง รักษา ความสะอาดวัดอยู่เสมอ ปลูกต้นไม้ หลายชนิด ทั้งไม้ผล ไม้ที่ให้ร่มเงา จนปรากฏแก่ประชาชนทั่วไปว่า วัดท่าไทร มีบริเวณวัดสะอาด มีกำแพงโดยรอบ จนกระทั่งได้รับยกย่องจากกรมการศาสนา ให้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๓

นอกจากการเป็นนักปกครอง นักการศึกษา นักพัฒนาและนักสังคมวิทยาแล้ว พระเทพพิพัฒนาภรณ์ยังให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้ที่มีสัมมาปฏิบัติ ทั้งเครื่องอุปโภคบริโภค ที่พัก รวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์สำหรับประชาชนทั่วไป ทั้งในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศ อันเป็นการบำเพ็ญทั้งธรรมทานและอามิสทานอย่างสม่ำเสมอ พระคุณท่านจึงเป็นที่พึ่งทางใจแก่ประชาชน เป็นผู้พัฒนาจิตให้เป็นกุศลซึ่งจะนำไปสู่การเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและสามารถสร้างครอบครัวให้มีความสุข ตลอดจนเกิดเป็นสังคมและประเทศชาติที่มั่นคง ร่มเย็นเป็นสุขได้ในที่สุด พระคุณท่านจึงเป็นเพชรเม็ดงาม เป็นปูชนียบุคคลของชาวสุราษฎร์ธานี

ในโอกาสอันเป็นมงคล วันคล้ายวันเกิดครบรอบ ๗๒ ปี ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ นี้ คณะศิษยานุศิษย์พร้อมใจกันแสดงมุทิตาจิต น้อมนำเอาวัตรปฏิบัติของพระคุณท่านมาเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนเพื่อสันติสุขของตนเอง ครอบครัวและสังคม ขอเชิญชวนศิษยานุศิษย์ ตลอดจนพุทธบริษัททุกคนได้ร่วมกันผนึกดวงใจเป็นหนึ่งเดียว น้อมอัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยและสรรพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งปวงได้ร่วมกันมาอำนวยอวยชัยให้พระคุณท่านประสบแต่สิ่งดีงาม ถึงพร้อมด้วยจตุรพิธพรชัย อายุ วรรณะ สุขะ พละ เป็นศูนย์รวมแห่งความดีงาม ความเลื่อมใสศรัทธาของชาวสุราษฎร์ธานีและชาวพุทธทุกคนโดยทั่วกันสืบไป

(นายบัญญัติ สุขขัง)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒
ประธานเครือข่ายส่งเสริมการจัดการการศึกษา
มัธยมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สารแสดงมุทิตาจิตแด่พระเดชพระคุณท่าน
พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผมรู้จักพระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี จากแหล่ง ข้อมูล ๓ แหล่ง คือ (๑) ผมได้สนทนากับพระเดชพระคุณท่านโดยตรง (๒) ผมได้ศึกษาประวัติและผลงานของพระเดชพระคุณท่านจากเอกสาร และ (๓) ผมได้ทราบกิตติศัพท์ของพระเดชพระคุณท่านจากบุคคลทั่วไป ทำให้ผมได้ทราบว่าพระเดชพระคุณท่านเป็นพระที่ควรเคารพนับถือและบูชาเป็นอย่างยิ่งรูปหนึ่ง ด้วยเหตุผลซึ่งผมประมวลได้ ดังนี้

๑. พระเดชพระคุณท่านเป็นพระที่ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ยังประโยชน์ให้แก่วัด โรงเรียน สังคม ชุมชน หน่วยราชการและศาสนสถานอื่นๆ ทั้งในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดใกล้เคียง

๒. พระเดชพระคุณท่านเป็นพระที่มีความงดงามในหมู่สงฆ์ ไม่เคยมีเรื่องด่างพร้อยหรือเสียหายใดๆ ในเรื่องวินัยสงฆ์แม้แต่น้อย

๓. พระเดชพระคุณท่านเป็นพระที่มีเมตตาสูงส่ง ไม่เคยโกรธเคืองใคร ไม่เคยตำหนิใคร มีแต่ยกย่องชมเชย ปลอบใจและให้กำลังใจ

๔. พระเดชพระคุณท่านเป็นพระที่เสียสละมีน้ำใจ หากพระเดชพระคุณท่านมีโอกาสพระเดชพระคุณท่านจะไปร่วมงานหรือกิจกรรมที่หน่วยงานราชการ ชุมชน หรือบุคคลทั่วไปจัดไม่เคยว่างเว้น พร้อมทั้งนำของติดไม้ติดมือไปฝากเจ้าภาพทุกงานไม่เคยขาด

นอกจากนี้ พระเดชพระคุณท่านยังมีความดีอีกมากมายที่พระเดชพระคุณท่านได้กระทำอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ซึ่งไม่สามารถอรรถาธิบายในหน้ากระดาษอันจำกัดนี้ได้

สุดท้ายนี้ ขอให้คุณงามความดีอันยิ่งใหญ่ไพศาลที่พระเดชพระคุณท่านได้อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา จงดลบันดาลให้พระเดชพระคุณท่านมีพลานามัยที่สมบูรณ์ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ทั้งหลายทั้งปวง เพื่อให้พระเดชพระคุณท่านได้สืบทอดและเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้ยั่งยืนสืบไป

(นายมนตรี เพชรขุ้ม)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สารแสดงมุทิตาจิต

กระผมได้กราบนมัสการพระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ ในโอกาสที่ได้ร่วมในงานต่างๆ เมื่อครั้งมาปฏิบัติราชการอยู่ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี แต่ไม่ได้รู้จักพระคุณเจ้าเป็นการส่วนตัว ต่อมาได้ย้ายไปปฏิบัติราชการที่จังหวัดอื่น ประมาณ ๕ ปี จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ย้ายกลับมารับราชการในตำแหน่ง นายอำเภอท่าฉาง จึงได้มีโอกาสรู้จักท่านพระเดชพระคุณมากขึ้น และเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๓ กระผมได้รับแต่งตั้งมาดำรงตำแหน่ง นายอำเภอกาญจนดิษฐ์ ได้มากราบนมัสการพระเดชพระคุณ และได้มีโอกาสรับใช้ท่านหลายโอกาส พระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ ได้ให้ความเมตตา สนับสนุนการทำงานของกระผมและครอบครัว โดยเฉพาะการสนับสนุนการปฏิบัติราชการของอำเภอ และหน่วยงานราชการทุกหน่วยงานอย่างดี

เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๔ คณะทำงานคัดเลือกคนดีศรีกาญจนดิษฐ์ ของอำเภอกาญจนดิษฐ์ ได้พิจารณาคัดเลือกพระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กนฺตวณฺโณ) สถานะเดิม ชูชาติ นามสกุล พัฒนเจริญ เป็นคนดีศรีกาญจนดิษฐ์ กระผมได้มีโอกาสศึกษาประวัติชีวิตและประวัติการทำงานของพระเดชพระคุณ ในรายละเอียด มีความประทับใจในความรู้ ความสามารถพิเศษ ความตั้งใจในการทำงานของพระเดชพระคุณ และที่สำคัญพระเดชพระคุณให้ความสำคัญ กับการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้การศึกษากับพระภิกษุ สามเณร รวมถึงฆราวาส โดยให้ทุนการศึกษาแก่เด็ก นักเรียน นักศึกษา และพระภิกษุ สามเณร นอกจากนี้ท่านยังให้การสนับสนุนกับสถานศึกษา และบุคคลทั่วไป แม้กระทั่งพี่น้องที่นับถือศาสนาอื่น ถือเป็นการวางรากฐานชีวิตให้แก่บุคคล

ในวาระที่พระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ จะมีอายุครบ ๖ รอบ ๗๒ ปี ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ นี้ กระผมขออาราธนาบารมีแห่งพระศรีรัตนตรัย และบุญญาบารมีที่พระเดชพระคุณได้บำเพ็ญสั่งสมมา จงเป็นพลวปัจจัย ให้พระเดชพระคุณท่านมีสุขภาพ พลานามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง อายุยิ่งยืนนาน เป็นมิ่งขวัญของศิษยานุศิษย์ และเผยแพร่หลักธรรมของศาสนาแก่ พุทธบริษัท ผู้เลื่อมใสตลอดไป

กระผมและครอบครัว รู้สึกชื่นชมยินดีเป็นอย่างยิ่งในโอกาสอันเป็นมงคลนี้ และขอน้อมนมัสการพระเดชพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(นายสนิท ศรีวิหค)

นายอำเภอกาญจนดิษฐ์

สารแสดงมุทิตาจิต
นมัสการพระเทพพิพัฒนาภรณ์

ยี่สิบหก สิงหาคม มาบรรจบ วาระครบ เจ็ดสิบสอง ครองราศี
พุทธบริษัท ทั่วหน้า พายินดี จัดพิธี ฉลองอายุ วัฒนมงคล
พระเทพพิพัฒนาภรณ์ นามขจร ลือเลื่อง เรืองกุศล
ได้เลื่อนยศ บูรณาการ บันดาลดล สาธุชน สุขเกษม เปรมปรีดา
ตั้งใจบวช สวดบาลี ปีศูนย์สาม ขอฤกษ์ยาม ประกาศ พุทธศาสนา
ห้าสิบสองปี ช่วยวัด พัฒนา มุ่งศรัทธา เคร่งครัด ปฏิบัติธรรม
วัดท่าไทร รุ่งเรือง เมืองพระเด่น มีว่างเว้น ผู้ชูชุบ อุปถัมภ์
ทั้งภาพลักษณ์ ภาพพจน์ ชวนจดจำ ศิษย์น้อมนำ วิสัยทัศน์ นมัสการ

นางประหยัด นพคุณ

คำมุทิตาจิต

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กระผมมีความเลื่อมใส ความนับถือในพระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (พระมหาชูชาติ) ที่เป็นแบบอย่างที่ดีของพุทธบริษัท เป็นพระนักพัฒนาในสิ่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกวัด และให้โอกาสของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา แด่พุทธบริษัทตลอดเวลา เป็นผู้ให้ความเชื่อมั่น ความมั่นใจให้ความเป็นสิริมงคลแด่เหล่าลูกศิษย์ทั้งหลายเสมอมา จึงได้รับความเคารพความนับถือ ความศรัทธาจากคณะพุทธบริษัท เป็นจำนวนมาก ดังคำของพระเดช พระคุณ ที่กล่าวอยู่เสมอว่า "วัดช่วยบ้าน บ้านช่วยวัด"

ในโอกาสที่พระเดชพระคุณท่านมีอายุวัฒนมงคล ๖ รอบ ๗๒ ปี กระผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย จงดลบันดาลให้พระเดชพระคุณท่านมีอายุยืนนาน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา อยู่เป็นร่มโพธิ์ ร่มไทร ของเหล่าพุทธบริษัทตลอดกาลนาน

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

คุณเรืองพงษ์ (อุดม) อุดมวิทยาไกร
อดีตผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส
ผู้บริหารสำนักงานเขตสุราษฎร์ธานี
บมจ.ธนาคารกรุงไทย
อุดมเกียรติแมนชั่น

คำนิยม

เนื่องในโอกาสวันทำบุญฉลองอายุครบ ๖ รอบ ๗๒ ปี
ของพระเทพพิพัฒนาภรณ์

พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กนฺตวณฺโณ ป.ธ.๕,น.ธ.เอก) เจ้าอาวาสวัดท่าไทร และเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพระเถระชั้นผู้ใหญ่ที่ควรแก่การกราบไหว้สักการบูชาอย่างยิ่ง เนื่องจากพระคุณท่านเป็นนักพัฒนา นักสังคมสงเคราะห์ มีความเมตตากรุณา มีจริยาวัตรน่าเลื่อมใส สำรวม และเคร่งครัดในพระวินัย ซึ่งเป็นที่เคารพรัก นับถือบูชา ของประชาชนและลูกศิษย์ลูกหามากมายหลายจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งดิฉันและครอบครัวมีความรักเคารพและนับถือพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่ง เพราะท่านให้ความรักความเมตตา และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันด้วยดีตลอดมา

เนื่องในโอกาสวันทำบุญฉลองอายุครบ ๖ รอบ ๗๒ ปี ของพระเทพพิพัฒนาภรณ์ ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ นี้ ดิฉันและครอบครัวขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกและอำนาจบุญบารมีที่พระคุณท่านได้สั่งสมมาตลอด ได้โปรดดลบันดาลให้พระคุณท่านเจริญด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ตลอดไป

(นางสมบูรณ์ สุวรรณบุตร)
อดีตนายกเทศมนตรีนครสุราษฎร์ธานี

(นายชลิต สุวรรณ)
ข้าราชการบำนาญ

คำมุทิตาจิต

เนื่องในโอกาสครบรอบวันคล้ายวันเกิด พระเทพพิพัฒนาภรณ์ อายุ ๗๒ ปี ๖ รอบ ดิฉันได้รู้จักหลวงพ่อชูชาติ (เรียกกันในขณะนั้น) โดยการแนะนำจากคนขับรถประจำตัว ชื่อนายขาว (ไม่ทราบนามสกุล) พาไปกราบ และหลังจากนั้น เวลาผ่านไปประมาณ ๓๐ กว่าปี มาแล้วก็ได้ร่วมทำบุญกับท่านมาตลอด ไม่รู้เป็นเพราะอะไร ตั้งแต่แรกทำบุญก็รู้สึกคุ้นเคยและอยากจะไปทำบุญกับท่าน เป็นประจำทุกปี และกิจการค้าขายของดิฉันก็เจริญรุ่งเรืองตลอดมา

ในวโรกาสนี้ขออวยพรให้พระเทพพิพัฒนาภรณ์ ได้ประสบความสำเร็จในทางธรรม เป็นที่พึ่งของคนในท้องถิ่นรวมถึงชื่อเสียงบารมีขจรไกลไปทั่ว และพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นหลักที่พึ่งของศิษยานุศิษย์ ทั้งทางโลกและทางธรรมตลอดไป

คุณฐิติพร ลิ้มประนะ
บริษัท ง่วนสูน พริกไทยตรามือที่ ๑

สารแสดงมุทิตาจิต

ข้าพเจ้าคุณพ่อประสาท หนูบุญ และคุณแม่น้อย หนูบุญ (ภรรยาผู้ล่วงลับ) และลูกๆ ได้ผูกพันกับวัดท่าไทร ตั้งแต่สมัยพ่อท่านชม อดีตเจ้าอาวาส จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีพระเทพพิพัฒนาภรณ์ เป็นเจ้าอาวาสและเป็นเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานีด้วยโดยส่วนตัว ข้าพเจ้าได้สัมผัสคุณลักษณะท่านเจ้าคุณฯ ท่านเจ้าคุณเป็นพระที่มีความโอบอ้อมอารีต่อคนทั่วไป ไม่เคยโกรธใคร เป็นพระที่ทำอะไรทำจริง คบหากับคนทุกชั้น วรรณะ โดยไม่ถือยศถืออย่าง

ในวโรกาสที่ท่านเจ้าคุณฯ มีอายุครบ ๖ รอบ ๗๒ ปี ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ศกนี้ ข้าพเจ้าและลูกๆ ขออ้างอิงอำนาจคุณพระรัตนตรัย ตลอดจนถึงอำนาจบุญฤทธิ์ของหลวงพ่อชม โปรดได้ดลบัลดาลให้ท่านเจ้าคุณ จงประสบแต่ความสุข ปราศจากโรคาพยาภัย อยู่เป็นร่มโพธิ์ให้ญาติโยมสาธุชนโดยทั่วไป ตลอดกาลนานเทอญ

นับถือและผูกพัน
คุณพ่อประสาร หนูบุญ
และลูกๆ

ด้วยความเคารพยิ่ง

สดุดีเจ้าคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์

ก่อนอื่นต้องบอกว่ารู้จักกับท่านเจ้าคุณมานานแล้ว สมัยท่านเจ้าคุณอนุสรณ์ธรรมศาสตร์ วัดไทร ฉันจำได้เมื่อมีงานวัด ฉันกับคุณแม่ไปช่วยงานบ่อยๆ พี่ๆ น้องๆ ก็ไป ตอนนั้นท่านเจ้าคุณยังเป็นพระมหา รู้จักแต่ยังไม่สนิท ท่านเป็นคนคุยน้อย ส่วนใหญ่จะยิ้ม มาสนิทตอน หลวงพ่อจ้อยสร้างเจดีย์ พวกเรา ๑๑ คนพี่น้องไปช่วยงาน ทำให้รู้จักท่านมากขึ้น ท่านบอกว่า "วัดเรามีงานไปบ้างนะ" หลังจากนั้น พวกเราพี่ๆ น้องๆ ก็มาทำบุญที่วัดท่านบ่อยๆ ท่านเป็นพระที่มีน้ำใจงาม ใจกว้าง ปฏิบัติเรียบร้อย ท่านแทนตัวท่านเองว่า "พี่หลวง" ซึ่งรู้สึกว่าท่านมีความเป็นกันเองกับพวกเรา พี่ น้อง ทำให้เป็นที่นับถือของพวกเราเป็นอย่างมาก สุดท้ายนี้ พวกเราพี่ๆ น้องๆ ขอให้ท่านเจ้าคุณมีอายุยืนยาว เป็นร่มโพธิ์ ร่มไทร ของพวกเราตลอดไป

รักและเคารพนับถืออย่างยิ่ง

พี่น้องแซ่ลิ้มบ้านส้อง

คำมุทิตาจิต

คุณทนงศักดิ์ ไวทย์รุ่งโรจน์
ร้านแหลมทอง บ้านดอน

กระผมได้มีโอกาสรู้จัก ท่านพระมหาชูชาติ สมณศักดิ์ในขณะนั้น และพระเดชพระคุณได้รับเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดท่าไทร และเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานีในปัจจุบัน ไม่ว่าท่านจะดำรงอยู่ในสมณศักดิ์ชั้นใดๆ ก็ตามพระเดชพระคุณท่าน ก็ยังให้ความคุ้นเคย ให้ความเมตตาแด่กระผมอยู่อย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าโอกาสใดๆ ก็ตามที่ได้พบพระเดชพระคุณท่าน กระผมจึงมีความศรัทธาและเลื่อมใสต่อพระเดชพระคุณท่าน

ในโอกาสที่พระเดชพระคุณท่านเจริญชนมายุวัฒนมงคล ๖ รอบ ๗๒ ปี ที่ได้เวียนมาบรรจบ ครบรอบอีกวาระหนึ่ง ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และบารมีของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ จงเป็นพลวปัจจัยให้หลวงพ่อมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ มีอายุยืนยาว เป็นร่มโพธิ์และเป็นมิ่งขวัญของศิษยานุศิษย์ตลอดไป

นายทนงศักดิ์ ไวทย์รุ่งโรจน์
ร้านแหลมทอง บ้านดอน

พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี ถวายสักการะแด่หลวงพ่อ
พระพรหมจริยาจารย์ เจ้าคณะใหญ่หนใต้ ในงานประชุมสัมมนาพระสังฆาธิการ
ระดับเจ้าอาวาสในเขตปกครองสงฆ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๗ กันยายน ๒๕๕๔

พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี บรรยายให้โอวาท
แด่พระสังฆาธิการ ในการประชุมพระสังฆาธิการ ประจำปี ๒๕๕๔

คณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อุทกภัยในกรุงเทพมหานคร และภาคกลาง นำโดย พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี

พระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปเยี่ยมผู้ประสบภัยจากสึนามิ จังหวัดภูเก็ต

อุโบสถ วัดท่าไทร

พระประธานในอุโบสถของวัดท่าไทร

พระพุทธรูป ๑๐๘ รูป รอบวิหารคต

รูปภาพรอบอุโบสถภายในอุโบสถของวัดท่าไทร

มณฑปที่ประดิษฐาน อดีตเจ้าอาวาส

ซุ้มประตูวัดท่าไทร

ซุ้มประตู วัดท่าไทร

ศาลาการเปรียญ วัดท่าไทร

ศาลาหอไตร วัดท่าไทร

สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศาลาบุญมีจริง วัดท่าไทร

ป้ายวัดพัฒนาตัวอย่าง

หอระฆังวัดท่าไทร

ศาลาบำเพ็ญบุญของวัดท่าไทร

กุฏิเจ้าอาวาสวัดท่าไทร

เมรุที่เผาศพวัดท่าไทร

มุมกว้างบริเวณวัดท่าไทร

ห้องน้ำภายในวัดท่าไทร

บริเวณวัดท่าไทร

กุฏิที่พักสงฆ์ในวัดท่าไทร

อีกมุมหนึ่งภายในวัดท่าไทร

กุฏิที่พักสงฆ์ในวัดท่าไทร

กุฏิที่พักสงฆ์ในวัดท่าไทร

ศาลาโรงฉันท์/ครัว วัดท่าไทร

ภาพกุฏิสำนักงานเลขานุการเจ้าคณะภาค ๑๖

อีกมุมหนึ่งของวัดท่าไทร

กุฏิที่พักสงฆ์ อีกมุมหนึ่งของวัดท่าไทร

ประวัติพระเทพพิพัฒนาภรณ์

๑. ชื่อ

พระเทพพิพัฒนาภรณ์ ฉายา กนฺตวณฺโณ อายุ ๗๒ พรรษา ๔๙ ป.ธ.๕ น.ธ.เอก วัดท่าไทร ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ดำรงตำแหน่ง ๑. เจ้าอาวาสวัดท่าไทร
๒. เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๓. ประธานศูนย์พัฒนาคุณธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒. สถานะเดิม

ชื่อ ชูชาติ นามสกุล พัฒนเจริญ เกิดวัน ๒ฯ๙ ค่ำปีมะโรง วันที่ ๒๖ เดือนสิงหาคม พ.ศ.๒๔๘๒ บิดา นายชื่น มารดา นางมล พัฒนจริญ ที่บ้านเลขที่ ๙๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลกะแดะ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓. อุปสมบท

วัน ๕ฯ๗ ค่ำปีขาล วันที่ ๑๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๐๕ ณ วัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พระอุปัชฌาย์ พระครูดิตถารามคณาศัย วัดท่าไทร ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔. วิทยฐานะ

๑. พ.ศ.๒๔๙๗ สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนกาญจนดิษฐ์ ตำบลกะแดะ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒. พ.ศ.๒๕๐๘ สอบได้ น.ธ.เอก สำนักเรียนวัดเลียบ ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓. พ.ศ.๒๕๒๑ สอบได้ ป.ธ.๕ สำนักเรียนวัดพิชยญาติการาม เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

๔. การศึกษาพิเศษ ได้ศึกษาภาษาขอม วิชาโหราศาสตร์ และการใช้ยาสมุนไพร

๕. ความชำนาญการ ชำนาญศิลปกรรม การเทศนา และงานนวกรรม

๖. พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้รับถวายปริญญากิตติมศักดิ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

๕. งานปกครอง

๑. พ.ศ.๒๕๑๕-๒๕๒๒ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพลับพลาชัย กรุงเทพมหานคร

๒. พ.ศ.๒๕๒๓ เป็นเจ้าอาวาสวัดท่าไทร อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓. พ.ศ.๒๕๒๖ เป็นพระอุปัชฌาย์

๔. พ.ศ.๒๔๒๙-๒๕๓๑ เป็นเลขานุการเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๕. พ.ศ.๒๕๓๑ เป็นรองเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๖. พ.ศ.๒๕๔๑ เป็นเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๗. ได้มีพระภิกษุสามเณร อยู่จำพรรษา ย้อนหลังเป็นเวลา ๑๒ ปี ดังนี้

พ.ศ.๒๕๓๕	มีพระภิกษุ ๖๙ รูป	สามเณร ๓๕ รูป	ชี ๑๒ คน	ศิษย์วัด ๑๕ คน
พ.ศ.๒๕๓๖	มีพระภิกษุ ๕๔ รูป	สามเณร ๓๗ รูป	ชี ๔ คน	ศิษย์วัด ๗ คน
พ.ศ.๒๕๓๗	มีพระภิกษุ ๕๑ รูป	สามเณร ๑๘ รูป	ชี ๕ คน	ศิษย์วัด ๘ คน
พ.ศ.๒๕๓๘	มีพระภิกษุ ๔๔ รูป	สามเณร ๕ รูป	ชี ๓ คน	ศิษย์วัด ๕ คน
พ.ศ.๒๕๓๙	มีพระภิกษุ ๔๖ รูป	สามเณร ๘ รูป	ชี ๕ คน	ศิษย์วัด ๙ คน
พ.ศ.๒๕๔๐	มีพระภิกษุ ๔๒ รูป	สามเณร ๒ รูป	ชี ๒ คน	ศิษย์วัด ๙ คน
พ.ศ.๒๕๔๑	มีพระภิกษุ ๔๐ รูป	สามเณร ๒ รูป	ชี ๕ คน	ศิษย์วัด ๔ คน
พ.ศ.๒๕๔๒	มีพระภิกษุ ๔๕ รูป	สามเณร ๙ รูป	ชี ๖ คน	ศิษย์วัด ๔ คน
พ.ศ.๒๕๔๓	มีพระภิกษุ ๕๖ รูป	สามเณร ๑๐ รูป	ชี ๖ คน	ศิษย์วัด ๕ คน
พ.ศ.๒๕๔๔	มีพระภิกษุ ๔๙ รูป	สามเณร ๑๓ รูป	ชี ๖ คน	ศิษย์วัด ๖ คน
พ.ศ.๒๕๔๕	มีพระภิกษุ ๑๕ รูป	สามเณร ๑๕ รูป	ชี ๔ คน	ศิษย์วัด ๔ คน
พ.ศ.๒๕๔๖	มีพระภิกษุ ๓๘ รูป	สามเณร ๒ รูป	ชี ๖ คน	ศิษย์วัด ๒ คน

๘. มีการทำวัตรสวดมนต์เช้า – เย็น เป็นประจำทุกวัน (เว้นแต่ที่วัดมีงานสำคัญ) ตลอดทั้งปี

๙. มีการทำอุโบสถกรรม (สวดพระปาฏิโมกข์) ทุกกึ่งเดือน เป็นประจำตลอดปี มีพระภิกษุสวดปาฏิโมกข์ จำนวน ๑ รูป

๑๐. มีระเบียบการปกครองวัด โดยยึดตามหลักพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคมที่วางไว้และได้มอบหมายให้พระภิกษุ ช่วยดูแลและรับผิดชอบ โดยแบ่งงานให้บริหารแทนเจ้าอาวาสเป็นแผนกๆ

๑๑. มีกติกาของวัด ดังนี้คือ.-

- สำหรับผู้ที่จะมาขอรับการบรรพชาอุปสมบท มีกติกาว่า ในเบื้องแรก จะต้องมีผู้ปกครองนำมาฝาก เพื่อรับรองความประพฤติ และก่อนที่จะบวชต้องกล่าวคำขานนาคได้คล่องแคล่วแม่นยำ ท่องจำบทสวดมนต์ต่างๆ ได้พอสมควรบททำวัตรเช้า-เย็น ต้องท่องจำได้คล่องปาก จึงจะทำการบรรพชาอุปสมบทให้
- ก่อนที่จะบรรพชาอุปสมบท ต้องผ่านการตรวจสอบประวัติ และรับรองความประพฤติจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ และตรวจร่างกายเพื่อตรวจสอบโรคร้าย จากแพทย์ก่อน จึงจะทำการบรรพชาอุปสมบทให้
- เมื่อบวชแล้ว ต้องศึกษาพระธรรมวินัย ตามกฎระเบียบ กติกาของวัดทุกรูป
- ในวันธัมมัสสวนะ ต้องขึ้นศาลาการเปรียญ รับฟังพระธรรมเทศนา พร้อมกับอุบาสกอุบาสิกา และรับฟังโอวาทจากเจ้าอาวาส
- ก่อนที่จะทำการลาสิกขา ต้องท่องจำคำอาราธนาต่างๆ ในหมวดศาสนพิธี ตามที่ทางวัดกำหนดไว้ เพื่อความเป็นอุบาสกอุบาสิกาที่ดีมีคุณภาพของพระศาสนาต่อไป
- มีการเรียกประชุมพระภิกษุสามเณรในวัดเพื่อให้โอวาท และแนะนำการปฏิบัติตนในสมณเพศ เดือนละ ๑ ครั้ง

๑๒. ในระยะ ๑๕ ปีมานี้ ไม่เคยมีอธิกรณ์เกิดขึ้นในวัดเลย

๖.งานศาสนศึกษา

๑. พ.ศ.๒๕๒๓ เป็นเจ้าสำนักศาสนศึกษาวัดท่าไทร อำเภอกาญจนดิษฐ์

๒. พ.ศ.๒๕๒๔ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม จนถึงปัจจุบัน

๓. พ.ศ.๒๕๒๕ เป็นกรรมการตรวจประโยคธรรมสนามหลวง

๔. พ.ศ.๒๕๒๙ - ปัจจุบัน เป็นผู้ดำเนินการจัดอบรมบาลี และนักธรรมก่อนสอบ สนามหลวงของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๕. พ.ศ.๒๕๓๐ - ปัจจุบัน เป็นผู้ดำเนินการ จัดทำโครงการ บรรพชาสามเณร ภาคฤดูร้อน ของวัดท่าไทร อำเภอกาญจนดิษฐ์

๖. พ.ศ.๒๕๓๐ - ๒๕๔๐ เป็นพระปริยัตินิเทศก์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๗. ในระยะ ๕ ปีมานี้ มีสถิตินักเรียนของสำนักศาสนศึกษาวัดท่าไทร ดังนี้

(๑) สถิติการศึกษาในวัดท่าไทร (เฉพาะแผนกธรรม ธรรมศึกษา และบาลี) ย้อนหลัง ๕ ปี

พ.ศ.๒๕๔๒

นักเรียนนักธรรม ๓๙ รูป สอบ ๒๕ รูป สอบได้ ๒๒ รูป สอบตก ๒ รูป
นักเรียนธรรมศึกษา ๒๐๘ คน สอบ ๓๕ สอบได้ ๑๗ สอบตก ๑๘ คน
มีนักเรียนแผนกบาลีดังนี้.-

ประโยค	๑-๒	มี	๒ รูป	สอบ	๒	สอบได้	-	สอบตก ๒	รูป
ประโยค	ป.ธ.๓	มี	๑ รูป	สอบ	๑	สอบได้	-	สอบตก ๑	รูป
ประโยค	ป.ธ.๔	มี	๒ รูป	สอบ	๒	สอบได้	๑	สอบตก ๑	รูป
ประโยค	ป.ธ.๕	มี	๒ รูป	สอบ	๑	สอบได้	-	สอบตก ๑	รูป
ประโยค	ป.ธ.๖	มี	๒ รูป	สอบ	๒	สอบได้	-	สอบตก ๒	รูป
ประโยค	ป.ธ.๘	มี	๑ รูป	สอบ	๑	สอบได้	-	สอบตก ๑	รูป

พ.ศ.๒๕๔๓

นักเรียนนักธรรม ๔๐ รูปสอบ ๓๔ รูป สอบได้ ๒๒ รูป สอบตก ๑๒ รูป
นักเรียนธรรมศึกษา ๒๐๙ คน สอบ ๑๐๕ สอบได้ ๑๗ สอบตก ๘๘ คน
มีนักเรียนแผนกบาลีดังนี้.-

ประโยค	๑-๒	มี	๘ รูป	สอบ	๘	สอบได้	๑	สอบตก ๗	รูป
ประโยค	ป.ธ.๓	มี	๑ รูป	สอบ	๑	สอบได้	-	สอบตก ๑	รูป
ประโยค	ป.ธ.๔	มี	๒ รูป	สอบ	๒	สอบได้	๑	สอบตก ๑	รูป
ประโยค	ป.ธ.๖	มี	๒ รูป	สอบ	๒	สอบได้	-	สอบตก ๒	รูป
ประโยค	ป.ธ.๘	มี	๒ รูป	สอบ	๑	สอบได้	-	สอบตก ๑	รูป

พ.ศ.๒๕๔๔

นักเรียนนักธรรม ๕๑ รูปสอบ ๓๖ รูป สอบได้ ๒๑ รูป สอบตก ๑๕ รูป

นักเรียนธรรมศึกษา ๑๘๔ คน สอบ ๑๑๐ สอบได้ ๓๖ สอบตก ๗๔ คน

มีนักเรียนแผนกบาลีดังนี้.-

ประโยค ๑-๒ มี ๑๘ รูป สอบ ๑๘ สอบได้ ๓ สอบตก ๑๕ รูป
ประโยค ป.ธ.๓ มี ๒ รูป สอบ - สอบได้ - สอบตก - รูป
ประโยค ป.ธ.๔ มี ๑ รูป สอบ - สอบได้ - สอบตก - รูป
ประโยค ป.ธ.๕ มี ๒ รูป สอบ ๑ สอบได้ ๒ สอบตก - รูป
ประโยค ป.ธ.๖ มี ๒ รูป สอบ - สอบได้ - สอบตก - รูป
ประโยค ป.ธ.๘ มี ๒ รูป สอบ - สอบได้ - สอบตก - รูป

พ.ศ.๒๕๔๕

นักเรียนนักธรรม ๔๖รูป สอบ ๓๐ รูป สอบได้ ๒๓ รูป สอบตก ๗ รูป

นักเรียนธรรมศึกษา ๑๕๖ คน สอบ ๑๐๒ สอบได้ ๔๗ สอบตก ๕๕ คน

มีนักเรียนแผนกบาลีดังนี้.-

ประโยค ๑-๒ มี ๑๗ รูป สอบ ๒ สอบได้ ๑ สอบตก ๑ รูป
ประโยค ป.ธ.๓ มี ๒ รูป สอบ - สอบได้ - สอบตก - รูป
ประโยค ป.ธ.๔ มี ๑ รูป สอบ - สอบได้ - สอบตก - รูป
ประโยค ป.ธ.๖ มี ๒ รูป สอบ ๒ สอบได้ - สอบตก ๒ รูป
ประโยค ป.ธ.๘ มี ๑ รูป สอบ ๑ สอบได้ - สอบตก ๑ รูป

พ.ศ.๒๕๔๖

นักเรียนนักธรรม ๔๙ รูป สอบ ๑๙ รูป สอบได้ ๑๔ รูป สอบตก ๕ รูป

นักเรียนธรรมศึกษา ๑๖๐ คน สอบ ๑๑๒ สอบได้ ๗๗ สอบตก ๓๕ คน

มีนักเรียนแผนกบาลีดังนี้.-

ประโยค ๑-๒ มี ๖ รูป สอบ ๖ สอบได้ ๑ สอบตก ๕ รูป
ประโยค ป.ธ.๓ มี ๓ รูป สอบ ๓ สอบได้ ๑ สอบตก ๒ รูป
ประโยค ป.ธ.๔ มี ๑ รูป สอบ - สอบได้ - สอบตก - รูป
ประโยค ป.ธ.๖ มี ๒ รูป สอบ ๒ สอบได้ ๑ สอบตก ๑ รูป

(๒) สถิติการจัดการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนในวัดท่าไทร ย้อนหลัง ๕ ปี

พ.ศ.๒๕๔๓	จำนวน	๕๘	รูป
พ.ศ.๒๕๔๔	จำนวน	๕๒	รูป
พ.ศ.๒๕๔๕	จำนวน	๕๙	รูป
พ.ศ.๒๕๔๖	จำนวน	๓๔	รูป
พ.ศ.๒๕๔๗	จำนวน	๕๖	รูป

(๓) สถิติพระภิกษุที่เข้ารับการอบรมนักเรียนบาลีก่อนสอบที่วัดท่าไทร ย้อนหลัง ๕ ปี

พ.ศ. ๒๕๔๓

ประโยค ๑-๒	จำนวน	๗๖	รูป
ประโยค ป.ธ.๓	จำนวน	๑๗	รูป
ประโยค ป.ธ.๔	จำนวน	๑๐	รูป
ประโยค ป.ธ.๕	จำนวน	๒	รูป
	รวมจำนวน	๑๐๗	รูป
วิทยากรจำนวน		๒๗	รูป
รวมทั้งสิ้นจำนวน		๑๓๔	รูป

พ.ศ. ๒๕๔๔

ประโยค ๑-๒	จำนวน	๗๓	รูป
ประโยค ป.ธ.๓	จำนวน	๑๓	รูป
ประโยค ป.ธ.๔	จำนวน	๙	รูป
ประโยค ป.ธ.๕	จำนวน	๒	รูป
	รวมจำนวน	๙๗	รูป
วิทยากรจำนวน		๒๑	รูป
รวมทั้งสิ้นจำนวน		๑๑๘	รูป

พ.ศ.๒๕๔๕

ประโยค ๑-๒	จำนวน	๙๓	รูป
ประโยค ๑-๒ (ไวยากรณ์)	จำนวน	๑	รูป

ประโยค ๑-๒ (แปล มคธ.)	จำนวน	๑๐	รูป
ประโยค ป.ธ.๓	จำนวน	๒๑	รูป
ประโยค ป.ธ.๔	จำนวน	๙	รูป
ประโยค ป.ธ.๕	จำนวน	๒	รูป
	รวมจำนวน	๑๓	รูป
วิทยากรจำนวน		๑๘	รูป
รวมทั้งสิ้นจำนวน		๑๕๔	รูป

พ.ศ.๒๕๔๖

ประโยค ๑-๒	จำนวน	๗๑	รูป
ประโยค ๑-๒ (แปล มคธ.)	จำนวน	๘	รูป
ประโยค ป.ธ.๓	จำนวน	๒๒	รูป
ประโยค ป.ธ.๔	จำนวน	๑๕	รูป
ประโยค ป.ธ.๕	จำนวน	๓	รูป
	รวมจำนวน	๑๑๙	รูป
วิทยากรจำนวน		๑๕	รูป
รวมทั้งสิ้นจำนวน		๑๓๔	รูป

พ.ศ.๒๕๔๗

ประโยค ๑-๒	จำนวน	๓๖	รูป
ประโยค ๑-๒ (แปล มคธ.)	จำนวน	๑๐	รูป
ประโยค ป.ธ.๓	จำนวน	๑๗	รูป
ประโยค ป.ธ.๔	จำนวน	๑๒	รูป
ประโยค ป.ธ.๕	จำนวน	๖	รูป
	รวมจำนวน	๘๑	รูป
วิทยากรจำนวน		๑๘	รูป
รวมทั้งสิ้นจำนวน		๙๙	รูป

มีวิธีการส่งเสริมการศึกษา ดังนี้.-

๑. จัดหาหนังสือสมุดปากกาให้แก่นักเรียน นักธรรมและธรรมศึกษา โดยการจัดพิมพ์ขึ้นมาเอง จำนวน ๓๐๐ ชุด ในปี ๒๕๓๔

๒. จัดให้มีการนิเทศการศึกษา และอบรมนักเรียนก่อนสอบ ทั้งนักธรรมและบาลี

๓. จัดตั้งทุนการศึกษาเพื่อพระภิกษุสามเณร และส่งนักเรียนที่เรียนดีไปศึกษาในชั้นสูง

มีงานศึกษาสงเคราะห์ดังนี้.-

๑. พ.ศ.๒๕๒๕ ได้จัดตั้งกองทุนสงเคราะห์นักเรียนชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนวัดท่าไทรขึ้น ปัจจุบันมีเงินทุนฝากที่ธนาคารกรุงไทย สาขาสุราษฎร์ธานี บัญชีเลขที่ ๘๐๗-๑-๖๐๔๒๒-๔ มีเงินทุนจำนวน ๒๒๐,๙๖๗ บาท (สองแสนสองหมื่นเก้าร้อยหกสิบเจ็ดบาท)

๒. พ.ศ.๒๕๒๙ ได้จัดตั้งกองทุนวัดช่วยบ้าน

๗. งานเผยแผ่

๑. พ.ศ.๒๕๒๔ เป็นพระธรรมทูต อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒. พ.ศ.๒๕๒๕ เป็นผู้อบรมศีลธรรมแก่นักเรียน โรงเรียนวัดท่าไทร

๓. พ.ศ.๒๕๒๖ เป็นประธานหน่วย อ.ป.ต.ประจำตำบลท่าทองใหม่ จนถึงปัจจุบัน

๔. พ.ศ.๒๕๓๐ จัดให้มีการบวชสามเณรภาคฤดูร้อนปีละ ๖๐รูป ขึ้นไป ทุกปี จนถึงปัจจุบัน

๕. พ.ศ.๒๕๓๐ จัดให้มีการบวชศีลจาริณี (หญิงผู้ประพฤติธรรม) ปีละ ๕๐ คน ในเดือนสิงหาคม ของทุกปี จนถึงปัจจุบัน

๖.พ.ศ.๒๕๓๒ เป็นรองหัวหน้าพระธรรมทูต ศูนย์งานจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับมอบหมายจากเจ้าคณะจังหวัดในฐานะหัวหน้าพระธรรมทูต อบรมพระธรรมทูต และติดตามการปฏิบัติงานของพระธรรมทูต ทั้งจังหวัดจนถึงปัจจุบัน

๗. มีการทำพิธีมาฆบูชาเป็นประจำทุกปี มีผู้มาร่วมประชุมทำพิธี เป็นพระภิกษุ สามเณร ๑๕ รูป ประชาชนจำนวน ๓๕๐ คน

๘. มีการทำพิธีวิสาขบูชาเป็นประจำทุกปี มีผู้มาร่วมประชุมทำพิธี เป็นพระภิกษุ สามเณร ๒๕ รูป ประชาชนจำนวน ๕๕๐ คน

๙. มีการทำพิธีอาสาฬหบูชาเป็นประจำทุกปี มีผู้มาร่วมประชุมทำพิธีเป็นพระภิกษุ สามเณร ๕๕ รูป ประชาชนจำนวน ๕๐๐ คน

๑๐. มีการอบรมพระภิกษุสามเณร หลังทำวัตร-สวดมนต์เย็น ในวันพระ ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ

๑๑. มีผู้มารักษาศีลฟังธรรมที่วัดตลอดปี จำนวน ๔๕ คน

๑๒. มีการอบรมศีลธรรมแก่ประชาชน เป็นประจำ ในวันพระเวลาบ่าย และอบรมศีลธรรมแก่นักเรียน ในโรงเรียนต่างๆ ตามที่ทางโรงเรียนนิมนต์มา

๑๓. มีกิจกรรมเกี่ยวกับการเผยแผ่ ดังนี้.-

- ด้วยการจัดตั้งห้องสมุดขึ้นในวัด และจัดหาหนังสือธรรมะประเภทต่างๆ ให้ประชาชนยืมอ่าน พิมพ์หนังสือธรรมะแจกในโอกาสสำคัญ เช่น งานประจำปีของวัด งานวันเกิด

๑๔. มีความร่วมมือกับทางคณะสงฆ์เกี่ยวกับการเผยแผ่ คือ.-

(๑). เข้าร่วมประชุมพระธรรมทูตจังหวัด ในการวางแผนงานออกพระธรรมทูตประจำปี

(๒). ร่วมกับพระธรรมทูตจังหวัดออกปฏิบัติงานในต่างอำเภอในบางโอกาส

(๓). ปฏิบัติหน้าที่แทนเจ้าคณะจังหวัดในการกำกับงานพระธรรมทูตและนำพระธรรมทูตออกปฏิบัติงานประจำปี พร้อมด้วยให้นโยบาย

(๔). สนองนโยบายของคณะสงฆ์ระดับสูงในการปฏิบัติงานพระธรรมทูต

๑๕. มีความร่วมมือกับทางราชการในงานเผยแผ่ คือ.-

(๑). จัดพระธรรมทูตออกอบรมศีลธรรมในโรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมศีลธรรมแก่เยาวชน ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๒). ร่วมกิจกรรมกับทางราชการในการออกเยี่ยมเยียนประชาชนในถิ่นกันดาร

๑๖. วัดท่าไทร ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ มีผู้มาทำบุญที่วัดเป็นประจำ จำนวน ๒๐๐ คน

๘. งานสาธารณูปการ

ตั้งแต่ได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดท่าไทร เป็นต้นมา ได้ดำเนินการก่อสร้างเสนาสนะ และบูรณะเสนาสนะพัฒนาวัดให้ร่มรื่น โดยลำดับมา ดังนี้.

(๑). งานก่อสร้างถาวรวัตถุ ภายในวัด นับตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๓๗ ถึงปัจจุบัน ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๓๗ ดำเนินจัดซื้อที่ดินให้เป็นที่ธรณีสงฆ์ของวัดท่าไทรจำนวน ๗๐ ไร่ ที่ตำบลตะปาน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานีเขตติดต่อเขตอำเภอเคียนซา ขณะนี้ได้ปลูกยางพารา มาประมาณ ๑๒ ปี และได้รับผลแล้วซึ่งเจ้าของเดิมได้ขายให้ในราคาที่ต้องการถวายให้วัด ไร่ละ ๕๐,๐๐๐ บาท x ๗๐ ไร่

พ.ศ. ๒๕๓๗ ดำเนินการก่อสร้าง กุฏิสงฆ์ จำนวน ๑ หลัง ลักษณะทรงไทยประยุกต์ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้นหลังมุงด้วยกระเบื้องลอนคู่ทาสีทั้งหลัง ขนาดกว้าง ๖ เมตร ยาว ๘ เมตร แล้วเสร็จบริบูรณ์

พ.ศ. ๒๕๓๘ ดำเนินการก่อสร้าง โรงเรียนพระปริยัติธรรม ๑ หลัง ขนาดกว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๒ เมตร เป็นอาคาร ไม้ครึ่งและคอนกรีตเสริมเหล็กครึ่ง ๒ ชั้น หลังคามุงด้วยกระเบื้องลอนคู ทาสีทั้งหลัง แล้วเสร็จบริบูรณ์

(๒). งานบูรณปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัดตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๓๗ ถึงปัจจุบัน ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๓๗ ดำเนินการบูรณะศาลาการเปรียญ ๑ หลัง เป็นอาคารไม้ชั้นเดียว พื้นปูนขัดมันขนาดกว้าง ๑๔ เมตร ยาว ๓๐ เมตร ด้วยการเปลี่ยนกระเบื้องหลังคาและปรับพื้นบางส่วน ต่อเติมอาคาร และทำห้องน้ำห้องสุขา ทาสีทั้งหลังแล้วเสร็จบริบูรณ์

พ.ศ. ๒๕๓๗ - ๒๕๔๐ ดำเนินการบูรณะอุโบสถวัดท่าไทร ลักษณะทรงไทยของกรมศิลปกร ขนาดกว้าง ๙ เมตร ยาว ๒๒ เมตรด้วยการเปลี่ยนโครงสร้างหลังคามุงด้วยกระเบื้องเคลือบ ติดช่อฟ้า ใบระกา วาดภาพพุทธประวัติ ภายในทั้งหมดและทาสีทั้งหลังเสร็จสมบูรณ์

(๓). มีการพัฒนาวัด ดังนี้คือ.-

๑. ด้านปกครอง ได้จัดให้มีผู้ช่วยเจ้าอาวาส เพื่อช่วยเหลือในกิจต่างๆ เช่น การทำวัตรสวดมนต์ การอบรมพระภิกษุสามเณร นวกะ ประชาชน ฯลฯ ในเวลาที่เจ้าอาวาสไม่อยู่

๒. ด้านการศึกษา ได้จัดให้มีการเรียนการสอนทั้งปริยัติธรรมแผนกธรรมบาลี และธรรมศึกษา โดยมอบหมายให้พระภิกษุรูปหนึ่งเป็นอาจารย์ใหญ่

๓. ด้านการเผยแผ่ ได้จัดให้มีการอบรมศีลธรรม โดยการเทศนา สนทนาธรรม แก่ประชาชน นักเรียน ในวันพระ วันสำคัญทางพระศาสนา เป็นประจำ

๔. ด้านการสาธารณูปการ ได้จัดสร้างเสนาสนะเช่น กุฏิ ศาลาการเปรียญ อุโบสถ ฯลฯ และปรับปรุงรักษาความสะอาดวัดอยู่เสมอ ปลูกต้นไม้ หลายชนิด ทั้งไม้ผล และไม้ที่ให้ร่มเงา จนปรากฏแก่ประชาชนทั่วไปว่าวัดท่าไทร บริเวณวัดสะอาด มีกำแพงโดยรอบจนปัจจุบัน ได้รับยกย่องจากกรมการศาสนาให้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง

๙. งานเจ้าคณะ

พ.ศ.๒๕๔๑ เป็นเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการงานในหน้าที่เพื่อความเรียบร้อยดีงามของคณะสงฆ์และการเผยแผ่พระศาสนา ตามตำแหน่งหน้าที่ ด้วยความเรียบร้อยทุกประการ โดยเฉพาะงานในหน้าที่หลักของเจ้าคณะปกครอง ๒ ประการ ดังนี้.-

(๑) งานตรวจการคณะสงฆ์ในเขตที่ตนปกครองตั้งแต่ได้รับการแต่งให้เป็นเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ออกตรวจตราวัดในปกครองและแนะนำเจ้าอาวาส พระภิกษุสามเณร ในวัดให้ปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัย รักษาความสะอาด บริเวณของวัด ตลอดถึงเสนาสนะเสมอมา โดยออกตรวจตามความสะดวกของโอกาสที่จะอำนวยเดือนละครั้งบ้าง ๓ เดือนต่อครั้งบ้าง แต่ถ้าวัดใดมีอธิกรณ์เกิดขึ้นก็จะรีบเดินทางไปเป็นกรณีพิเศษ

(๒) งานจัดประชุมพระสังฆาธิการ ในเขตที่ตนปกครองตั้งแต่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานีมาแล้ว ได้ประชุมพระสังฆาธิการประจำปี ทุกครั้งของจังหวัด พร้อมด้วยการจัดภัตตาหารถวาย และได้ดำเนินการ

สนองงานมาตามลำดับดังนี้.-

๑. มีการประชุมสัมมนาพระสังฆาธิการระดับวัด ปีละ ๒ ครั้ง ที่วัดท่าไทร ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์

๒. มีการประชุมสัมมนาพระสังฆาธิการระดับอำเภอตำบล ของจังหวัดปีละครั้ง บางปี ประชุม ๒ ครั้ง แล้วแต่จังหวัดจะกำหนด

๓. มีการประชุมสัมมนาพระอุปัชฌาย์ ปีละ ๑ ครั้ง ตามที่จังหวัดกำหนดการประชุมดังกล่าว คณะสงฆ์จังหวัดได้ปฏิบัติตามลำดับมา ปี พ.ศ.๒๕๔๑ นี้ ได้ช่วยเหลือราชการ (กรมการศาสนา) รับภาระจัดสถานที่และภัตตาหาร เพื่อรับคณะใหญ่หนใต้ และภิกษุสามเณร พร้อมด้วยผู้มาร่วมในงาน จำนวน ๑๘๕ รูป ใน พิธีทรงตั้งเปรียญธรรม ๓ ประโยค และมอบวุฒิบัตรบาลี แก่พระภิกษุสามเณร ของคณะสงฆ์หนใต้ ประจำปี ๒๕๔๑ ในวันที่ ๒ กรกฎาคม

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๗ ปัจจุบัน สนองงานคณะสงฆ์ ด้านการศึกษา ด้วยการเป็นเจ้าภาพจัดอบรมนักเรียนบาลีก่อนสอบ ในประโยค ๑-๒ ป.ธ. ๓-๕ ของคณะสงฆ์จังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง ปีละ จำนวน ๑๐๐-๑๕๐ รูป อบรม ปี ละ ๑๕ วัน ก่อนสอบ รับภาระจัดหาภัตตาหาร ค่าใช้จ่ายในการอบรมทุกอย่าง ใช้จ่ายในการนี้ปีละ ๑๕๐,๐๐๐.-๒๐๐,๐๐๐.บาท ทุกปี

๑๐. ข้อมูลการปกครองคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาค ๑๖

๑. มีวัดในปกครอง	จำนวน	๒๗๕	วัด
๒. ที่พักสงฆ์	จำนวน	๑๐๗	แห่ง
๓. มีคณะอำเภอ	จำนวน	๑๗	อำเภอ
๔. มีคณะตำบล	จำนวน	๔๙	ตำบล

๑๑. งานพิเศษ

๑. พ.ศ.๒๕๓๗ เป็นกรรมการจัดสร้างตึกโรงพยาบาลอำเภอกาญจนดิษฐ์

๒. พ.ศ.๒๕๓๗ วันที่ ๑๐-๑๑ พฤษภาคม เป็นเจ้าภาพจัดสถานที่ประชุม ที่พักสงฆ์ พร้อมด้วยจัดภัตตาหารถวายในการประชุมสัมมนาพระสังฆาธิการ ระดับอำเภอ ตำบล และเลขานุการที่เจ้าคณะภาค ๑๖ จัดขึ้นที่วัดท่าไทร เป็นเวลา ๒ วัน

๓. พ.ศ.๒๕๓๗ วันที่๑๓-๑๖ พฤษภาคม เป็นเจ้าภาพจัดสถานที่ประชุม ที่พักสงฆ์ และจัดภัตตาหารถวายในการประชุมสัมมนา พระอุปัชฌาย์ ที่กรมการศาสนาจัดขึ้นที่วัดท่าไทร ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ เป็นเวลา ๔ วัน

๔. พ.ศ.๒๕๓๗ วันที่๑๓-๑๕ สิงหาคม เข้าประชุมสัมมนาพระสังฆาธิการระดับวัด ของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ วัดท่าไทร ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ เป็นเวลา ๓ วัน

๕. พ.ศ.๒๕๓๗ เข้าร่วมประชุมสัมมนาปัญหาสุขภาพจิต ณ โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๖. พ.ศ.๒๕๓๗ เข้าร่วมประชุมสัมมนางานการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมที่กลุ่มครูสอนพระปริยัติธรรม ๑๔ จังหวัดภาคใต้ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓-๕ กันยายน ณ วัดละไม อำเภอเกาะสมุยเป็นเวลา ๓ วัน

๗. พ.ศ.๒๕๓๙ เข้าร่วมประชุมสัมมนางานในหน้าที่พระวินยาธิการ ซึ่งกรมการศาสนาจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘-๓๐ มีนาคม เป็นเวลา ๓ วัน ณ วัดแจ้ง อำเภอเกาะสมุย

๘. พ.ศ.๒๕๓๙ วันที่ ๑๗-๑๘ เมษายน ประชุมสัมมนาพระสังฆาธิการของคณะสงฆ์ ภาค ๑๖ ณ วัดราชโอรสาราม เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

๙. พ.ศ. ๒๕๓๙ วันที่ ๑๙-๒๐ มิถุนายน ประชุมสัมมนาพระสังฆาธิการ ของคณะสงฆ์หนใต้ ณ วัดชัยมงคล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสงขลา

๑๐. พ.ศ.๒๕๓๙ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม เข้าประชุมคณะกรรมการ การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกกรรม-บาลี พิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาปริยัติธรรม ปี ๒๕๓๙ ที่ สนง.จ.สุราษฎร์ธานี วัดไตรธรรมาราม อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

๑๑. พ.ศ.๒๕๔๐ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม เข้าร่วมประชุมพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษา ปริยัติธรรมปี ๒๕๔๐ ที่ วัดไตรธรรมาราม อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

๑๒. ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๓๔ เป็นต้นมาในวันที่ ๙ มกราคม ของทุกปี ได้เข้าร่วมประชุมพระสังฆาธิการระดับวัด ที่เจ้าคณะจังหวัดจัดประชุมเป็นเวลา ๑ วัน ที่ วัดไตรธรรมาราม อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

๑๒. สมณศักดิ์

๑. พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นเปรียญธรรม ๕ ประโยค

๒. พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้รับพระราชทานแต่งตั้งสมณศักดิ์ เป็นพระครูสัญญาบัตร จร.ชอ. ในราชทินนามที่ พระครูศรีกาญจนภิวัฒน์

๓. พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระครูสัญญาบัตร รจจ.

๔. พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้รับพระราชทานแต่งตั้งสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ ในราชทินนามที่ พระพิพัฒน์วราภรณ์

๕. พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้รับพระราชทานแต่งตั้งสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นราช ในราชทินนามที่ พระราชพิพัฒนาภรณ์

๖. พ.ศ.๒๕๔๘ ได้รับพระราชทานแต่งตั้งสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นเทพ ในราชทินนามที่ พระเทพพิพัฒนาภรณ์

๑๓. ผลงานและกิจกรรมประเพณีสำคัญ

ปีพุทธศักราช ๒๕๔๙, ๒๕๕๐, ๒๕๕๑, ๒๕๕๒, ๒๕๕๓, ๒๕๕๔ และ ปี ๒๕๕๕

๑. วันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี จะจัดงานปีใหม่ขึ้น โดยวัดท่าไทร ร่วมงานกับหน่วยงานต่างๆ เช่น เทศบาลตำบลท่าทองใหม่ พ่อค้าประชาชนตำบลท่าทองใหม่ และตำบลใกล้เคียง เวลา ๐๗.๐๐ - ๐๘.๓๐ น. ตักบาตรพระสงฆ์

เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๓๐ น.	มีการแสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์
เวลา ๑๐.๓๐-๑๑.๐๐ น.	พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์
เวลา ๑๑.๐๐-๑๒.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารเพล
เวลา ๑๑.๓๐-๑๒.๐๐ น.	อุบาสก-อุบาสิกา ทำวัตรเช้า
เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.	อุบาสก-อุบาสิกา และประชาชนทั่วไป รับประทานอาหารร่วมกัน
เวลา ๑๔.๐๐-๑๕.๐๐ น.	เจริญจิตภาวนา, แผ่เมตตา และสรงน้ำพระพุทธรูป เสร็จพิธี

๒. จัดงานวันมาฆบูชา ของทุกปี โดยวัดท่าไทรร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เช่น เทศบาลตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์พ่อค้า ประชาชน ตำบลท่าทองใหม่ และตำบลใกล้เคียง

ภาคเช้า	เวลา ๐๗-๐๘.๓๐ น.	มีการทำบุญตักบาตรพระสงฆ์จากวัดท่าไทรและวัดใกล้เคียง ในตำบลต่าง ๆ มารับบาตรด้วย
	เวลา ๐๘.๓๐-๐๘.๓๐ น.	พระสงฆ์ฉันท์ภัตตาหารเช้า
	เวลา ๐๘.๓๐-๑๐.๐๐ น.	อุบาสก-อุบาสิกา และประชาชนทำวัตรเช้า
	เวลา ๐๘.๐๐-๑๐.๓๐ น.	พระสงฆ์แสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์
	เวลา ๑๐.๓๐-๑๑.๐๐ น.	พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์และฉันท์ภัตตาหารเพล
	เวลา ๑๒.๐๐- ๑๓.๐๐ น.	อุบาสก-อุบาสิกา และประชาชนที่มาร่วมงานวันมาฆบูชา รับประทานอาหารร่วมกัน
	เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๐๐ น.	ทำวัตรเย็นและเจริญจิตตภาวนา และร่วมกันเวียนเทียนประทักษิณ เสร็จพิธี

๓. จัดงานวันวิสาขบูชา ของทุกปี มีกิจกรรมดังนี้

เวลา ๐๗.๓๐-๐๘.๓๐ น.	ทำบุญตักบาตรพระสงฆ์
เวลา ๐๘.๓๐-๐๙.๐๐ น.	พระสงฆ์ฉันท์ภัตตาหารเช้า
เวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น.	อุบาสก-อุบาสิกาและประชาชนทั่วไปทำวัตรเช้าและเจริญจิตภาวนา
เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๓๐ น.	พระสงฆ์แสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์
เวลา ๑๐.๓๐-๑๑.๐๐ น.	พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์และถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์
เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.	อุบาสก-อุบาสิกา และประชาชนที่ร่วมงานวันวิสาขบูชารับประทานอาหารร่วมกัน
เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๐๐ น.	ทำวัตรเย็นและเจริญจิตภาวนา และร่วมกันเวียนเทียน ประทักษิณ เสร็จพิธี

๔. จัดงานวันอาสาฬหบูชา ของทุกปี มีกิจกรรมดังนี้

เวลา ๐๗.๓๐-๐๘.๓๐ น.	ทำบุญตักบาตรพระสงฆ์
เวลา ๐๘.๓๐-๐๙.๐๐ น.	พระสงฆ์ฉันท์ภัตตาหารเช้า
เวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น.	อุบาสก-อุบาสิกา และประชาชนทั่วไปทำวัตรเช้า
เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๓๐ น.	พระภิกษุสงฆ์ แสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์
เวลา ๑๓.๐๐-๑๑.๐๐ น.	พระภิกษุสงฆ์ เจริญพระพุทธมนต์
เวลา ๑๑.๐๐-๑๒.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์
เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.	อุบาสก-อุบาสิกาและประชาชนที่ร่วมงานวันอาสาฬหบูชารับประทานอาหารร่วมกัน
เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๐๐ น.	ทำวัตรเย็นและเจริญจิตภาวนา และร่วมกันเวียนเทียน ประทักษิณ เสร็จพิธี

๕. พิธีพระราชทานสัญญาบัตร พัดยศ และผ้าไตร แด่พระสงฆ์ในเขตปกครองหนใต้ วัดท่าไทร ได้รับเกียรติจากคณะสงฆ์หนใต้ (๑๔ จังหวัดภาคใต้) ให้จัดพิธีพระราชทานสัญญาบัตร พัดยศ และผ้าไตรเฉพาะพระครูสัญญาบัตรที่ได้รับพระราชทาน

เลื่อน และตั้งสมณะศักดิ์ ในวโรกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันที่ ๕ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๕ ซึ่งจัดขึ้นใน **วันพฤหัสบดีที่ ๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ระหว่าง เวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น. ณ วัดท่าไทร รวม ๑๕๐ รูป**

ในการนี้ ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสมเด็จพระสังฆราช เจ้าคณะใหญ่หนเหนือ เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ กรุงเทพฯ เป็นประธานในพิธีพระราชทานสัญญาบัตร พัดยศและผ้าไตร

คณะสงฆ์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการนำของเจ้าคณะภาค ๑๖ ท่าน เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี และพระสังฆาธิการทุกระดับ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่ง ตลอดถึงฝ่ายคฤหัสถ์ มีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี และหน่วยงานต่างๆ พ่อค้า ประชาชนทุกกลุ่ม มีการจัดภัตตาหาร เช้า – เพล และน้ำปานะ ถวายพระภิกษุสงฆ์ จำนวน ๑,๐๐๐ รูป และอาหารสำหรับพุทธศาสนิกชนผู้มาร่วมงาน จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน งานสำเร็จเรียบร้อยทุกประการ

๖. งานบำเพ็ญกุศลถวายพระศพ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริภาพรรณวดี

ในส่วนของวัดท่าไทร ได้จัดให้มีพิธีถวายดอกไม้จันทน์ ในวันจันทร์ที่ ๙ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๕ ในการนี้ได้รับความร่วมมือจากคณะสงฆ์วัดต่างๆ ในเขตอำเภอกาญจนดิษฐ์ นายก อบต. นายกเทศบาลตำบลท่าทองใหม่ พ่อค้า ประชาชน มาร่วมงานกว่า ๕๐๐ คน งานเริ่มเวลา ๑๖.๐๐น. โดยท่านนายอำเภอกาญจนดิษฐ์ เป็นประธานในพิธีจุดธูปเทียน เพื่อบูชาพระรัตนตรัยฯ และจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย ณ เบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนฯ พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์ พระสงฆ์แสดงพระธรรมเทศนา ฯลฯพิธีเสร็จเรียบร้อย เวลา ๒๐.๐๐ น. ทั้งนี้ได้รับความร่วมมือ จากทางคณะสงฆ์ และฝ่ายฆราวาส เป็นอย่างดียิ่ง

๗. งานพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปี และวันวิสาขบูชา เนื่องจากวันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๒ วัน คือ วันพุทธชยันตี และวันวิสาขบูชา ซึ่งคณะพุทธบริษัทคงจะทราบแล้วว่า วันสำคัญทั้ง ๒ มีความสำคัญอย่างไร

พุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปี หมายถึง การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า มาครบ ๒,๖๐๐ ปี คำว่า พุทธชยันตี เป็นภาษาฮินดู และภาษาสันสกฤต ชาวอินเดียนิยมใช้ กันมาแต่โบราณกาลแล้วครบ ๑๐๐ ปี จะมีการเฉลิมฉลอง ให้ยิ่งใหญ่ครั้งหนึ่ง คำว่า "ชยันตี" มาจากคำว่า **"ชย"** คือ **"ชัยชนะ"** อันหมายถึง ชัยชนะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงชนะต่อหมู่มาร และกิเลสทั้งปวงอย่างสิ้นเชิง พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงได้บังเกิดขึ้นในโลกนี้

ปัจจุบัน พุทธชยันตี ยังถูกตีความหมายถึง ชัยชนะของพระพุทธศาสนา และชาวพุทธด้วยเช่นกัน

สำหรับวาระสำคัญพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ ถ้ายึดถือตามหลักการคำนวณปี พระพุทธศักราชแบบไทยจะอยู่ในช่วงระหว่าง วันวิสาขบูชา ปี ๒๕๕๔ ถึง วันวิสาขบูชา ปี ๒๕๕๕

ทั้งนี้ในวันวิสาขบูชา ปี ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา นับเป็นวันที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ครบ ๒๕๙๙ ปีเต็ม และเริ่มเข้าสู่ปีที่ ๒,๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ โดยการคำนวณจากการนำปีพระพุทธศักราชที่เริ่มนับหลังปรินิพานบวกด้วย ๔๕ ปี (๒,๕๕๕ + ๔๕ ปี) อันเป็นจำนวนพร่รษาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ดำเนินเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือเรียกว่า **"พุทธกิจ"** ภายหลังการตรัสรู้จวบจนเสด็จดับขันธปรินิพาน

สำหรับจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร่วมกับวัดท่าไทร จัดงานเฉลิมฉลองยิ่งใหญ่ สำหรับฝ่ายบรรพชิต มีพระเทพพิพัฒนาภรณ์เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นประธาน ฝ่ายฆราวาส มีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นประธาน และหัวหน้าส่วนราชการของจังหวัดและอำเภอต่างๆ ตลอดจนพ่อค้า ประชาชน ครู อาจารย์นักเรียน นักศึกษา มาร่วมงานจำนวน มากกว่า ๒,๐๐๐ คน ภาคเช้า เวลา ๐๗.๓๐ น. มีกิจกรรม ทำบุญตักบาตรพระภิกษุสงฆ์ ณ หน้าศาลาการเปรียญวัดท่าไทรและถวายภัตตาหารเช้า แด่พระสงฆ์

เวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น. - คณะพุทธศาสนิกชนทำวัตรเช้า และจิตภาวนาแผ่เมตตา

เวลา ๑๐.๐๐-๑๑.๐๐ น. - มีพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ เรื่อง **งานวันพุทธชยันตี สำคัญต่อชาวพุทธอย่างไร**

เวลา ๑๑.๐๐-๑๒.๐๐ น. - ถวายภัตตาหารเพล แด่พระภิกษุสงฆ์ สามเณร
เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. - คณะพุทธศาสนิกชนรับประทานอาหารร่วมกัน
เวลา ๑๕.๑๐-๑๘.๐๐ น. - ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- พิธีกร อาราธนาศีล
- พิธีกรอาราธนาพระปริตร
- เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประธานฝ่ายบรรพชิต นำเจริญพระพุทธมนต์ เพื่อเฉลิมฉลองงานพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปี
- จิตตภาวนา, แผ่เมตตา
เวลา ๑๘.๐๐ น. - มีถ่ายทอดโทรทัศน์ช่อง ๑๑ การจัดงานจากส่วนกลาง ณ มณฑลพิธี ท้องสนามหลวง กรุงเทพฯ
เวลา ๑๘.๐๐-๒๐.๐๐ น. - คณะพุทธบริษัททุกท่าน ร่วมปฏิบัติธรรม และเวียนเทียน ประทักษิณ ณ บริเวณรอบอุโบสถ วัดท่าไทร เสร็จพิธี

อนึ่ง งานพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปี คณะกรรมการมหาเถระสมาคม มีมติให้จัดงานดังกล่าวไปถึงวันมาฆบูชา ปีพระพุทธศักราช ๒๕๕๖

๘. จัดอบรมพระภิกษุ สามเณร ที่จะเข้าสอบบาลี สนามหลวงประจำปี เป็นเวลา ๑๖ วันระหว่างเดือน มกราคม-กุมภาพันธ์ ของทุกปี ปีละ ๑ ครั้ง

๙. จัดงานปฏิบัติธรรม สำหรับพระภิกษุ สามเณร เรียนว่า “เข้าปริวาสกรรม” และบวชชีพราหมณ์ เป็นเวลา ๑๕ วัน ของเดือนมีนาคมของทุกปี

๑๐. จัดงานบรรพชา และอบรมสามเณรภาคฤดูร้อน เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีศีลธรรมคุณธรรม ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๓๐ เมษายน ของทุกปี

๑๑. จัดให้มีการอบรมนักเรียนของโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) ก่อนสอบธรรมศึกษาสนามหลวงประจำปี ซึ่งวัดอบรมระหว่าง เดือน มิถุนายน – พฤศจิกายน ของทุกปี

๑๒. จัดให้มีงานสรงน้ำพระ และรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ซึ่งเรียกงานนี้ว่า "งานวันกตัญญู" เป็นประจำทุกปี จัดขึ้นระหว่าง วันที่ ๑๒,๑๓,๑๔ เดือนเมษายน ของทุกปีและขอพรปีใหม่แบบไทยจากเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วย

๑๓. จัดงาน "ทำบุญข้าวตอกประจำปี" หลังเข้าพรรษาไปแล้ว ๗ วัน เพื่อเป็นการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม ของชาวปักษ์ใต้ ให้อนุชนรุ่นหลัง ได้ไปปฏิบัติต่อไปตลอดกาลนาน

๑๔. จัดให้มีงานวันสารท "งานรับ-ส่งตายาย" ในเดือน ๑๐ ของทุกปี เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงาม ของชาวปักษ์ใต้ ให้อนุชนรุ่นหลังได้ไปปฏิบัติสืบไปตลอดกาลนาน

๑๕. จัดให้มีงานประเพณี "ห่อข้าวต้มลูกโยนออกพรรษา" โดยจัดให้มีการห่อข้าวต้มลูกโยน ของพุทธศาสนิกชน ในตำบลท่าทองใหม่ และตำบลใกล้เคียง ประจำปีทุกปี โดยใช้ข้าวสารเหนียวมาหุงในกระทะให้สุกด้วยน้ำกะทิสด ผสมน้ำตาลและถั่วลิสงใช้ใบกะพ้อห่อ อีกครั้งหนึ่ง แล้วใช้วิธีนึ่งอีกครั้ง แต่ละปีจะใช้ข้าวสารเหนียว ประมาณ ๖๐ – ๙๐ ถัง ซึ่งได้จัดทำสืบต่อกันมาเป็นประเพณีและนำไปแจกจ่ายให้รับประทาน ถ้ารับประทานกับชากาแฟจะดีมาก เพราะจะเพิ่มรสชาติความอร่อยมากขึ้น **"การห่อข้าวต้มลูกโยนออกพรรษา"** นี้ จะเชื่อมโยงกับ**งานประเพณีชักพระ - ทอดผ้าป่า** ประจำปีของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากข้าวต้มลูกโยน คณะพุทธศาสนิกชน จะทำไปไว้ในรถพนมพระและแจกจ่ายให้แก่ประชาชนมาทำบุญร่วมงานประเพณีชักพระ - ทอดผ้าป่าของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วย

๑๖. จัดให้มีการทำเรือพนมพระและรถพนมพระเข้าร่วมในขบวนแห่ ของงานประเพณีชักพระ – ทอดผ้าป่า ประจำปีของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีวัฒนธรรมไทยของชาวปักษ์ใต้ ในเทศกาลออกพรรษาของทุกปี

๑๗. จัดให้มีประเพณีทอดผ้าป่าในวันออกพรรษา ซึ่งเป็นประเพณีของพุทธศาสนิกชนชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้จัดการทอดผ้าป่าแด่พระภิกษุสงฆ์ที่จำพรรษาในวัดต่างๆ ตลอดไตรมาสในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี โดยนิยมจัดผ้าบังสุกุลจีวรพระด้วยเครื่องบริวารต่างๆ เช่น อาหารปิ่นโต ๑ เถา เพื่อถวายให้พระภิกษุได้ฉันท์อาหาร

เช้า จัดพุ่มผ้าป่าไว้บริเวณหน้าบ้าน งานดังกล่าวนี้ ทางเทศบาลและอำเภอต่างๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ร่วมกับพุทธศาสนิกชน ช่วยกันจัดขึ้นทุกอำเภอ และนิมนต์พระไปชักผ้าป่าตามบ้านเรือนของประชาชน ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ น. เป็นต้นไป

สำหรับประเพณีทอดผ้าป่าในเทศกาลออกพรรษา ซึ่งตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี **ผู้เริ่มงานประเพณีทอดผ้าป่า ออกพรรษาของวัดท่าไทร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ นางพะยอม สารสิน** (เป็นธิดาของนายเอม นางช่า เริ่มก่อสกุล) ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่ตลาดท่าทองใหม่ ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทุกวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ (หลังออกพรรษา ๑ วัน) ขณะเดียวกัน ได้จัดให้มีการชักพระ (ชักลากพระ) โดยใช้เรือทางน้ำ เรือทางบก เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชาให้เกิดสิริมงคล ด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ และธนสารสมบัติ ในโอกาสออกพรรษา ซึ่งเชื่อมโยงไปถึงพุทธประวัติในสมัยที่องค์พระสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จลงจากเทวโลก ณ เมือสังกัสสนคร ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ตามประวัติกล่าวว่า ในการเสด็จลงจากเทวโลกครั้งนั้น เรียกว่า **"เทโวโรหนะ"** พระพุทธเจ้าได้ไปเสด็จจำพรรษาที่ ๗ บนเทวโลก คือ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เพื่อแสดงธรรมโปรดพระพุทธมารดา จึงทำให้เกิดประเพณีทำบุญตักบาตร เรียกว่า "ตักบาตรเทโว" ซึ่งประเพณีดังกล่าวนี้ยังได้รับการอนุรักษ์ให้มีอยู่ มาจนกระทั่งปัจจุบันนี้

ต่อมา นางพะยอม เริ่มก่อสกุล ได้สมรสกับ นายฉาย สารสิน จึงได้เปลี่ยนนามสกุลเป็น "สารสิน" ตามสามี ได้ย้ายไปอยู่กับสามีที่ตรอกไม้ไผ่งาช้าง ใกล้วัดกลาง ตำบลตลาด อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี (ตลาดบ้านดอน) และได้จัดให้มีประเพณีดังกล่าวขึ้นอีกที่ตลาดบ้านดอน อำเภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งแต่ ปีพุทธศักราช ๒๔๗๑ โดยเริ่มแรก นิมนต์พระภิกษุสงฆ์จาก วัดท่าไทร เป็นหลักในการไปพิจารณาผ้าบังสุกุล ซึ่งต่อมาท่านเจ้าอาวาสวัดท่าไทร ในขณะนั้นก็ได้นิมนต์พระภิกษุสงฆ์ ที่จำพรรษาอยู่ที่วัดต่างๆ ในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ร่วมพิธีด้วย

ในสมัยของหลวงปู่ชม คุณาราโม (พระครูดิตถารามคณาศัย) อดีตเจ้าอาวาสวัดท่าไทร (พ.ศ. ๒๔๗๑ - พ.ศ. ๒๕๒๑) ได้รับเป็นหลักการให้ไปพิจารณาผ้าบังสุกุล (ชักผ้าป่า) เป็นประเพณีปฏิบัติต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน และเจ้าอาวาสวัดท่าไทร

องค์ต่อ ๆ มาก็ได้ปฏิบัติตามเป็นประเพณีตลอดมา

๑๘. โครงการจัดทุนการศึกษา สำหรับพระภิกษุ สามเณร และนักเรียน นักศึกษา พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานีและเจ้าอาวาสวัดท่าไทร ได้พิจารณาเห็นว่าการศึกษาของพระภิกษุสามเณร ซึ่งเป็นการศึกษาทางธรรมและการศึกษาทางโลกมีความสำคัญมาก จึงจัดทุนการศึกษาให้ทุกปี แบ่งเป็นทุนการศึกษาดังนี้

ก. ทุนการศึกษาสำหรับพระภิกษุ และสามเณรที่เรียนปริยัติธรรม (นักธรรม-บาลี) สำหรับวัดท่าไทร และระดับปริญญาตรี, โท ห้องเรียน มจร.สุราษฎร์ธานี และ มมร. ห้องเรียนวัดธรรมบูชา เบิกได้ตามความจำเป็น

ข. ทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จะจัดทุนการศึกษามอบทุนให้เด็กนักเรียนในวันเด็กของทุกปีๆ ละ ๒๐ ทุน

ระดับประถมศึกษา ๑๐ ทุนๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท

ระดับมัธยมศึกษา ๑๐ ทุนๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท

ค. ทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของ ม.ราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีละ ๓ ทุนๆ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท ฯลฯ จะมอบให้ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ซึ่งเป็นงานทำบุญวันคล้ายวันเกิด

๑๙. ซ่อมหอพระไตรปิฎก เป็นอาคารไม้เนื้อแข็ง สร้างเป็นจตุรมุข ๒ ชั้น หลังคามุงด้วยกระเบื้องว่าว กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๐ เมตร ตั้งอยู่กลางสระน้ำ ซึ่งเรียกชื่อว่า **"หอไตรคุณาประดิษฐ์"** เพื่อเป็นอนุสรณ์ แก่หลวงปู่ชม คุณาราโม ที่หลวงปู่ชมและคณะศิษย์ได้สร้างไว้ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๙๒ - พ.ศ.๒๔๙๙ เพื่อเป็นที่เก็บรักษาพระไตรปิฎก และคัมภีร์ต่างๆ ทางพระพุทธศาสนาไว้ให้อนุชนรุ่นต่อมา ได้ศึกษาค้นคว้าต่อไป ได้ซ่อมใหม่เสร็จ เรียบร้อยในเดือนกรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๕

๒๐. ซ่อมบริเวณวิหารคด รอบอุโบสถ วัดท่าไทร เนื่องจากวิหารคดสร้างมาหลายปีแล้วโครงเหล็กหลังคาผุ กระเบื้องที่มุงหลังคาก็ผุกร่อนจึงซ่อมบริเวณวิหารคดรอบอุโบสถใหม่หมดทั้งหลัง ใช้เงินที่พระพุทธบริษัท บริจาคไว้จำนวน ๖๕๐,๐๐๐ บาท เสร็จเรียบร้อยเมื่อเดือนมิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๕

๒๑. จัดทำห้องน้ำห้องส้วมใหม่ ๒๔ หลัง ติดกับกำแพงโรงเรียนวัดท่าไทร เพื่อรองรับคณะพุทธบริษัทที่มาร่วมงานพระราชทานสัญญาบัตร พัดยศวันที่ ๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ใช้เงินของคณะพุทธบริษัทที่บริจาคไว้ เป็นเงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท เสร็จเรียบร้อย

๒๒. ปี พ.ศ.๒๕๕๓ ได้ดำเนินการก่อสร้างมณฑป ที่ประดิษฐานรูปเหมือนอดีตเจ้าอาวาสแล้วเสร็จสมบูรณ์ ลักษณะทรงจตุรมุข

๑๔. ผลงานทางวิชาการ

เจ้าคุณพระราชพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กันตวัณณเถระ) เป็นพระเถระนักพัฒนา ท่านมีความเห็นว่าประเทศชาติบ้านเมือง หรือสังคมชุมชนจะเจริญก้าวหน้าและมีความสุขสงบได้อยู่ที่ตัวคน การพัฒนาทุกอย่างต้องเริ่มต้นที่ตัวคน หรือต้องพัฒนาคนเสียก่อน ตลอดชีวิตในสมณเพศของท่าน โดยเฉพาะเมื่อดำรงตำแหน่งบริหารการปกครองคณะ สงฆ์ตั้งแต่ระดับเจ้าอาวาสจนถึงตำแหน่งเจ้าคณะจังหวัด ท่านจึงมุ่งมั่นทุ่มเทด้วยความมานะพยายามกับการพัฒนาคน ท่านเชื่อมั่นว่ามนุษย์ทุกคนถ้ามีโอกาสในการศึกษาเล่าเรียนก็จะพัฒนาตนเองได้ ท่านจึงดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อจัดการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาส เริ่มต้นตั้งแต่การจัดหาทุนการให้โอกาสเยาวชนที่ฐานะทางบ้านยากจนมาบวชเรียน และการให้ทุนนักเรียนในโรงเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุน ได้เรียนในระดับที่สูงขึ้น

ผลงานทางวิชาการของท่านปรากฏอยู่ในโอวาทธรรมกถา และธรรมเทศนา ที่ท่านแสดงเพื่ออบรมเยาวชนและประชาชนทั่วไปในโอกาสต่างๆ ซึ่งมีสาระเกี่ยวข้องกับการพัฒนาจิตใจคนให้มีศีลธรรม มีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สังคมชุมชน พัฒนาเจริญก้าวหน้าและประสบสันติสุข ซึ่งจะนำมาเสนอเพียง ๒ เรื่อง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. เรื่องการทำความดี

ความดีในทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ บุญกุศลเป็นนามธรรมไม่สามารถที่จะมองเห็นได้เหมือนสิ่งที่เป็นรูปธรรม แต่มีคุณค่าต่อคนต่อชุมชนและสังคมมนุษย์มาก

ความดีก็มีขั้นต้น ขั้นกลางและขั้นสูง ความดีขั้นต้นคือการรักษาศีล ๕ ได้ ไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้เจ็บปวดหรือถึงตาย ไม่ลักทรัพย์ ไม่ละเมิดเสียหายทางเพศ ไม่พูดเท็จ และไม่เป็นนักเลงสุรายาเสพติด ความดีขั้นกลาง คือ การมีธรรม ๕ ได้แก่ การมีเมตตาต่อสรรพสัตว์ การมีสัมมาอาชีพ การซื่อสัตย์ต่อคู่ครอง การพูดจริงทำจริง และการเป็นคนมีเหตุมีผลมีสติสัมปชัญญะ ไม่หลงงมงายต่อสิ่งชั่วร้ายทั้งหลาย ส่วนความดีขั้นสูง คือ การพยายามศึกษาและปฏิบัติธรรมจนสามารถบรรลุขั้นสูงจนถึงพระนิพพาน

ความดีทุกระดับเป็นนามธรรมดังกล่าว จะปรากฏให้เห็นเป็นที่ทราบได้ต้องอาศัยรูปธรรม เช่น การแสดงออกทางความกตัญญูกตเวที เป็นต้น แม้พระนิพพานซึ่งเป็นความดีขั้นสูงสุด จะทราบได้ก็ด้วยการแสดงออกของผู้มีความดี คือ พระอริยะเจ้าทั้งหลาย ซึ่งเป็นผู้ตัดกิเลสได้ ไม่หวั่นไหวต่อโลภะ โทสะ หรือโมหะ หรือเป็นผู้ตัดตัณหาราคะได้อย่าสิ้นเชิงจึงเข้าถึงพระนิพพาน

ความดี จึงต้องสังเกตจากอาการ ปรากฏทางกายและวาจา จะรู้ว่ามีความดีชั้นนั้นๆ จริงหรือไม่ ก็ต้องอาศัยการใคร่ครวญพิจารณาอย่างละเอียดและยาวนาน มิฉะนั้นจะพบแต่ผู้มีความดีปลอม หรือเสแสร้งว่ามีความดี

ดังนั้นบุคคลผู้ต้องการให้ตนเป็นคนดีก็ต้องทำความดี และความดีนั้นต้องรีบทำอย่ามัวหลงคิดว่ายังเด็ก ยังหนุ่มสาว จะทำความดีเมื่อไหร่ก็ได้ ถ้ามัวผลัดวันประกันพรุ่งในโลกปัจจุบันมีสิ่งยั่วยุให้หลงผิดมากมาย ถ้าไม่รีบทำความดี จิตใจอาจหวั่นไหวหันไปทำทางผิดทางชั่วได้ ในเรื่องนี้พระพุทธเจ้าตรัสสอนไว้ว่า

อภิตฺถเรถ กลฺยาเณ ปาปา จิตฺตํ นิวารเย
ทนฺธ หิ กรโต ปุญฺญํ ปาปสฺมึ รมตี มโน

แปลความหมาย บุคคลพึงรีบขวนขวายทำความดี พึงห้ามจิตจากความชั่ว เมื่อทำความดีช้าอยู่ จิตใจจะยินดีในความชั่ว

เมื่อคนเรามุ่งมั่นรีบทำความดี ความชั่วร้ายทั้งหลายก็จะไม่ปรากฏ เราก็จะมีความสุข คนรอบข้าง เช่น พ่อ แม่ พี่น้องก็พลอยมีความสุขไม่ต้องคอยห่วงคอยกังวลท่านจะได้ตั้งหน้าสร้างฐานะสร้างครอบครัวให้มั่นคงเป็นหลักเป็นฐาน ถ้าในชุมชนใดหมู่บ้านใดมีแต่คนมุ่งทำความดี ชุมชนนั้นก็สุขสงบและพัฒนาเจริญก้าวหน้า ประเทศชาติซึ่งประกอบด้วยชุมชนหมู่บ้านทั้งหลายก็จะมีแต่สันติสุขและเจริญก้าวหน้าพัฒนา

๒. เรื่องการทำตนให้เป็นที่พึ่ง

คนเราเกิดมาใช่ว่าจะดีมาตั้งแต่เกิด คนเราจะดีได้ต้องอาศัยการได้รับการศึกษาอบรมสั่งสอน การที่มนุษย์เจริญก้าวหน้ากว่าสัตว์เดรัจฉานได้ก็อยู่ที่มนุษย์มีการอบรมสั่งสอนกันได้นั่นเอง ใครเรียนมากก็รู้มาก ใครฝึกฝนตนมากก็จะเป็นคนดีมาก พุทธสุภาษิตที่ว่า ตนเป็นที่พึ่งของตน ก็มุ่งสอนให้คนเรารีบเร่งทำตนให้เป็นที่พึ่ง รีบเร่งอย่างไร? ก็อย่างเยาวชนทั้งหลายเมื่อยังเยาว์ เช่นนี้ยังต้องพึ่งพาพ่อแม่อยู่ และต่อไปไม่ช้าก็เร็วพ่อแม่ก็ต้องจากเราไปแล้วเราจะพึ่งใคร? ดังนั้น เมื่อยังเยาว์ยังมีโอกาสต้องรีบเร่งสร้างตนทำตนให้เป็นที่พึ่งของตนได้ วิธีสร้างตนให้เป็นที่พึ่งของตนได้ ก็คือรีบเร่งมุ่งมั่นศึกษาเล่าเรียน ต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนเอาการเอางาน ขยัน ไม่เกียจคร้าน ฝึกตนให้มีความอดทนต่อความเหนื่อยยากทางกาย ในการศึกษาเล่าเรียนหรือการทำงานมีคุณค่าต่อตนมากแล้ว แต่ก็ยังไม่เท่ากับการที่เราสามารถอดทนต่อสิ่งยั่วยุให้หลงผิดทั้งหลาย ซึ่งในโลกปัจจุบันสิ่งยั่วยุให้เยาวชนหลงเดินทางผิดมีมาก เป็นเรื่องของ รูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส ต้องระวังให้มาก เมื่อเผชิญสิ่งยั่วยุต้องเป็นคนมีสติ รู้จักข่มใจอดทนเข้าไว้แล้วใช้ปัญญาพิจารณาถึงข้อดีข้อเสียของสิ่งเหล่านั้น

เยาวชนที่เอาใจใส่มุ่งมั่นศึกษาเล่าเรียน เชื่อฟังพ่อ แม่ ครูบาอาจารย์รู้จักฝึกฝนตนเองให้มีความอดทนอดกลั้นต่อสิ่งไม่ดีไม่งาม หรืออบายมุขทั้งหลายได้ จึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้ทำตนให้เป็นที่พึ่งแห่งตนได้ ในทางพระพุทธศาสนา ได้ให้แนวทางสร้างที่พึ่งสำหรับบุคคลไว้ เรียกตามภาษาพระว่า นาถกรณธรรม แปลว่า ธรรมที่พึงมี ๑๐ อย่าง

นาถกรณธรรม แปลว่า ธรรมที่พึงมี ๑๐ อย่าง ได้แก่

๑. ศีล คือการรักษากาย วาจาให้เรียบร้อย เป็นการที่บุคคลฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้สำรวมระวังพฤติกรรม ทางกายและวาจาให้สุภาพเรียบร้อยเป็นปกติชน หรือเป็นผู้มีจรรยามารยาทที่ดีไม่ประพฤติผิดศีลผิดธรรม ไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อผู้อื่น ได้ชื่อว่าเป็นสุภาพชน ใครพบเห็นก็รักใคร่นับถือยินดีจะให้ความช่วยเหลือผู้มีศีลจึงได้ชื่อว่าทำตนให้เป็นที่พึ่งแห่งตนได้ประการหนึ่ง

๒. พาหุสัจจะ คือความเป็นผู้สดับตรับฟังมาก เป็นลักษณะของคนที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขณะยังเป็นผู้เยาว์ก็มุ่งมั่นขยันศึกษาเล่าเรียน ไม่เป็นคนเหยียบขี้ไก่ไม่ฝ่อ รักในการอ่าน

มุ่งศึกษาค้นคว้าจนเป็นพหูสูต คือ เป็นผู้เรียนมากรู้มาก จนสามารถใช้วิชาที่เล่าเรียนสูงๆ ไปประกอบอาชีพที่ดีได้ พ่อแม่ก็หวังให้ลูกมีการมีงานทำที่ดี มีรายได้เลี้ยงตนได้ต่อไป เป็นผู้มีพหูสูตจึงได้ชื่อว่าทำตนให้เป็นที่พึ่งแห่งตนได้ประการหนึ่ง

๓. **กัลยาณมิตตา** คือ ความเป็นผู้มีเพื่อนดีงาม คนเราเกิดมาอยู่คนเดียวไม่ได้ ต้องคบค้าสมาคมกับคนทั้งหลาย เพื่อพึ่งพาอาศัยกัน แต่คนในทุกหนทุกแห่งหรือในทุกสังคมชุมชน ย่อมมีทั้งคนดีและไม่ดี ถ้าเราคบคนดีเราก็จะมีแต่ความสุขความเจริญ แต่ถ้าเราคบคนชั่วเป็นมิตร เพื่อนชั่วก็จะนำแต่ความเดือดร้อนทุกข์ยากมาสู่เรา ในทางพุทธศาสนาได้นำคำแนะนำถึงลักษณะของมิตรหรือเพื่อนที่ดี และไม่ดีไว้ให้เราเลือกคบค้าสมาคม คำสอนเรื่องนี้ปรากฏอยู่ในหนังสือนวโกวาท มีสาระดังต่อไปนี้

๑. เพื่อนหรือมิตรที่ดีเรียกว่ามิตรแท้ มี ๔ ประเภท คือ

๑.๑ มิตรมีอุปการะมาก มีลักษณะ ๔ ประการ ได้แก่

(๑) ป้องกันเพื่อนผู้ประมาทแล้ว

(๒) ป้องกันทรัพย์สมบัติของเพื่อนผู้ประมาทแล้ว

(๓) เมื่อมีภัย เป็นที่พึ่งพาได้

(๔) เมื่อมีธุระ ช่วยออกทรัพย์ให้เกินกว่าที่ออกปาก

๑.๒ มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ มีลักษณะ ๔ ประการ ได้แก่

(๑) ขยายความลับของตนแก่เพื่อน

(๒) ปิดความลับของเพื่อนไม่ให้แพร่งพราย

(๓) ไม่ละทิ้งเพื่อนในยามวิบัติ

(๔) แม้ชีวิตก็อาจสละแทนได้

๑.๓ มิตรแนะประโยชน์ มีลักษณะ ๔ ประการ ได้แก่

(๑) ห้ามไม่ให้ทำความชั่ว

(๒) แนะนำให้ตั้งอยู่ในความดี

(๓) ให้ฟังสิ่งที่ยังไม่เคยฟัง

(๔) บอกทางสวรรค์ให้

๑.๔ มิตรมีความรักใคร่ มีลักษณะ ๔ ประการ ได้แก่

(๑) ทุกข์ๆ ด้วย

(๒) สุขๆ ด้วย

(๓) โต้เถียงคนที่พูดติเตียนเพื่อน

(๔) รับรองคนที่พูดสรรเสริญเพื่อน

๒. เพื่อนหรือมิตรที่ไม่ดีเรียกว่ามิตรเทียม มี ๔ ประการ ได้แก่

๒.๑ คนปอกลอก มีลักษณะ ๔ ประการ ได้แก่

(๑) คิดเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว

(๒) เสียให้น้อย คิดเอาให้ได้มาก

(๓) เมื่อมีภัยแก่ตัว จึงรับทำกิจของเพื่อน

(๔) คบเพื่อนเพราะเห็นแก่ประโยชน์ของตัว

๒.๒ คนดีแต่พูด มีลักษณะ ๔ ประการ ได้แก่

(๑) เก็บเอาของที่ล่วงแล้วมาปราศรัย

(๒) อ้างเอาของที่ยังไม่มีมาปราศรัย

(๓) สงเคราะห์ด้วยสิ่งที่หาประโยชน์มิได้

(๔) ออกปากพึ่งมิได้

๒.๓ คนหัวประจบ มีลักษณะ ๔ ประการ ได้แก่

(๑) จะทำชั่วก็คล้อยตาม

(๒) จะทำดีก็คล้อยตาม

(๓) ต่อหน้าว่าสรรเสริญ

(๔) ลับหลังตั้งนินทา

๒.๔ คนชักชวนในทางฉิบหาย มีลักษณะ ๔ ประการ ได้แก่

(๑) ชักชวนดื่มน้ำเมา

(๒) ชักชวนเที่ยวกลางคืน

(๓) ชักชวนให้มัวเมาในการเล่น

(๔) ชักชวนเล่นการพนัน

ลักษณะของเพื่อนที่ดีและไม่ดีข้างต้น ขอให้นำไปพิจารณาแล้วเลือกคบให้ถูกต้อง เพื่อนไม่ดีคือ คนพาลจะนำความทุกข์ความเดือดร้อนมาสู่เรา ส่วนเพื่อนดีคือ คนที่เป็นบัณฑิต เป็นผู้รู้ดีชั่ว เราอยู่ใกล้หรือคบหาสมาคมด้วยก็จะทำให้เราเจริญก้าวหน้า มีแต่ความสุขใจ ดังภาษิตว่า “คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตจะพาไปหาผล” ผู้ที่เลือกคบมิตรได้ถูกต้องได้ชื่อว่า ทำตนให้เป็นที่พึ่งแห่งตนได้ประการหนึ่ง

๔. โสวจัสสตา คือ ความเป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย อันวิชาความรู้ใช่ว่าเราจะได้มาพร้อมกับการเกิด แต่สิ่งที่เราแสวงหาได้ภายหลังเกิดทั้งสิ้น จะได้มาซึ่งความรู้ก็ต้องอาศัยผู้รู้มาแนะนำสั่งสอน ความเป็นผู้รู้หรือบัณฑิต ใช่ว่าจะเกิดเองเป็นเอง ต้องอาศัยครูบาอาจารย์หรือผู้รู้ทั้งหลายมาสั่งสอน ความเป็นผู้ว่าง่ายสอนง่ายจึงเป็นคุณลักษณะสำคัญทำให้ได้รับความรักความเมตตาจากผู้รู้ทั้งหลาย ทำให้ท่านยินดีและเต็มใจจะแนะนำวิชาความรู้หรือสั่งสอนเรา การน้อมรับคำตักเตือน ไม่ยโสโอหังถือความเห็นตนเป็นใหญ่ก็ย่อมได้รับความเมตตาช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ ยามเมื่อเราทำอะไรผิดพลาด ใครมาแนะนำตักเตือนอย่าไปโกรธ ต้องขอบคุณเขา พระพุทธเจ้าตรัสว่า คนที่มาชี้โทษหรือความผิดพลาดของเรา ต้องถือเสมือนว่าเขามาบอกขุมทรัพย์ให้เรา หากเราทำตนเป็นน้ำชาล้นถ้วย ใครว่าอะไรก็ไม่ฟัง นานไปก็จะเอาตัวเองไม่รอด แต่ความอ่อนน้อมถ่อมตน ทำตนเป็นคนว่านอนสอนง่าย อันตรายทั้งหลายหากพึงมีก็จะมีผู้คอยแนะนำแก้ไข เราก็จะปลอดภัยผู้มีคุณลักษณะตามข้อนี้ได้ชื่อว่า ทำตนให้เป็นที่พึ่งแห่งตนได้ประการหนึ่ง

๕. กิงกรณีเยสุ ทักขตา คือ ความขยันเอาใจใส่ช่วยธุรกิจของผู้อื่นตามโอกาส คนเราบางครั้งมีภารกิจที่ไม่สามารถทำคนเดียวได้ ต้องอาศัยญาติมิตร หรือผู้อื่นมาช่วยเหลือ ทำนองน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า ไม่ใช่ว่าเมื่อเรามีงานอยากไหว้วานให้เพื่อนช่วย แต่ถึงคราวเพื่อนมีงานมาไหว้วานก็ไม่สนใจ คนอย่างนี้เป็นคนใจแคบเห็นแก่ตัว พอนานไปก็จะไม่มีใครคบหาสมาคมด้วยทำอะไรก็จะไม่สำเร็จเพราะไม่มีใครเห็นอกเห็นใจคอยช่วยเหลือ ความมุ่งมั่นขยันเอาใจใส่ช่วยกิจธุระของผู้อื่นๆ จึงได้ชื่อว่า เป็นการทำตนให้เป็นที่พึ่งแห่งตนได้ประการหนึ่ง

๖. ธัมมกามตา คือ ความใคร่ในธรรมที่ชอบ ท่านอาจารย์พุทธทาสเคยกล่าวไว้ว่า ธรรมะคือหน้าที่ คนเราเกิดมาย่อมมีภาระหน้าที่ ที่ต้องกระทำ เช่น หน้าที่ของลูก

ต้องช่วยเหลือทำตามคำสั่งสอนของพ่อแม่ หน้าที่ของนักเรียนนักศึกษาก็ต้องศึกษาเล่าเรียน คำว่า ธรรมที่ชอบ ก็คือหน้าที่ที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนกิจการอื่นอาจไม่ถึงเวลาที่จะทำถ้าเราไปทำอาจไม่ถูกต้อง เช่น เราอยู่ในวัยเรียน แต่ชิงสุกก่อนห่ามหรือไปได้เสียก่อนอย่างนี้ ถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบไม่ถูกต้อง อีกนัยหนึ่ง คำว่าธรรมอาจหมายถึงคำสั่งสอนหรือความคิดเห็นต่างๆ ซึ่งมีทั้งผิดทั้งถูก เราต้องเลือกศึกษาปฏิบัติเฉพาะคำสอนและความคิดเห็นที่ถูกต้องชอบธรรมเท่านั้น ถ้ามีข้อสงสัยควรไปปรึกษาพ่อ แม่ ครู อาจารย์ก็จะเลือกทางปฏิบัติที่ถูกต้องได้ เมื่อเราทำได้ดังนี้ก็ได้ชื่อว่าทำตนให้เป็นที่พึ่งแห่งตนได้ประการหนึ่ง

๗. วิริยะ คือ เพียรพยายามละความชั่ว ประพฤติความดี ซึ่งเชื่อว่าความผิดความชั่ว ย่อมนำความทุกข์ความเดือดร้อนมาสู่ผู้กระทำ ส่วนความดีความถูกต้องดีงามย่อมนำความสุขความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ผู้กระทำ ดังนั้นผู้หวังความสุขต้องการจะพ้นจากความทุกข์ ก็ต้องมีความเพียรพยายามหรือมีความกล้าหาญที่จะทำความดีการทำความดีกว่าจะเห็นผลอาจจะล่าช้าหรือ กล่าวได้ว่าความดีอาจทำได้ยากไม่เหมือนความชั่วกระทำได้ง่าย เพียงแต่ปล่อยใจไปตามอารมณ์รักอารมณ์ชังหรือกิเลสตัณหาบุคลก็จะทำความผิดความชั่วได้แล้ว แต่การทำความดีได้จะต้องอดทนอดกลั้น รู้จักหักห้ามใจไม่ให้ทำอะไรไปตามอารมณ์ และการทำความดีอาจทำได้ทีละเล็กทีละน้อยค่อยสะสมความดีไปเรื่อยๆ จนบารมีแก่กล้า ก็จะทำความดีที่ยิ่งใหญ่และก็จะนำมาซึ่งความสุขความเจริญได้ ดังสุภาษิตว่า สุโข ปุญฺญสฺส อุจฺจโย แปลว่า การสะสมบุญ คือความดีย่อมนำสุขมาให้ บุคคลที่มีความเพียรพยายามกล้าหาญในการทำความดีจึงได้ชื่อว่า ทำตนให้เป็นที่พึ่งแห่งตนได้ประการหนึ่ง

๘. สันโดษ คือ ความพอใจยินดีตามมีตามได้ ได้แก่พอใจยินดีทำงานตามกำลังความสามารถ ไม่ทำอะไรเกินตัวเรียกว่า ยถาพลสันโดษ ความพอใจยินดีในลาภผลที่ตนพึงได้ ไม่ละโมบโลภมากอยากได้สิ่งของๆ ผู้อื่น เรียกว่า ยถาพลสันโดษ และความพอใจในภรรยาหรือคู่ครองของตนไม่นอกลู่คู่ครอง เรียกว่า สทาสสันโดษ ความยินดีพอใจในสิ่งดังกล่าวนี้ ทำให้ตนมีความสุขไม่เดือนร้อนกระวนกระวายใจ เพราะแรงอิจฉาริษยาหรือความน้อยเนื้อต่ำใจ และป้องกันความผิดพลาดในการกระทำกิจต่างๆ ได้ อนึ่ง

ความสันโดษ ไม่ได้มีความหมายถึงการเกียจคร้านไม่ทำงาน แต่ต้องการให้บุคคลรู้จักพอดีพอใจในการทำงาน และรู้จักยอมรับผลงานที่ตนกระทำและไม่ประพฤติผิดทางเพศ คนที่มีสันโดษ จึงได้ชื่อว่าทำตนเป็นที่พึ่งแห่งตนได้ประการหนึ่ง

๙. สติ คือ ความระลึกได้รู้ตัวอยู่เสมอ จดจำได้แม้สิ่งที่เคยทำ คำเคยพูดแม้นานแล้วได้ เกิดเป็นคนต้องพยายามฝึกฝนให้เป็นคนมีสติจะทำ จะพูดอะไรออกไปต้องคิดต้องพิจารณาข้อมูลถูกเสียก่อน เพราะทุกสิ่งที่เรากระทำและทุกคำที่เราพูดออกไป ย่อมบังเกิดผลย้อนกลับมาสู่ตัวเราเสมอ ดังคำว่า สิ่งที่เรากระทำ คำที่เราพูดออกไปจะเป็นนายเรา การพูดดีทำดีก็จะได้ผลดีตอบสนอง แต่หากทำชั่ว พูดชั่ว ผลร้ายก็จะตามมา ดังนั้นคนที่มีสติมีความระลึกได้รู้อยู่เสมอได้ชื่อว่า ทำตนเป็นที่พึ่งแห่งตนได้ประการหนึ่ง

๑๐. ปัญญา คือ ความรอบรู้ตามความเป็นจริงในสิ่งทั้งหลายปัญญาจะบังเกิดมีได้ก็ได้การตั้งใจฟังตั้งใจอ่านแล้วก็จดจำ นำไปคิดพิจารณาใคร่ครวญ รู้จักคิดแยกแยะวิเคราะห์สิ่งที่เราพบเห็นไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ใช้เวลาก่อนนอนทำจิตใจให้สงบใคร่ครวญในสิ่งที่เราได้กระทำได้แต่ละวัน ปัญญาก็จะเกิดทำให้เรารู้ว่าอะไรผิดอะไรถูก คนมีปัญญาจะรักษาตนได้จะได้ชื่อว่า กระทำตนเป็นที่พึ่งแห่งตนได้ประการหนึ่ง

คนที่ปฏิบัติได้ตามธรรมะ ทั้ง ๑๐ ประการนี้ได้ชื่อว่ารู้จักพัฒนาตนเป็นผู้รู้จักทำตนได้สมดังพระพุทธภาษิตว่า

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ　　โก หิ นาโถ ปโรสิยา
อตฺตา หิ สุทนฺเตน　　นาถํ ลภติ ทุลฺลภํ

แปลความได้ว่า ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน คนอื่นใครเล่าจะเป็นที่พึ่งได้ ถ้าบุคคลฝึกฝนตนดีแล้ว ย่อมได้ที่พึ่งที่ได้โดยง่ายจึงเป็นหน้าที่ของทุกคนต้องฝึกฝนตนเองหรือพัฒนาตนเองให้พึ่งตนเองได้ เราจึงได้ที่พึ่งอันมั่นคงถาวร ในชุมชนหมู่บ้านหรือประเทศชาติ ถ้าคนส่วนใหญ่พึ่งตนเองได้ สังคมชุมชนประเทศชาติก็จะเข้มแข็งและพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กันตวัณณเถระ) เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม จนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง มีผลงานดีเด่นในงานพัฒนาชุมชน อันเป็นคุณประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม โดยเฉพาะในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีหลายประการด้วยกัน อาทิ

- **ด้านการฝึกอบรมพัฒนาจิตใจและคุณธรรม**

๑. จัดให้มีการบรรพชาและอบรมสามเณรภาคฤดูร้อน เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีคุณธรรมและจริยธรรม ในระหว่างวันที่ ๑๐-๓๐ เมษายนของทุกปี สถิติเยาวชนที่มาบวช (ย้อนหลัง ๑๑ ปี) ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๓๗	จำนวน	๗๒	รูป
พ.ศ. ๒๕๓๘	จำนวน	๑๑๕	รูป
พ.ศ. ๒๕๓๙	จำนวน	๖๓	รูป
พ.ศ. ๒๕๔๐	จำนวน	๓๗	รูป
พ.ศ. ๒๕๔๑	จำนวน	๕๖	รูป
พ.ศ. ๒๕๔๒	จำนวน	๓๖	รูป
พ.ศ. ๒๕๔๓	จำนวน	๕๘	รูป
พ.ศ. ๒๕๔๔	จำนวน	๕๒	รูป
พ.ศ. ๒๕๔๕	จำนวน	๕๙	รูป
พ.ศ. ๒๕๔๖	จำนวน	๓๔	รูป
พ.ศ. ๒๕๔๗	จำนวน	๕๖	รูป

๒. จัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจ โดยการจัดให้มีการประพฤติวัตรปฏิบัติธรรมเข้าปริวาสและบวชชีพราหมณ์ ในวันที่ ๑๕-๒๕ มีนาคม ของทุกปี มีพระภิกษุสามเณรจากทั่วประเทศ จำนวน ๑๐๐ - ๒๔๐ รูป และมีประชาชนมีจิตศรัทธาร่วมบวชชีพราหมณ์ปฏิบัติธรรม ประมาณปีละ ๓๐-๑๔๐ คน และมีผู้สนใจมาร่วมทำบุญและปฏิบัติธรรมวันละประมาณ ๕๐๐ คน

๓. จัดให้มีการบวชศีลจาริณี(หญิงผู้ปฏิบัติธรรม) ปีละ ๕๐ คน ในเดือนสิงหาคมของทุกปี

๔. จัดตั้งห้องสมุดในวัด และจัดหาหนังสือธรรมะและสารคดีต่าง ๆ มาไว้ให้พระภิกษุสามเณรและเยาวชนทั่วไปยืมอ่าน

๕. จัดพระธรรมทูต ออกอบรมศีลธรรมในโรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมศีลธรรมแก่เยาวชน ของสำนักงานศึกษาธิการของจังหวัด

๖. ร่วมกิจกรรมกับทางราชการในการออกเยี่ยมประชาชนในถิ่นกันดาร

๗. จัดให้มีการสอนอบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดท่าไทร) เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระค่าครองชีพของพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กและเป็นการฝึกหัดจริยาและค่านิยมที่ดีงามและถูกต้องแต่เยาว์วัย

- **ด้านฝึกอบรมบริการวิชาชีพ**

๑. จัดอบรมพิมพ์ดีดภาษาไทย - อังกฤษ แก่พระภิกษุสามเณร ข้าราชการ ประชาชน และเยาวชนทั่วไปทุกวัน โดยผู้เข้ารับการอบรมไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

๒. จัดฝึกอบรมคอมพิวเตอร์โปรแกรมธุรกิจ เช่น Dos, CW, RW, Ramma, Word, Windows 95, Windows 98, Windows Me, Excel เป็นต้น แก่พระภิกษุสามเณร ข้าราชการประชาชน และเยาวชนทั่วไป โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

๓. จัดอบรมหลักสูตรช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยเทคนิคการประกอบ ซ่อม อัพเกรด และบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น แก่พระภิกษุสามเณร ข้าราชการประชาชน และเยาวชนทั่วไป โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

๔. ให้บริการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ในการประกอบ ซ่อม อัพเกรดคอมพิวเตอร์ทุกรุ่นทุกยี่ห้อ ให้กับวัด หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน ห้างร้าน และประชาชนทั่วไปทุกวัน โดยมีสถิติการให้บริการซ่อมและอัพเกรดคอมพิวเตอร์ประมาณเดือนละ ๙๐ เครื่อง และบริการประกอบเครื่องใหม่ ประมาณเดือนละ ๑๕ เครื่อง

- **ด้านการสงเคราะห์และพัฒนาชุมชน**

๑. โครงการ "บ้านช่วยวัด-วัดช่วยบ้าน" เพื่อให้การสงเคราะห์ชาวบ้านและวัดวาอาราม ที่ได้รับความเดือดร้อน เช่น ได้รับอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย สิ้นเงินโดยสาร ตกงาน เป็นต้น โดยนำเงินทุนในการดำเนินการจากผลิตผลทางการเกษตร (ผลไม้) จำนวน ๑๒๐ ไร่ ที่สำนักสงฆ์ถ้ำสันติธารา (สาขาวัดท่าไทร) ตำบลคลองสระ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเงินจากผู้มีจิตศรัทธาร่วมบริจาคตั้งเป็นกองทุน

๒. โครงการ"สมภารเลี้ยงเณร" เพื่อให้การสงเคราะห์พระภิกษุ สามเณรในวัดท่าไทร และในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยนำรายได้จากผลิตผลทางการเกษตรคือขายยางแผ่นจากสวนยาง จำนวน ๔๐ ไร่ (จากเนื้อที่ทั้งหมด ๖๒ ไร่) ที่ บ้านตาปาน

ตำบลกรูด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓. โครงการ "พ่อแม่เลี้ยงลูก" เพื่อให้การสงเคราะห์ทุนประกอบอาชีพแก่ศิษยานุศิษย์ของวัดท่าไทร โดยนำรายได้จากการผลิตทางการเกษตร เช่น การขายลองกอง ที่เขานมพร้า ตำบลป่าร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔. โครงการ "สวนสมุนไพรในวัด" ตามนโยบายและโครงการสวนสมุนไพรในวัดของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการเตรียมการเพื่อดำเนินการ

๕. โครงการ "ทุนการศึกษาพระภิกษุสามเณร" เพื่อให้การสนับสนุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร ในการศึกษาเล่าเรียนนักธรรม บาลี และระดับอุดมศึกษา โดยได้รับเงินจากผู้มีจิตศรัทธา ร่วมบริจาคตั้งเป็นกองทุนเพื่อการนี้

๖. โครงการ "จักรยานคนจน" โดยให้การสงเคราะห์จักรยานแก่นักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน ดังเช่น จัดซื้อจักรยานมอบให้แก่นักเรียนโรงเรียนกาญจนดิษฐ์ เป็นเงิน ๖,๐๐๐.๐๐ บาท

๗. โครงการ "สนับสนุนการแข่งขันกีฬา" เพื่อให้การสงเคราะห์งบประมาณสนับสนุนการจัดการ แข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ ดังเช่น ให้การสนับสนุนการแข่งขันกีฬาของอำเภอกาญจนดิษฐ์ ปีละ ๕,๐๐๐.๐๐ บาท

๘. โครงการ "สงเคราะห์ด้านสาธารณสุข" โดยการให้การสงเคราะห์กิจการโรงพยาบาลต่างๆ ดังเช่น สนุบสนุนการจัดซื้อเตียงคนไข้มอบให้แก่โรงพยาบาลกาญจนดิษฐ์ จำนวน ๓๐ ชุด เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐.๐๐ บาท

๙. โครงการให้ทุนดำเนินการ "โครงการอาหารกลางวันนักเรียน" ในโรงเรียนต่างๆ ดัง เช่น โรงเรียนบ้านม่วงลีบ อำเภอกาญจนดิษฐ์ เป็นเงิน ๕,๐๐๐.๐๐ บาท

๑๐. โครงการ "สร้างสวนป่าพระมหาชนกเฉลิมพระเกียรติ" จำนวน ๔๐ ไร่ ที่ ตำบล หนองไทร อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการจัดหาทุนเพื่อจัดซื้อที่ดินดังกล่าว และเมื่อจัดซื้อเรียบร้อยแล้วจะดำเนินการปลูกป่าไม้ยืนต้น เช่น ไม้ยางนา มะม่วง เป็นต้น

๑๑. โครงการ"มอบพระพุทธรูปสักการบูชาแก่สถานศึกษา" เช่น มอบ

พระพุทธรูปบูชา หน้าตักกว้าง ๒๔ นิ้ว แก่โรงเรียนบ้านคลองสระ อำเภอกาญจนดิษฐ์ เป็นต้น

๑๒. ทุนการศึกษาสงเคราะห์เด็กนักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน ซึ่งขณะนี้ได้ให้ทุนการศึกษา แก่นักเรียนในโรงเรียนต่างๆ ดังเช่น.-

- โรงเรียนท่าอุแทวิทยาคม ต.ท่าอุแท อ.กาญจนดิษฐ์ เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐.๐๐ บาท
- โรงเรียนกาญจนดิษฐ์ อ.กาญจนดิษฐ์ เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐.๐๐ บาท
- โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) อ.กาญจนดิษฐ์ เป็นเงิน ๑๓๔,๐๔๖.๐๐ บาท
- โรงเรียนบ้านควนนิมิต ต.ทุ่งรัง อ.กาญจนดิษฐ์ เป็นเงิน ๒,๐๐๐.๐๐ บาท

๑๓. โครงการ "ให้ทุนดำเนินกิจการร้านสหกรณ์ของสถานศึกษา" เพื่อให้สถานศึกษาต่างๆ ได้มีการดำเนินการกิจการสหกรณ์ของนักเรียน โดยนักเรียน และเพื่อนักเรียน ดังเช่น ให้ทุนจัดตั้งกิจการสหกรณ์โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) เป็นเงิน ๔,๐๐๐.๐๐ บาท

๑๔. โครงการ "ให้การสงเคราะห์อุปกรณ์ในการจัดงานพิธีต่างๆ" ดังเช่น ให้การสนับสนุน อุปกรณ์แสง - เสียง โต๊ะ เก้าอี้ เสื่อ สาด หมอน และเครื่องครัว เช่น ช้อน จาน ชาม เป็นต้น แก่หน่วยงานราชการ เอกชน วัด และประชาชนในท้องถิ่นเป็นประจำ

- **ด้านการสาธารณูปการ**

๑. การสร้างถาวรวัตถุภายในวัด

พ.ศ. ๒๕๓๗ ดำเนินการก่อสร้างกุฏิสงฆ์ จำนวน ๑ หลัง ลักษณะทรงไทย บังกะโล เป็นอาคารคอนกรีต เสริมเหล็ก ๒ ชั้น หลังคามุงด้วยกระเบื้องลอนคู่ ทาสีทั้งหลัง ขนาดกว้าง ๖ เมตร ยาว ๘ เมตร แล้วเสร็จสมบูรณ์ ราคาก่อสร้าง เป็นจำนวนเงิน ๑๖๘,๙๕๕ บาท (เงินหนึ่งแสนหกหมื่นแปดพันเก้าร้อยห้าสิบห้าบาทถ้วน)

พ.ศ.๒๕๓๘ ดำเนินการก่อสร้าง โรงเรียนปริยัติธรรม ๑ หลัง ขนาดกว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๒ เมตร เป็นอาคารไม้ ครึ่งและคอนกรีตเสริมเหล็ก ครึ่ง ๒ ชั้น กระเบื้องลอนคู่ ทาสีทั้งหลัง แล้วเสร็จสมบูรณ์ ราคาก่อสร้าง เป็นจำนวนเงิน ๘๔๒,๓๕๐ บาท (เงินแปดแสนสี่หมื่นสองพันสามร้อยห้าสิบบาทถ้วน) รวมผลงานค่าก่อสร้างทุกรายการ เป็นจำนวน

เงิน ๔,๕๑๑,๓๐๕ บาท (เงินสี่ล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันสามร้อยห้าบาทถ้วน)

๒. งานบูรณปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัด

พ.ศ.๒๕๓๗ ดำเนินการเปรียญ ๑ หลัง เป็นอาคารไม้ชั้นเดียว พื้นปูนขัดมัน ขนาดกว้าง ๑๔ เมตร ยาว ๓๐ เมตร ด้วยการเปลี่ยนกระเบื้องหลังคา และปรับพื้นบางส่วน ต่อเติมอาคารและทำห้องน้ำ ห้องสุขาทาสี หลังแล้วเสร็จสมบูรณ์ ใช้การได้สมบูรณ์ในปัจจุบันราคาค่าก่อสร้างเป็นจำนวนเงิน ๒๘๒,๗๕๐ บาท (เงินสองแสนแปดหมื่นสองพันเจ็ดร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

พ.ศ.๒๕๓๗ - ๒๕๔๐ ดำเนินการบูรณะอุโบสถวัดท่าไทร จำนวน ๑ หลัง ลักษณะทรงไทยของกรมศิลปากร ขนาดกว้าง ๙ เมตร ยาว ๒๒ เมตร ด้วยการเปลี่ยนโครงสร้างหลังคา มุงด้วยกระเบื้องเคลือบติดช่อฟ้า ใบระกา ฯลฯ วาดภาพพุทธประวัติภายในทั้งหมด และทาสีทั้งหลังแล้วเสร็จสมบูรณ์ ราคาค่าบูรณะ เป็นจำนวนเงิน ๓,๑๙๒,๗๕๐ บาท (เงินสามล้านหนึ่งแสนเก้าหมื่นสองพันเจ็ดร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

งานด้านสาธารณูปการ ทั้งด้านการก่อสร้างและการบูรณปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัด ได้ดำเนินการอย่างมีระเบียบและมั่นคงถาวร ประกอบกับการดูแลปรับปรุงและรักษาความสะอาดบริเวณวัดอยู่เสมอ รวมทั้งการปลูกต้นไม้หลายชนิดทั้งผลไม้และไม้ที่ให้ร่มเงา บริเวณวัดมีกำแพงล้อมรอบเป็นที่ปรากฏแก่ประชาชนทั่วไปว่า วัดท่าไทรได้รับการพัฒนาบริเวณวัดร่มรื่นเรียบร้อยสวยงาม และได้รับการยกย่องจากกรมการศาสนาให้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง

ประวัติวัดท่าไทร

ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๒๙๐

๑. ความเป็นมาของวัด

วัดท่าไทร เป็นวัดเก่าแก่ ไม่ทราบว่าก่อสร้างมาตั้งแต่เมื่อใด และใครเป็นผู้สร้าง แต่ตามข้อมูลปรากฏว่า ได้รับอนุญาตให้ตั้งเป็นวัดในพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้องตามกฎหมายเมื่อปี พ.ศ.๒๒๐๐ (นับปัจจุบันเป็นเวลาประมาณ ๓๕๕ ปี)

ตั้งอยู่เลขที่ ๓๒๔ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๒๙๐

มีเนื้อที่ประมาณ ๓๕ ไร่ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๑ อุโบสถกว้าง ๒๒ เมตร ยาว ๓๒ เมตร

ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา (ครั้งล่าสุด) เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๖ กว้าง ๓๐ เมตร ยาว ๔๐ เมตร ตามที่ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๒๐ ตอนที่ ๘๗ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๖

ได้รับคัดเลือกและประกาศให้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างประจำปี ๒๕๓๓ จากกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๓

ได้รับการคัดเลือกและประกาศให้เป็นอุทยานการศึกษา ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๖

๒. ลักษณะเด่นของวัด.-

๑. เป็นวัดเก่าแก่ ซึ่งสร้างและตั้งเป็นวัดมากว่า ๓๕๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๒๐๐ = ๓๕๕)

๒. เป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมาย คือ ได้รับอนุญาตให้สร้างวัดและตั้งเป็นวัดเรียบร้อยตามกฎหมายแล้ว

๓. เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างตามโครงการวัดพัฒนาของกรมการศาสนากระทรวงศึกษาธิการ โดยได้รับการพิจารณาและประกาศให้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๓

๔. เป็นอุทยานการศึกษาของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๖

๕. เป็นที่ตั้งของศูนย์อบรมประชาชนประจำตำบลท่าทองใหม่

๖. เป็นที่ตั้งของสำนักงานเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๗. เป็นที่ตั้งของสำนักงานเลขานุการเจ้าคณะภาค ๑๖ (ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดท่าไทร ดำรงตำแหน่งเลขานุการเจ้าคณะภาค ๑๖)

๘. เป็นที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำตำบลท่าทองใหม่

๙. เป็นวัดที่ตั้งอยู่ในศูนย์กลางแหล่งชุมชน และตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าทองใหม่ การคมนาคมไปมาสะดวกมาก

๑๐. เป็นศูนย์กลางชุมชนในการจัดงานและกิจกรรมต่างๆ เช่น ประชุมชาวบ้าน อบรมสัมมนา ฯลฯ ของหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนทั่วไป

๑๑. เป็นที่ตั้งของศูนย์ครูพระปริยัตินิเทศจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑๒. เป็นที่ตั้งศูนย์พระเปรียญและพระบัณฑิตอาสาพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑๓. เป็นวัดที่เข้าร่วมโครงการลานวัด ลานใจ ลานกีฬา ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมากระทั่งถึงปัจจุบัน

๑๔. เป็นวัดที่ตั้งอยู่ในถิ่นที่ประชาชนนับถือหลายศาสนา คือ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์

๑๕. เป็นวัดที่เข้าร่วม โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นโครงการของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

๑๖. เป็นที่ตั้งของศูนย์พัฒนาคุณธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑๗. เป็นที่ตั้งของหน่วยฝึกอบรมพัฒนาจิต

๑๘. เป็นที่ตั้งหน่วยบริการประชาชนวัดท่าไทร ตำบลท่าทองใหม่

๓. การปกครองภายในวัด.-

วัดท่าไทรมีการปกครองภายในวัด โดยยึดหลักพระธรรมวินัย ประเพณีวัฒนธรรม กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ระเบียบมหาเถรสมาคม กติกาสงฆ์หนใต้ และระเบียบปฏิบัติของวัดเป็นที่ตั้ง มีผู้รับผิดชอบบริหารดังนี้.-

๑. พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เป็นเจ้าอาวาส

(ชูชาติ กนฺตวณฺโณ - พัฒนเจริญ)

ป.ธ.๕ น.ธ.เอก ปริญญาโท

อายุ ๗๒ พรรษา ๔๙

เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี

พระปริยัตินิเทศจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดท่าไทร

ประธานศูนย์พัฒนาคุณธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒. พระครูอาทรกาญจนคุณ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาส

น.ธ.ตรี ป.๔

อายุ ๗๐ พรรษา ๒๙

๓. พระมหาบุญโฮม ปริปุณฺณสีโล (ไชยฤทธิ์) เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาส

ป.ธ.๕ น.ธ.เอก ศษ.บ

อายุ ๔๗ พรรษา ๒๕

พระเปรียญอาสาพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เลขานุการเจ้าคณะภาค ๑๖

ครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม

ครูสอนโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

ครูสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔. พระอติชาติ อภิญาโณ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาส

น.ธ.เอก ปริญญาตรี

อายุ ๔๐ พรรษา ๑๙

พระธรรมทูตประจำอำเภอกาญจนดิษฐ์

๔. อาคารสิ่งปลูกสร้างและเสนาสนะภายในวัด

๑. โรงอุโบสถ จำนวน ๑ หลัง

๒. วิหารคดล้อมรอบอุโบสถ จำนวน ๑ หลัง

๓. ศาลาการเปรียญ ๒ ชั้น จำนวน ๑ หลัง

๔. อาคารหอฉันท์ ๒ ชั้น	จำนวน ๑ หลัง
๕. หอไตร ซึ่งเป็นที่เก็บรักษาคัมภีร์พระไตรปิฎก ๒ ชั้น	จำนวน ๑ หลัง
๖. มณฑปบรรจุอัฐิและรูปเหมือนอดีตเจ้าอาวาสทุกรูป	จำนวน ๑ หลัง
๗. กุฏิเจ้าอาวาส	จำนวน ๑ หลัง
๘. กุฏิสำนักงานเลขานุการเจ้าคณะภาค ๑๖	จำนวน ๑ หลัง
๙. หอกลอง-หอระฆัง ๒ ชั้น	จำนวน ๑ หลัง
๑๐. กุฏิที่พักสงฆ์ ขนาดกว้าง ๔ เมตร ยาว ๕ เมตร	จำนวน ๑๐ หลัง
๑๑. ศาลาคู่เมรุ	จำนวน ๑ หลัง
๑๒. เมรุเผาศพ	จำนวน ๑ หลัง
๑๓. โรงเก็บของ	จำนวน ๒ หลัง
๑๔. ศาลาบาตร	จำนวน ๒ หลัง
๑๕. หน่วยบริการประชาชนวัดท่าไทร	จำนวน ๑ หลัง
๑๖. แท้งค์น้ำประปาขนาดใหญ่	จำนวน ๑ แท้งค์
๑๗. ห้องน้ำ-ห้องสุขา ขนาด ๒๐ ห้อง	จำนวน ๒ หลัง
๑๘. ห้องน้ำ-ห้องสุขา ขนาด ๑๐ ห้อง	จำนวน ๑ หลัง
๑๙. ที่สรงน้ำขนาดใหญ่	จำนวน ๑ แห่ง
๒๐. ที่สรงน้ำขนาดใหญ่	จำนวน ๑ แห่ง
๒๑. สระน้ำขนาดใหญ่	จำนวน ๒ แห่ง
๒๒. เครื่องปั๊มน้ำจากบ่อบาดาล	จำนวน ๓ แห่ง /ชุด

อนึ่ง ขณะนี้วัดท่าไทรกำลังดำเนินการจัดให้มีการก่อสร้าง "อาคารสงเคราะห์ผู้สูงอายุ" ขึ้นภายในวัด โดยใช้เนื้อที่เพื่อการนี้ประมาณ ๑๐ ไร่ ๓ งาน เพื่อจะต้องใช้งบประมาณเพื่อการนี้ประมาณ ๑๐ ล้านบาท และเมื่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะสามารถรองรับและให้การสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ได้ครั้งละประมาณ ๑๐๐ คน ผู้มีจิตศรัทธาใคร่จะร่วมบริจาคสนับสนุนโครงการนี้ ขอเชิญติดต่อได้ที่ เจ้าอาวาส วัดท่าไทร โทร. ๐-๗๗๒๗-๓๘๓๔,๐-๑๖๐๖-๐๒๔๔ ได้ทุกวัน

๕. สภาพแวดล้อมและสภาพทั่วไปภายในวัด

● วัดท่าไทร เป็นวัดที่อยู่ในโครงการพัฒนาของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ และได้รับเลือกเป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง

● เป็นวัดที่มีสภาพร่มรื่นด้วยธรรมชาติประกอบไปด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด เพราะทั้งอดีตเจ้าอาวาสและเจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน ท่านมีความสนใจและชมชอบธรรมชาติมาก จึงได้ชักชวนชักนำพุทธบริษัทปลูกต้นไม้ขึ้นภายในวัดมากมายหลายชนิด เช่น ต้นสัก ต้นโพธิ์ ต้นไทร ต้นสะเดาเทียม ฯลฯ วัดจึงมีสภาพร่มรื่น น่าอยู่ น่าอาศัย สมกับที่ได้ชื่อว่า “อาราม” อย่างแท้จริง

● นอกจากนี้ยังจัดให้มีการขุดสระขนาดใหญ่ภายในวัดจำนวน ๒ แห่ง เพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยและปล่อยเต่า ปล่อยปลาของประชาชนพุทธบริษัท ซึ่งปัจจุบันมีประชาชนมาทัศนศึกษาเที่ยวดูชมธรรมชาติ ดูปลาชนิดต่างๆ และให้อาหารปลาอยู่เป็นประจำ

๖. ลำดับเจ้าอาวาสและรักษาการแทนเจ้าอาวาส

นับจากได้รับอนุญาตให้ตั้งแต่ พ.ศ.๒๒๐๐ จวบจนกระทั่งปัจจุบันนี้ ได้มีเจ้าอาวาสและรักษาการแทนเจ้าอาวาสมากมาย แต่เท่าที่จะสามารถสืบค้นได้ มีจำนวน ๘ รูป ได้แก่

๑. หลวงพ่อขรัวทิพย์(ไม่ทราบฉายา)ไม่ปรากฏปี พ.ศ. ที่ดำรงตำแหน่ง

๒. หลวงพ่อขรัวนาค(ไม่ทราบฉายา)ไม่ปรากฏปี พ.ศ. ที่ดำรงตำแหน่ง

๓. หลวงพ่อตู้(ไม่ทราบฉายา) ไม่ปรากฏปี พ.ศ. ที่ดำรงตำแหน่ง โดยท่านมีชื่อจริงว่า “หลวงพ่อศรีนวล” ซึ่งชาวบ้านท่าทองใหม่และศิษยานุศิษย์นิยมบูชาท่านด้วย “ข้าวถ้วย กล้วยหวี” โดยครั้งหนึ่งได้เคยนำกระดูกของท่านไปบรรจุไว้ในกุฏิหลังเล็กๆ คล้ายตู้ให้คณะศิษย์ได้สักการบูชาด้วยข้าวถ้วย กล้วยหวีอยู่ระยะหนึ่ง คนจึงเรียกท่านอีกอย่างหนึ่งว่า “พ่อท่านในตู้”

๔. หลวงพ่อแก้ว(ไม่ทราบฉายา)ไม่ปรากฏปี พ.ศ. ที่เข้าดำรงตำแหน่ง โดยท่านได้ร่วมกับ พระประกาศวุฒิสาร ศึกษาธิการมณฑลสุราษฎร์ธานี ได้เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งโรงเรียนขึ้นมา ในวัดท่าไทร สำหรับใช้เป็นที่ให้การศึกษาแก่เด็ก และเยาวชนในเขตตำบลท่าทองใหม่ ในปี พ.ศ.๒๔๕๐ และใน พ.ศ.๒๔๕๗ ขุนประกิต กำนันตำบลทุ่งกงได้ยุบเลิก และให้เด็กไปเรียน ที่โรงเรียนประจำตำบลทุ่งกง ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๔๖๒

กระทรวงธรรมการได้ตั้งชื่อให้ว่า "โรงเรียนประชาบาลตำบลทุ่งกง ๒ (วัดท่าไทร)"

๕. พระปลัดล้อม บุญชู (ไม่ทราบฉายา) ไม่ปรากฏปี พ.ศ. ที่เข้าดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส แต่ท่านได้ดำรงตำแหน่งมาจนถึง พ.ศ.๒๕๔๑ ผลงานเด่นของท่านก็คือ ท่านได้จัดตั้งโรงเรียนขึ้นที่วัดท่าไทรอีกครั้ง โดยมี สามเณรหน่วง เมืองน้อย มาช่วยทำการสอน เมื่อสิ้นปีได้นำเด็กไปสมทบสอบกับ โรงเรียนวัดท่าทอง

๖. พระครูดิตถารามคณาศัย (ชม คุณาราโม) ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. ๒๔๗๑-๒๕๒๑ ที่สำคัญ คือ พ.ศ. ๒๔๖๐ ท่านพระครูดิตถารามคณาศัย (ชม คุณาราโม) ได้เข้าทำการสอนนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าวเป็นเวลา ๑ ปี และได้มี นายแจ้ง บุญชู มาสอนแทนจนถึง พ.ศ.๒๔๖๕ ใน พ.ศ.๒๔๖๓ ขุนพิพิธ นายอำเภอกาญจนดิษฐ์ ได้ประกาศตั้งโรงเรียนอย่างเป็นทางการ และในวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๔๖๙ เปลี่ยนชื่อเป็น "โรงเรียนประชาบาลตำบลทุ่งกง ๒ จนกระทั่ง ใน พ.ศ.๒๔๘๕ ทางราชการได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนประชาบาล ตำบลทุ่งกง ๒ (วัดท่าไทร) " เป็น"โรงเรียนประชาบาลตำบลท่าทองใหม่ ๑ (วัดท่าไทร)" และต่อมาใน พ.ศ.๒๔๙๗ โรงเรียนดังกล่าวได้รับการเปลี่ยนชื่อเป็น "โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)" เนื่องจากว่าพระครูดิตถารามคณาศัย (ชม คุณาราโม) ซึ่งเป็นเจ้าอาวาสวัดท่าไทรในเวลาต่อมา ท่านได้ให้การอุปการะสถานที่ เร่งพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน โดยท่านได้เป็นผู้ทำการสอน ในเมื่อไม่มีครูสอนเพียงพอ และยังได้สร้างอาคารเรียนเพิ่มเติม ให้แก่โรงเรียนประชาบาลตำบลท่าทองใหม่ ๑ (วัดท่าไทร) จนเจริญรุ่งเรืองอย่างดีอีกด้วย

๗. พระมหาสนอง วิโรจโน ป.ธ.๙ รักษาการแทนเจ้าอาวาส พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๒

๘. พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กนฺตวณฺโณ ปธ.๕ ,นธ.เอก) ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๒๓ จนกระทั่งปัจจุบัน

๗. การจัดการ การเรียนการสอน/การศึกษาภายในวัด

๑. จัดสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม แต่พระภิกษุสามเณรที่อยู่จำพรรษาในวัดท่าไทร และวัดที่อยู่ใกล้เคียง เพื่อให้ได้ศึกษาเรียนรู้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ จะได้นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

๒. จัดสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมศึกษา แก่นักเรียนที่กำลังศึกษาเล่าเรียน

โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีนักเรียนให้ความสนใจเข้ารับการศึกษาเป็นจำนวนมากทุกปี

๓. จัดสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี แด่พระภิกษุสามเณรที่อยู่จำพรรษาในวัดท่าไทร และวัดที่อยู่ใกล้เคียง

๔. จัดให้มีการสอน/อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด (ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดท่าไทร)เพื่อเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระ ค่าครองชีพ ของพ่อ-แม่ ผู้ปกครองของเด็ก และเป็นการฝึกหัดจริยา และค่านิยมที่ดีงามและถูกต้องตั้งแต่เยาว์วัย

๕. มีการจัดส่งพระภิกษุซึ่งเป็นครูผู้สอนไปทำการสอนศีลธรรมในวัดและโรงเรียนต่างๆ อยู่เป็นประจำ เช่น วัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ อ.ดอนสัก, โรงเรียนกาญจนดิษฐ์วิทยาคม โรงเรียนกาญจนดิษฐ์ อำเภอกาญจนดิษฐ์ เป็นต้น

๘. กิจกรรมที่วัดจัดทำเป็นประจำทุกปี

๑. จัดอบรมนักเรียนบาลีก่อนสอบบาลีสนามหลวง เป็นเวลา ๑๖ วัน ในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ของทุกปีๆ ละ ๑ ครั้ง สิ้นเงินปีละประมาณ ๓๘๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๒. จัดงานเข้าประพฤติวัตรปฏิบัติธรรมเข้าปริวาสกรรมและบวชชีพราหมณ์ปฏิบัติธรรม ใน วันที่ ๑๕-๒๕ เดือน มีนาคมของทุกๆ ปี มีพระภิกษุ สามเณรจากทั่วประเทศ จำนวน ๑๐๐-๒๔๐ รูปและมีประชาชนมีจิตศรัทธาให้ความสนใจร่วมบวชชีพราหมณ์ปฏิบัติธรรม ประมาณ ๘๐-๑๔๐ คน สิ้นเงินปีละประมาณ ๑๔๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๓. จัดให้มีการบรรพชาและอบรมสามเณรภาคฤดูร้อน เพื่อพัฒนาเยาวชนในภาคฤดูร้อน ในระหว่างวันที่ ๑๐-๓๐ เมษายนของทุกๆ ปี สิ้นเงินปีละประมาณ ๑๘๕,๐๐๐.๐๐ บาท

๔. จัดให้มีงานสรงน้ำพระและดำหัวผู้สูงอายุ ซึ่งเรียกงานนี้ว่า “งานวันกตัญญู” เป็นประจำทุกปี ในระหว่างวันแรม ๑๒-๑๓-๑๔ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกๆ ปี สิ้นเงินในการดำเนินการปีละประมาณ ๑๓๐,๐๐๐.๐๐ บาท – ๒๘๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๕. เปิดดำเนินการเรียนการสอน (พระภิกษุสามเณร) แผนกธรรม – บาลี ในต้นเดือนพฤษภาคม เป็นต้นไปของทุกๆ ปี สิ้นเงินปีละประมาณ ๗๕,๐๐๐.๐๐ บาท

๖. เปิดดำเนินการเรียนการสอนนักเรียนในโรงเรียน แผนกธรรมศึกษาในโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) ในระหว่างเดือน มิถุนายน - พฤศจิกายนของทุกๆ ปี สิ้นเงินในการดำเนินการปีละประมาณ ๓๕,๐๐๐.๐๐ บาท

๗. จัดส่งพระภิกษุซึ่งเป็นครูสอนพระปริยัติธรรมไปทำการสอนในสำนักศาสนศึกษาต่างๆ เช่น วัดแสงประดิษฐ์ อำเภอกาญจนดิษฐ์, วัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ อำเภอดอนสัก โรงเรียนกาญจนดิษฐ์ อำเภอกาญจนดิษฐ์ เป็นต้น เป็นประจำทุกปี

๘. จัดให้มีงานอนุรักษ์ประเพณี "ทำบุญข้าวตอกประจำปี" ทุกวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๘ (หลังเข้าพรรษาแล้ว ๗ วัน)

๙. จัดงานเทศนามหาชาติและบวชชีพราหมณ์ เพื่อร่วมปฏิบัติธรรมและฟังธรรม ในระหว่าง วันที่ ๒๕-๒๖-๒๗ สิงหาคมของทุกปี สิ้นเงินปีละประมาณ ๑๓๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๑๐. จัดงานวันสารท เดือน ๑๐ (งานรับ-ส่ง ตายาย) เพื่อเป็นการสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของ ชาวภาคใต้ของไทย ในเดือน ๑๐ ของทุกๆ ปี

๑๑. ประเพณีห่อข้าวต้มลูกโยนออกพรรษา โดยการจัดให้มีการห่อข้าวต้มลูกโยน เพื่อแจกจ่ายกันนำไปรับประทาน เนื่องใน "งานประเพณีชักพระ-ทอดผ้าป่า ประจำปีของจังหวัดสุราษฎร์ธานี" เพื่อเป็นการร่วมอนุรักษ์และสืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๑๒. จัดทำเรือพนมพระและรถพนมพระเข้าร่วมในขบวนแห่ของ "งานประเพณีชักพระ - ทอดผ้าป่า ประจำปีของจังหวัดสุราษฎร์ธานี"เพื่อเป็นการร่วมอนุรักษ์และสืบสานประเพณี วัฒนธรรมไทย (ภาคใต้) ในเทศกาลออกพรรษา ของทุกๆปี (ประมาณเดือนตุลาคม)

๑๓. จัดอบรมนักเรียนนักธรรมก่อนเข้าสอบธรรมสนามหลวง เป็นเวลา ๑๕ วัน ในระหว่างเดือน ตุลาคม – พฤศจิกายน ของทุกๆ ปี สิ้นเงินในการดำเนินการปีละประมาณ ๓๗,๐๐๐.๐๐ บาท – ๑๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๑๔. จัดให้มีกิจกรรมพิเศษ เช่น ฟังเทศน์ สนทนาธรรม เจริญวิปัสสนา ฯลฯ เนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา เป็นต้น เป็นประจำทุกปี

๙. โครงการที่กำลังเร่งดำเนินการในปัจจุบัน

๑. โครงการ "บ้านช่วยวัด - วัดช่วยบ้าน" เพื่อให้การสงเคราะห์ชาวบ้านและวัดวาอาราม ที่ได้รับความเดือดร้อน เช่น ได้รับอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย สิ้นเงินโดยสาร ตกงาน เป็นต้น โดยนำเงินทุนในการดำเนินการจากผลิตผลทางการเกษตร (ผลไม้) จำนวน ๑๒๐ ไร่ ที่สำนักสงฆ์ถ้ำสันติธารา (สาขาวัดท่าไทร) ตำบลคลองสระ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเงินจากผู้มีจิตศรัทธาร่วมบริจาคตั้งเป็นกองทุน

๒. โครงการ "สมภารเลี้ยงเณร" เพื่อให้การสงเคราะห์พระภิกษุ สามเณรในวัดท่าไทร และในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยนำรายได้จากผลิตผลทางการเกษตรคือขายยางแผ่นจากสวนยาง จำนวน ๔๐ ไร่ (จากเนื้อที่ทั้งหมด ๖๒ ไร่) ที่ บ้านตาปาน ตำบลกรูด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓. โครงการ "พ่อแม่เลี้ยงลูก" เพื่อให้การสงเคราะห์ทุนประกอบอาชีพแก่ศิษยานุศิษย์ของวัดท่าไทร โดยนำรายได้จากการผลิตทางการเกษตร เช่น การขายลองกอง ที่เขานมพร้า ตำบลป่าร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔. โครงการ "สวนสมุนไพรในวัด" ตามนโยบายและโครงการสวนสมุนไพรในวัดของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการเตรียมการเพื่อดำเนินการ

๕. โครงการ "ทุนการศึกษาพระภิกษุสามเณร" เพื่อให้การสนับสนุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร ในการศึกษาเล่าเรียนนักธรรม บาลี และระดับอุดมศึกษา โดยได้รับเงินจากผู้มีจิตศรัทธา ร่วมบริจาคตั้งเป็นกองทุนเพื่อการนี้

๖. โครงการ "จักรยานคนจน" โดยให้การสงเคราะห์จักรยานแก่นักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน ดังเช่น จัดซื้อจักรยานมอบให้แก่นักเรียนโรงเรียนกาญจนดิษฐ์ เป็นเงิน ๖,๐๐๐.๐๐ บาท

๗. โครงการ "สนับสนุนการแข่งขันกีฬา" เพื่อให้การสงเคราะห์งบประมาณสนับสนุนการจัดการ แข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ ดังเช่น ให้การสนับสนุนการแข่งขันกีฬาของอำเภอกาญจนดิษฐ์ ปีละ ๕,๐๐๐.๐๐ บาท

๘. โครงการ "สงเคราะห์ด้านสาธารณสุข" โดยการให้การสงเคราะห์กิจการโรงพยาบาลต่างๆ ดังเช่น สนุบสนุนการจัดซื้อเตียงคนไข้มอบให้แก่โรงพยาบาล

กาญจนดิษฐ์ จำนวน ๓๐ ชุด เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐.๐๐ บาท

๙. โครงการให้ทุนดำเนินการ "โครงการอาหารกลางวันนักเรียน" ในโรงเรียนต่างๆ ดังเช่น โรงเรียนบ้านม่วงลีบ อำเภอกาญจนดิษฐ์ เป็นเงิน ๕,๐๐๐.๐๐ บาท

๑๐. โครงการ "สร้างสวนป่าพระมหาชนกเฉลิมพระเกียรติ" จำนวน ๔๐ ไร่ ที่ตำบล หนองไทร อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการจัดหาทุนเพื่อจัดซื้อที่ดินดังกล่าว และเมื่อจัดซื้อเรียบร้อยแล้วจะดำเนินการปลูกป่าไม้ยืนต้น เช่น ไม้ยางนา มะม่วง เป็นต้น

๑๑. โครงการ "มอบพระพุทธรูปสักการบูชาแก่สถานศึกษา" เช่น มอบพระพุทธรูปบูชา หน้าตักกว้าง ๒๔ นิ้ว แก่โรงเรียนบ้านคลองสระ อำเภอกาญจนดิษฐ์ เป็นต้น

๑๒. ทุนการศึกษาสงเคราะห์เด็กนักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน ซึ่งขณะนี้ได้ให้ทุนการศึกษา แก่นักเรียนในโรงเรียนต่างๆ ดังเช่น.-

- โรงเรียนท่าอุแทวิทยาคม ต.ท่าอุแท อ.กาญจนดิษฐ์ เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐.๐๐ บาท
- โรงเรียนกาญจนดิษฐ์ อ.กาญจนดิษฐ์ เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐.๐๐ บาท
- โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) อ.กาญจนดิษฐ์ เป็นเงิน ๑๓๔,๐๔๖.๐๐ บาท
- โรงเรียนบ้านควนนิมิต ต.ทุ่งรัง อ.กาญจนดิษฐ์ เป็นเงิน ๒,๐๐๐.๐๐ บาท

๑๓. โครงการ "ให้ทุนดำเนินกิจการร้านสหกรณ์ของสถานศึกษา" เพื่อให้สถานศึกษาต่างๆ ได้มีการดำเนินการกิจการ สหกรณ์ของนักเรียน โดยนักเรียน และเพื่อนักเรียน ดังเช่น ให้ทุนจัดตั้งกิจการสหกรณ์โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) เป็นเงิน ๔,๐๐๐.๐๐ บาท

๑๔. โครงการ "ให้การสงเคราะห์อุปกรณ์ในการจัดงานพิธีต่างๆ" ดังเช่น ให้การสนับสนุน อุปกรณ์แสง - เสียง โต๊ะ เก้าอี้ เสื่อ สาด หมอน และเครื่องครัว เช่น ช้อน จาน ชาม แก่หน่วยงานราชการ เอกชน วัด และประชาชน ในท้องถิ่นเป็นประจำ

รายนามพระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์รับทักษิณานุปทาน
งานฉลองอายุวัฒนมงคล ๖ รอบ ๗๒ ปี
พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กนฺตวณฺณมหาเถร ป.ธ.๕ น.ธ.เอก)
เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเจ้าอาวาสวัดท่าไทร
วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

๑.	พระสิริธรรมราชมุนี	รจจ.นครศรีธรรมราช
๒.	พระสิริวงศาจารย์	รรจ.นครศรีธรรมราช
๓.	พระวิจิตรธรรมนิเทศ	รรจ.ชุมพร
๔.	พระศรีปริยัตยาภรณ์	จอ.เมืองสุราษฎร์ธานี
๕.	พระวัตตจารีศีลสุนทร	จอ.เวียงสระ
๖.	พระศรีปริยัติบดี	จอ.ร่อนพิบูลย์
๗.	พระศรีธรรมประสาธน์	ผจล.วัดมหาธาตุ/เลข.จจ.นครศรีธรรมราช
๘.	พระศรีสุธรรมโมลี	ผจล.วัดโมลีกยาราม กทม.
๙.	พระครูอดุลวีรวัฒน์	จอ.หลังสวน
๑๐.	พระครูพินิตธรรมสุนทร	จอ.ปากพนัง วัดคงคาสวัสดิ์
๑๑.	พระครูบริหารสังฆกิจ	จอ.ปากพนัง วัดรามประดิษฐ์(ธ)
๑๒.	พระครูสิริธรรมาภิรัต	ผจล.วัดพระมหาธาตุ
๑๓.	พระครูวิบูลธรรมรักษ์	จอ.กาญจนดิษฐ์
๑๔.	พระครูสุวิมลสังฆกิจ	จอ.พุนพิน
๑๕.	พระครูสุนทรศาสนคุณ	จอ.เมืองสุราษฎร์ธานี (ธ.)
๑๖.	พระครูสุนทรธรรมพินิจ	จอ.กาญจนดิษฐ์ (ธ.)
๑๗.	พระครูสุตวราภิยุต	จอ.คีรีรัฐนิคม
๑๘.	พระครูถาวรจันทโชติ	จอ.ท่าฉาง
๑๙.	พระครูกิตติวรรณวิมล	จอ.บ้านนาเดิม
๒๐.	พระครูคีรีเขตคณารักษ์	จอ.บ้านตาขุน

๒๑. พระครูสุตธรรมวาที	ที่ปรึกษา จอ.เมืองสุราษฎร์ธานี
๒๒. พระครูอินทธรรมวงศ์	จอ.พนม
๒๓. พระครูวิเวกสุตาคม	จอ.บ้านนาสาร
๒๔. พระครูวรกิจโกศล	จอ.ท่าชนะ
๒๕. พระครูประภาตธรรมคุณ	จอ.เกาะพะงัน
๒๖. พระมหานุกูล ญาณคุโณ	ป.ธ.๘ จอ.เกาะสมุย
๒๗. พระครูศรีปริยัติชยาภรณ์	จอ.ไชยา
๒๘. พระครูพิทักษ์สุวรรณเขต	จอ.พระแสง
๒๙. พระครูอุดมพัฒนาการ	จต.ธาตุทอง จ.ชลบุรี
๓๐. พระครูเกษมธรรมธาดา	จต.เบตง

รายนามพระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์รับทักษิณานุปทาน
งานฉลองอายุวัฒนมงคล ๖ รอบ ๗๒ ปี
พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (ชูชาติ กนฺตวณฺณมหาเถร ป.ธ.๕ น.ธ.เอก)
เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเจ้าอาวาสวัดท่าไทร
วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

ประธานสงฆ์ในพิธี

๑. พระพรหมจริยาจารย์	เจ้าคณะใหญ่หนใต้
๒. พระสุธรรมาธิบดี	เจ้าอาวาสวัดธรรมบูชา (ธ.)
๓. พระธรรมสิทธิมงคล	ที่ปรึกษา จจ.ยะลา
๔. พระธรรมวรมุนี	ที่ปรึกษา จจ.พัทลุง
๕. พระเทพคุณาธาร	ที่ปรึกษา จจ.สตูล
๖. พระเทพสิทธิมงคล	ที่ปรึกษา จจ.ระนอง

พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์เจริญพระพุทธมนต์

๑. พระธรรมวิมลโมลี	เจ้าคณะภาค ๑๗
๒ พระธรรมวงศาจารย์	เจ้าคณะภาค ๑๘
๓. พระเทพสุธี	เจ้าคณะภาค ๑๖
๔. พระเทพวราจารย์	รองเจ้าคณะภาค ๑๖,๑๗,๑๘(ธ)
๕. พระเทพกิตติเวที	รจภ. ๑๗
๖. พระเทพสิทธิมุนี	รจภ. ๑๖
๗. พระราชศิริธรรมเมธี	รจภ. ๑๘
๘. พระเทพสิริโสภณ	เจ้าคณะจังหวัดนครศรีธรรมราช
๙. พระเทพญาณโมลี	เจ้าคณะจังหวัดชุมพร
๑๐. พระเทพศีลวิสุทธิ์	เจ้าคณะจังหวัดนราธิวาส
๑๑. พระเทพวินยาภรณ์	เจ้าคณะจังหวัดนครศรีธรรมราช(ธ)
๑๒. พระเทพปัญญาโมลี	เจ้าคณะจังหวัดพังงา
๑๓. พระราชพิพัฒนาภรณ์	เจ้าคณะจังหวัดสงขลา
๑๔. พระราชไพศาลมุนี	เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี(ธ)
๑๕. พระราชวิสุทธิคุณ	เจ้าคณะจังหวัดปัตตานี
๑๖. พระราชวรากร	เจ้าคณะจังหวัดตรัง
๑๗. พระราชปริยัติมุนี	เจ้าคณะจังหวัดพัทลุง
๑๘. พระวิมลธรรมคณี	เจ้าคณะจังหวัดกระบี่
๑๙. พระวิสุทธิธรรมคณี	เจ้าคณะจังหวัดภูเก็ต
๒๐. พระปัญญาวุฒิวิมล	เจ้าคณะจังหวัดระนอง
๒๑. พระครูระณังค์คณารักษ์	เจ้าคณะจังหวัดยะลา
๒๒. พระศรีสุธรรมมุนี	เจ้าคณะจังหวัดยะลา
๒๓. พระอาจารย์จำเนียร สีลเสฏฺโฐ	วัดถ้ำเสือวิปัสสนา จ.กระบี่
๒๔. พระนิกรมมนี	ผจล.วัดไตรนิตรวิทยาราม กรุงเทพฯ

มารยาทไทย

มารยาทไทย

ความหมาย "มารยาทไทย"

"มารยาท" หมายถึง กิริยา วาจาที่สุภาพเรียบร้อย ที่บุคคลพึงปฏิบัติในสังคม โดยมีระเบียบแบบแผนอันเหมาะสมตามกาลเทศะ

มารยาทไทยครอบคลุมถึงกิริยา วาจาต่าง ๆ เช่น การแสดงความเคารพ การส่งและการรับสิ่งของ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การแสดงกิริยาอาการ การรับประทานอาหาร การให้และรับบริการ การทักทาย การสนทนา การใช้คำพูด การฟัง การใช้เครื่องมือสื่อสาร รวมทั้งการประพฤติปฏิบัติในพิธีต่าง ๆ

มารยาทไทย

มารยาทไทยเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย ควรกำหนดขึ้นไว้ เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติดังนี้

๑. การแสดงความเคารพ
๒. การส่งและการรับสิ่งของ
๓. การยืน
๔. การเดิน
๕. การนั่ง
๖. การนอน

๑. การแสดงความเคารพ

การแสดงความเคารพมีหลายลักษณะ เช่น การประนมมือ การไหว้ การกราบ การคำนับ การถวายความเคารพ การที่จะแสดงความเคารพในลักษณะใดนั้น ต้องพิจารณาผู้ที่จะรับเคารพด้วยว่าอยู่ในฐานะเช่นใด หรือในโอกาสใด แล้วจึงแสดงความเคารพให้ถูกต้องและเหมาะสม การแสดงความเคารพแบ่งได้ดังนี้ คือ

๑.๑ การไหว้ (วันทนา หรือ วันทา)

การปฏิบัติในท่าไหว้ประกอบด้วยกิริยา ๒ ส่วน คือ การประนมมือ และการไหว้

การประนมมือ (อัญชลี) เป็นการแสดงความเคารพ โดยการกระพุ่มมือเล็กน้อย ให้ปลายนิ้วมือทั้งสองข้างชิดกัน ฝ่ามือ ทั้งสองประกบเสมอกันแนบหว่างอกปลายนิ้วเฉียงขึ้นพอประมาณ แขนแนบลำตัวไม่กางศอก ทั้งชายและหญิงปฏิบัติเหมือนกัน การประนมมือนี้ใช้ในการสวดมนต์ ฟังพระสวดมนต์ ฟังพระธรรมเทศนา ขณะสนทนากับพระภิกษุ รับพรจากผู้ใหญ่ และรับความเคารพจากผู้มีอายุน้อยกว่า เป็นต้น

การประนมมือ

การไหว้ (วันทนา หรือ วันทา) เป็นการแสดงความเคารพโดยการประนมมือ แล้วยกมือทั้งสองข้างขึ้นจรดใบหน้า ให้เห็นว่าเป็นการแสดงความเคารพอย่างสูง การไหว้แบบไทย แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ตามระดับของบุคคล

ระดับที่ ๑ การไหว้พระ ได้แก่ การไหว้พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รวมทั้งปูชนียสถาน ปูชนียวัตถุ ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ในกรณีที่ไม่สามารถกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ได้ ให้ประนมมือ แล้วยกขึ้นพร้อมกับค้อมศีรษะลง ให้หัวแม่มือจรดหว่างคิ้ว ปลายนิ้วชี้แนบส่วนบนของหน้าผาก

ระดับที่ ๒ การไหว้ผู้มีพระคุณและผู้ที่มีอายุมาก ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ครูอาจารย์ และผู้ที่เคารพนับถือ ให้ประนมมือแล้วยกขึ้น พร้อมกับค้อมศีรษะลงให้หัวแม่มือจรดปลายจมูก ปลายนิ้วชี้แนบหว่างคิ้ว

ระดับที่ ๓ การไหว้บุคคลทั่วไป ที่เคารพนับถือหรือผู้ที่มีอายุมากกว่าเล็กน้อย ให้ประนมมือ แล้วยกขึ้นพร้อมกับค้อมศีรษะลง ให้หัวแม่มือจรดปลายคาง ปลายนิ้วชี้แนบปลายจมูก

สำหรับการไหว้ในระดับที่ ๓ นี้ จะใช้แสดงความเคารพผู้ที่มีอายุเท่ากันหรือเพื่อนกันได้ด้วย โดยยืนตรงไหว้ไม่ต้องค้อมศีรษะ

การไหว้ ระดับที่ ๑

การไหว้ ระดับที่ ๒

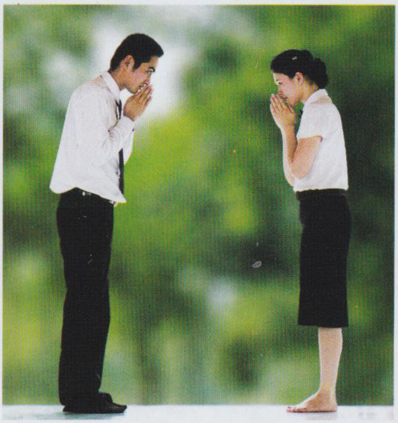

การไหว้ ระดับที่ ๓

อนึ่ง สำหรับหญิง การไหว้ทั้ง ๓ ระดับ อาจจะถอยเท้าข้างใดข้างหนึ่งตามถนัดไปข้างหลังครึ่งก้าว แล้วย่อเข่าลงพอสมควรพร้อมกับยกมือขึ้นไหว้ กรณีการไหว้ผู้เสมอกันให้ยืนตรงไหว้

การถอยเท้าและเปิดส้นเท้า

การไหว้ผู้เสมอกัน

๑.๒ การกราบ (อภิวาท) เป็นการแสดงความเคารพอย่างสูง มี ๒ แบบ

๑.๒.๑ การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ เป็นการใช้อวัยวะทั้ง ๕ คือ หน้าผาก มือและข้อศอกทั้ง ๒ เข่าทั้ง ๒ สัมผัสกับพื้น การกราบมี ๓ จังหวะ คือ

ท่าเตรียม

ชาย นั่งคุกเข่าตัวตรงปลายเท้าตั้ง ปลายเท้าและส้นเท้าชิดกัน นั่งบนส้นเท้า เข่าทั้งสองห่างพอกันประมาณ มือทั้งสองวางคว่ำเหนือเข่าทั้งสองข้าง นิ้วชิดกัน (ท่าเทพบุตร)

หญิง นั่งคุกเข่าตัวตรงปลายเท้ากราบ เข่าถึงปลายเท้าชิดกัน นั่งบนส้นเท้า มือทั้งสองวางคว่ำเหนือเข่าทั้งสองข้าง นิ้วชิดกัน (ท่าเทพธิดา)

ท่ากราบ

จังหวะที่ ๑ (อัญชลี) ยกมือขึ้นในท่าประนมมือ

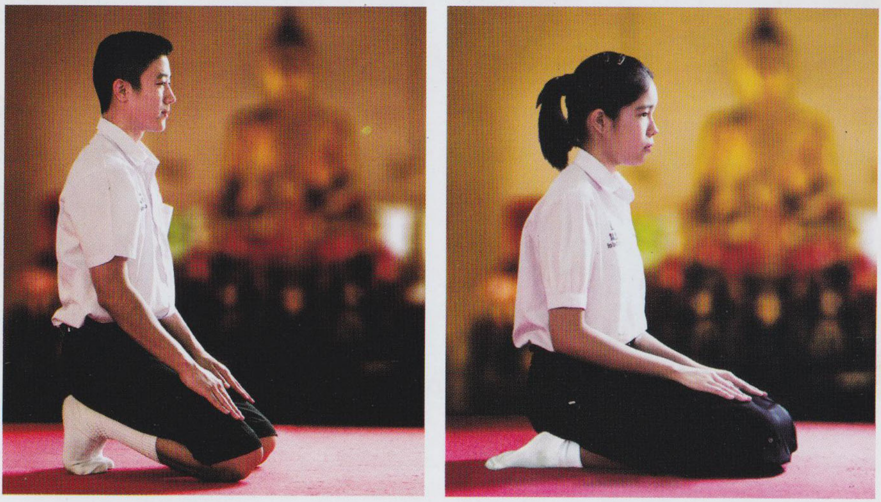
จังหวะที่ ๒ (วันทนาหรือวันทา) ยกมือขึ้นไหว้ตามระดับที่ ๑ การไหว้พระ

จังหวะที่ ๓ (อภิวาท) ทอดมือทั้งสองลงพร้อม ๆ กัน ให้มือและแขนทั้งสองข้างราบกับพื้น คว่ำมือห่างกันเล็กน้อย พอให้หน้าผากจรดพื้นระหว่างมือทั้งสอง

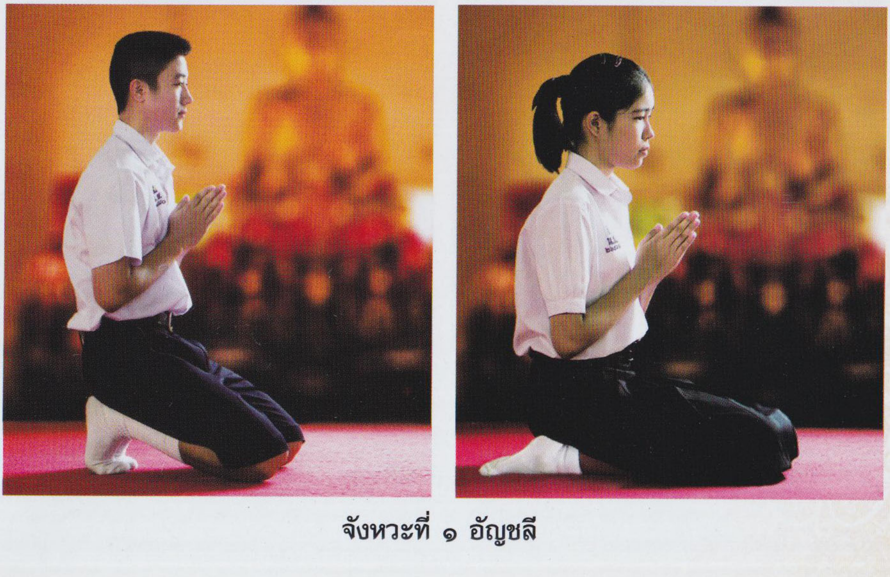
ชาย ศอกทั้งสองข้างต่อจากเข่าราบกับพื้น หลังไม่โก่ง

หญิง ศอกทั้งสองข้างคร่อมเข่าเล็กน้อย ราบไปกับพื้น หลังไม่โก่ง

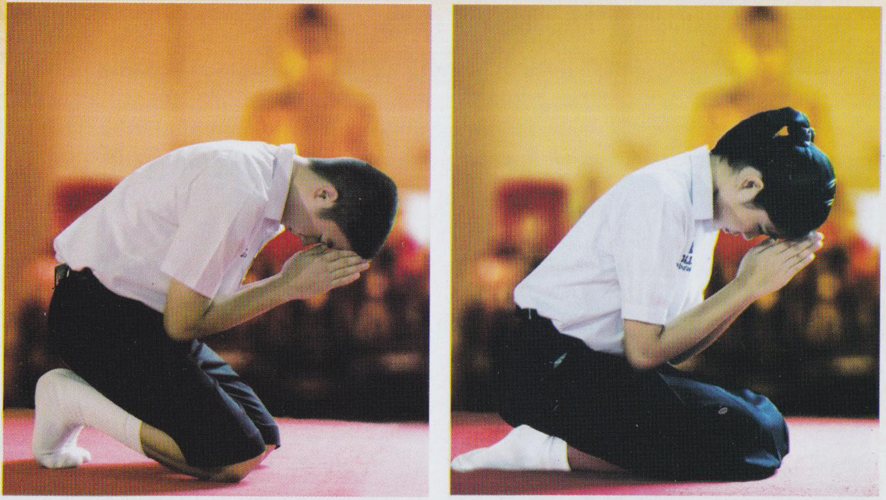
ทำสามจังหวะให้ครบ ๓ ครั้ง ยกมือขึ้นไหว้ในท่าไหว้พระ แล้ววางมือคว่ำเหนือเข่าทั้งสองข้าง ในท่าเตรียมกราบ จากนั้นให้เปลี่ยนอิริยาบถตามความเหมาะสม

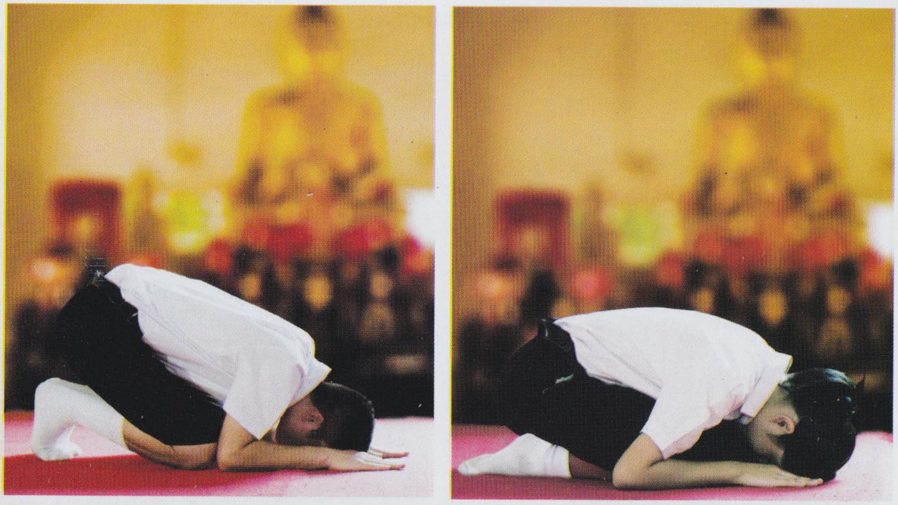
ท่าเตรียบกราบ

จังหวะที่ ๑ อัญชลี

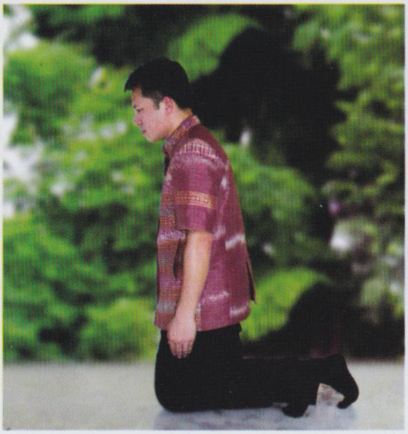

จังหวะที่ ๒ วันทา (วันทนา)

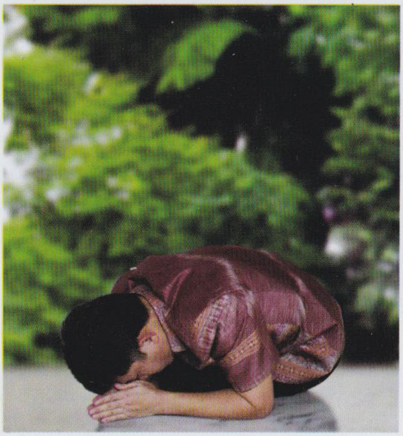

จังหวะที่ ๓ อภิวาท

๑.๒.๒ การกราบผู้ใหญ่ เป็นการกราบผู้มีพระคุณและผู้ที่มีอายุมาก ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ครู อาจารย์ และผู้ที่เราเคารพ ผู้กราบทั้งชายและหญิงนั่งพับเพียบ ทอดมือทั้งสองข้างลงพร้อมกัน ให้แขนทั้งสองคร่อมเข่าที่อยู่ด้านล่างเพียงเข่าเดียว มือประนมตั้งกับพื้นไม่แบมือ ค้อมตัวลงให้หน้าผากแตะส่วนบนของมือที่ประนม ในขณะกราบไม่กระดกนิ้วมือขึ้นรับหน้าผาก กราบเพียงครั้งเดียว จากนั้นให้เปลี่ยนอิริยาบถ โดยการนั่งสำรวมประสานมือ แล้วเดินเข่า[๑] ถอยหลังพอประมาณจึงลุกขึ้นจากไป

การเดินเข่า

การกราบ

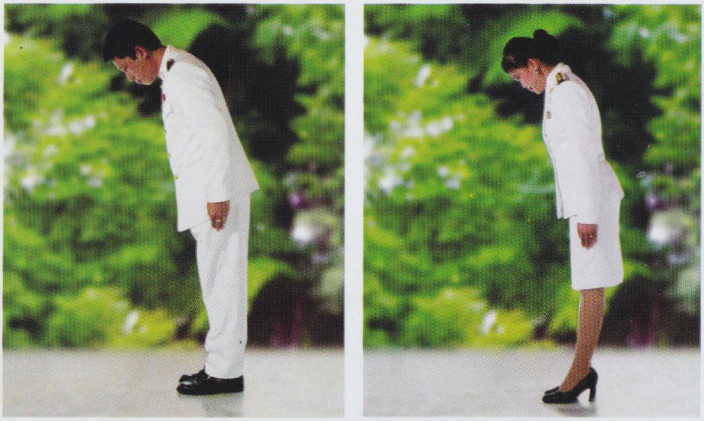

การนั่งพับเพียบประสานมือ

---

[๑] เดินเข่า คือ การคุกเข่าปลายเท้าตั้ง แล้วสืบเข่าออกทีละข้าง

๑.๓ การคำนับ เป็นการแสดงความเคารพแบบสากล ในกรณีที่ไม่ไหว้ หรือกราบให้ยืนตัวตรงส้นเท้าชิดกัน สำหรับชายปลายเท้าห่างเล็กน้อย สำหรับหญิงส้นเท้าและปลายเท้าชิด มือปล่อยไว้ข้างลำตัว ปลายนิ้วกลางแตะตะเข็บกางเกง หรือกระโปรงด้านข้าง ค้อมช่วงไหล่และศีรษะเล็กน้อย แล้วเงยหน้าขึ้นในท่าตรง การคำนับเป็น การปฏิบัติของชาย หญิงให้ใช้ปฏิบัติได้เมื่อแต่งเครื่องแบบและไม่สวมหมวก

การคำนับ

๑.๔ การถวายความเคารพพระมหากษัตริย์

๑.๔.๑ การถวายความเคารพแบบโบราณราชประเพณี เป็นการถวายความเคารพพระมหากษัตริย์แบบโบราณราชประเพณี ในงานพระราชพิธีสำคัญ แบ่งออกได้ดังนี้

๑) การถวายบังคม

ก่อนที่จะถวายบังคมต้องนั่งอยู่ในทางเตรียม คือ นั่งคุกเข่าปลายเท้าตั้ง นั่งบนส้นเท้าเช่นเดียวกัน ทั้งชายและหญิง มือทั้งสองวางคว่ำเหนือเข่าทั้งสองข้าง ชายนั่งแยกเข่าได้เล็กน้อย หญิงนั่งเข่าชิด

การถวายบังคมแบ่งออกเป็น ๓ จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ ๑ ยกมือขึ้นประนมระหว่างอก ปลายนิ้วตั้งขึ้นต่ำกว่าคางเล็กน้อย แขนแนบลำตัวไม่กางศอก

จังหวะที่ ๒ ทอดมือที่ประนมลงพร้อมค้อมตัวเล็กน้อย สายตามองที่หัวแม่มือ แล้ววาดมือขึ้นพร้อมเอนตัวไปข้างหลังพองาม ให้ปลายนิ้วหัวแม่มือและปลายนิ้วชี้จรดหน้าผาก มือทั้งสองไม่แยกจากกัน เงยหน้าขึ้นเล็กน้อย

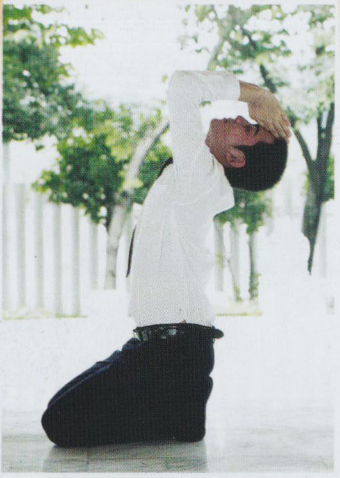
จังหวะที่ ๓ วาดมือที่ประนมลง พร้อมค้อมตัว และใบหน้ากลับลงมาอยู่ในท่าจังหวะที่ ๑ ทำสามจังหวะให้ครบ ๓ ครั้ง แล้วจึงลดมือลง วางคว่ำเหนือเข่าทั้งสองข้าง การถวายบังคมนี้ จะใช้ในกรณีที่ชาย หรือมีชายกับหญิงไปถวายบังคมร่วมกัน ถ้าเป็นหญิง หรือกลุ่มหญิงล้วนให้ใช้วิธีหมอบกราบ

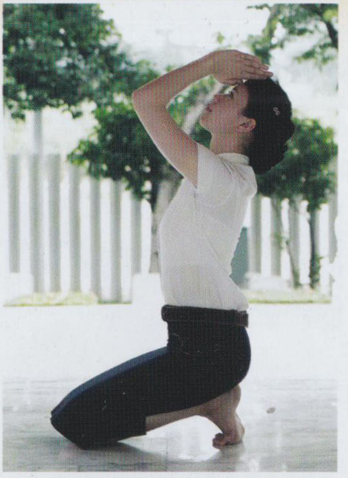

การถวายบังคมจังหวะที่ ๑

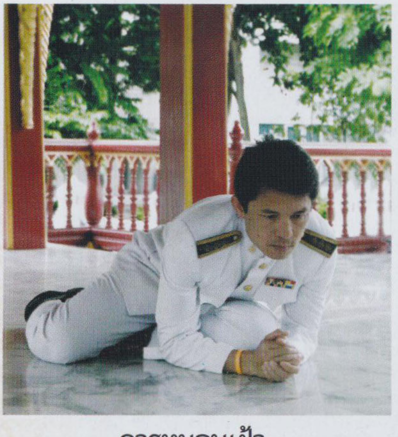
การถวายบังคมจังหวะที่ ๒

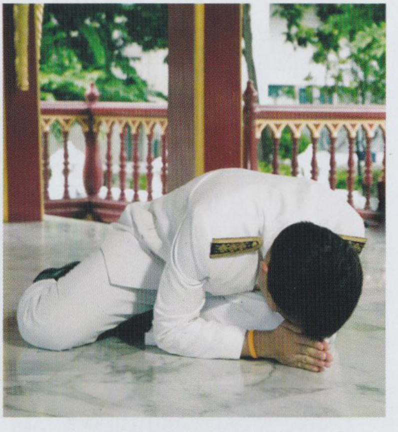

การถวายบังคมจังหวะที่ ๓

๒) การหมอบกราบ ใช้ถวายความเคารพ ตั้งแต่พระมหากษัตริย์ลงมาถึงพระบรมวงศานุวงศ์[๑] ในโอกาสที่เข้าเฝ้า โดยนั่งพับเพียบเก็บปลายเท้าแล้วจึงหมอบลง ให้ศอกทั้งสองข้างถึงพื้นคร่อมเข่าที่อยู่ด้านล่างเพียงเข่าเดียว ประสานมือ เมื่อจะกราบให้ประนมมือก้มศีรษะลง หน้าผากแตะส่วนบนของมือที่ประนม เมื่อกราบแล้วนั่งในท่าหมอบเฝ้าอีกครั้งหนึ่ง แล้วนั่งในท่าพับเพียบตามเดิม

การหมอบเฝ้า

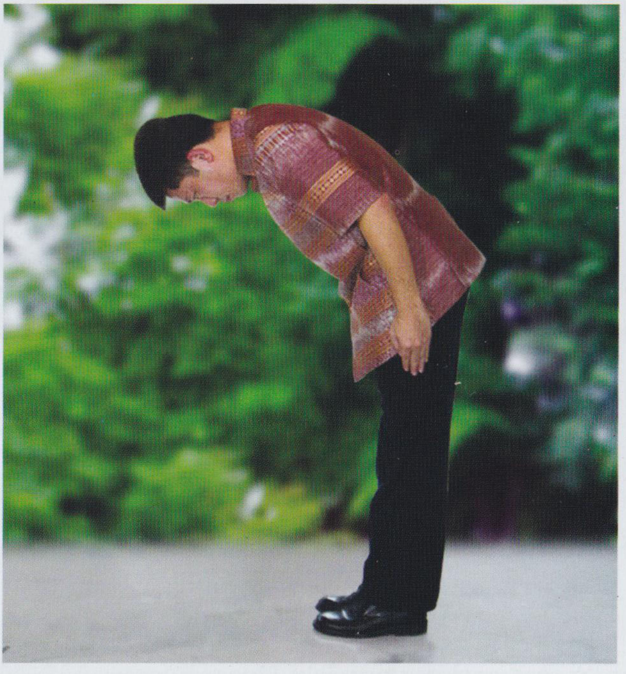
การหมอบกราบ

---

[๑]พระบรมวงศานุวงศ์ พระราชวงศ์ชั้นสูง ตั้งแต่พระราชโอรส พระราชธิดา และพระราชวงศ์ ที่ทรงศักดิ์เป็นพระราชนัดดา (หลาน) พระราชปนัดดา (เหลน) ของพระมหากษัตริย์ และมีพระอิสริยศักดิ์เป็นเจ้าฟ้า พระองค์เจ้า หรือหม่อมเจ้า

๑.๔.๒ การถวายความเคารพแบบสากล ใช้กับพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์

ชาย ใช้วิธีถวายคำนับ โดยค้อมตัวต่ำพอสมควร

การถวายคำนับ

หญิง ใช้วิธีถวายความเคารพโดยถอนสายบัว มี ๒ แบบ คือ

แบบสากลนิยม ยืนตรง หันหน้าไปทางที่ประทับ วาดเท้าข้างใดข้างหนึ่งไปข้างหลังเล็กน้อยตามถนัดพร้อมกับย่อตัวลง ลำตัวตรง หน้าตรง ทอดสายตาลงปล่อยแขนทั้งสองข้างแล้วยืนตรง

แบบพระราชนิยม ยืนตรง หันหน้าไปทางที่ประทับวาดเท้าข้างใดข้างหนึ่งไปข้างหลังเล็กน้อยตามถนัด พร้อมกับย่อตัวลง ขณะที่วาดเท้าให้ยกมือทั้งสองข้างขึ้นวางประสานกันบนหน้าขาเหนือเข่า ค้อมตัวเล็กน้อย ทอดสายตาลงเสร็จแล้วยืนตรง

การถอนสายบัวแบบสากลนิยม

การถอนสายบัวแบบพระราชนิยม

๑.๕ การแสดงความเคารพโดยทั่วไป

๑.๕.๑ การแสดงความเคารพศพ จะต้องกราบพระพุทธรูปก่อน แล้วจึงไปทำความเคารพ ส่วนการจุดธูปหน้าศพนั้น เป็นเรื่องเฉพาะของลูกหลาน หรือศิษยานุศิษย์หรือผู้ที่เคารพนับถือ ที่ประสงค์จะแสดงความเคารพ

การเคารพศพพระ ถ้าเจ้าภาพจัดให้มีการจุดธูป ให้จุด ๓ ดอก ชายและหญิงปฏิบัติเหมือนกัน คือ กราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ ๓ ครั้ง

การเคารพศพบุคคลทั่วไป ให้ทำความเคารพเช่นเดียวกับตอนที่ผู้ตายยังมีชีวิตอยู่ ถ้าเป็นศพของผู้ที่มีอายุมาก กราบ ๑ ครั้ง ไม่แบมือ แต่ถ้าเป็นศพของผู้ที่มีอายุใกล้เคียงกับผู้ที่ไปทำความเคารพ ให้ไหว้ในระดับที่ ๓ (ไหว้บุคคลทั่ว ๆ ไป) ส่วนการเคารพศพเด็กเพียงยืนสงบ หรือนั่งสำรวมครู่หนึ่ง

ในกรณีที่ศพได้รับพระราชทานเกียรติยศ ผู้เป็นประธานจุดธูปเทียนที่หน้าพระพุทธรูปและที่หน้าตู้พระธรรม จุดเครื่องทองน้อยที่หน้าศพ แล้วจึงเคารพศพ

ส่วนผู้ที่ไปในงาน กราบพระพุทธรูปที่โต๊ะหมู่บูชา แล้วจึงเคารพศพด้วยการกราบหรือไหว้

การกราบศพพระ

การกราบศพบุคคลทั่วไป

๑.๕.๒ การแสดงความเคารพอนุสาวรีย์บุคคลสำคัญ อนุสาวรีย์บุคคลสำคัญที่เป็นรูปปั้น ภาพถ่าย ภาพวาด หรือสัญลักษณ์อื่น ให้แสดงความเคารพด้วยการคำนับ กราบหรือไหว้แล้วแต่กรณี ในโอกาสพิเศษหรือเป็นพิธีการ เช่น เมื่อครบรอบ วันเกิดหรือวันสำคัญที่เกี่ยวข้องอันเป็นพิธีการ ให้ใช้พุ่มดอกไม้ ถ้าครบรอบวันตายหรือแสดงความระลึกถึงอันเป็นพิธีการให้วางพวงมาลา ในโอกาสอื่น ๆ ที่ไม่เป็นพิธีการอาจแสดงความเคารพโดยใช้หรือไม่ใช้เครื่องสักการะก็ได้

การคำนับอนุสาวรีย์/รูปปั้น

การไหว้อนุสาวรีย์/รูปปั้น

๑.๕.๓ การแสดงความเคารพของผู้เป็นประธาน ณ ที่บูชา เมื่อประธานในพิธีลุกจากที่นั่งเพื่อไปบูชาพระรัตนตรัย ผู้ร่วมพิธียืนขึ้น และเมื่อประธานเริ่มจุดธูป เทียน ผู้ร่วมพิธีประนมมือเสมออก[๑] เมื่อประธานกราบครบ ๓ ครั้ง ผู้ร่วมพิธียกมือที่ประนมขึ้นให้นิ้วหัวแม่มือจรดหว่างคิ้ว ปลายนิ้วชี้แนบหน้าผากพร้อมทั้งก้มศีรษะเล็กน้อย หากที่บูชามีธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์ด้วย เมื่อประธานบูชาพระรัตนตรัยเสร็จแล้ว ให้ยืนขึ้นถอยหลัง ๑ ก้าว ยืนตรงค้อมศีรษะคารวะครั้งเดียว ซึ่งถือว่าได้เคารพต่อธงชาติและพระบรมฉายาลักษณ์ไปพร้อมกันแล้ว[๒] ให้ประธานปฏิบัติเช่นเดียวกันนี้ ทั้งชายและหญิงทั้งที่อยู่ในและนอกเครื่องแบบ เมื่อจบพิธีแล้วประธานควรกราบพระพุทธรูปที่โต๊ะหมู่บูชาอีกครั้งหนึ่ง ส่วนผู้เข้าร่วมประชุมยืนขึ้นด้วยอาการสำรวม แล้วจึงไหว้ลาพระรัตนตรัยเป็นอันเสร็จพิธี แต่ในกรณีที่ยังมีกิจกรรมต่อเนื่อง เช่น ประธานสนทนากับผู้เข้าร่วมประชุม ดื่มน้ำชาหรือประธานอยู่ร่วมกิจกรรมด้วย เมื่อประธานจะกลับไม่จำเป็นต้องกราบพระรัตนตรัย

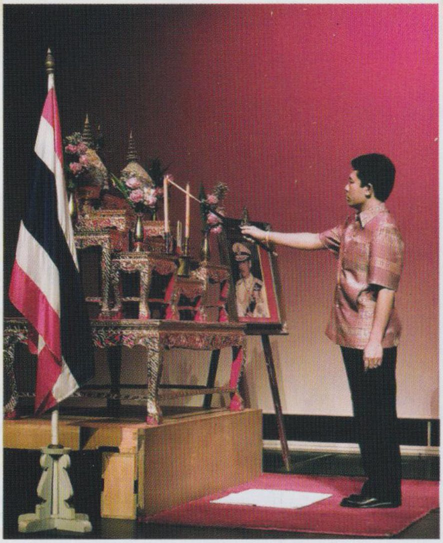
[๑]ในวงการของพระสงฆ์ก็ปฏิบัติเช่นนี้

[๒]การเสนอข้อปฏิบัติให้ประธานคำนับครั้งเดียว ณ ที่บูชา มีเหตุผลหลายประการดังนี้คือ

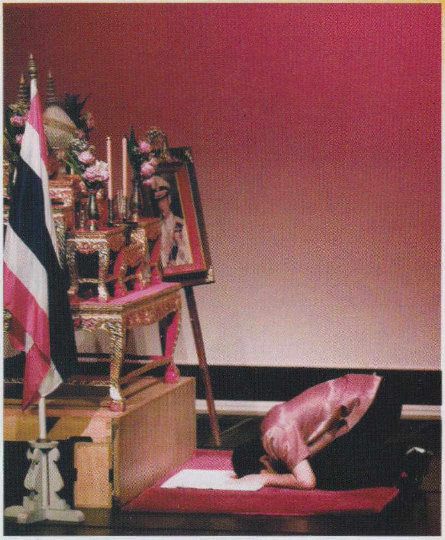
(๑) ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ให้ถือวันพระราชสมภพเป็นวันเฉลิมฉลองของชาติไทย ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๐๓ ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๗ ตอนที่ ๔ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๐๓ หน้า ๑๔๕๒ จึงถือได้ว่าพระมหากษัตริย์ไทย และชาติไทยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การคำนับครั้งเดียวจึงเป็นการเคารพทั้งชาติไทยและพระมหากษัตริย์ไทยโดยนัยดังกล่าว

(๒) การคำนับครั้งเดียว เมื่อต้องการเคารพสิ่งที่ตนยกย่องบูชาเกินจำนวน ๑ ขึ้นไป ซึ่งประดิษฐาน ณ ที่ใกล้เคียงกันนั้น ได้ปฏิบัติกันอยู่แล้วในบางโอกาส เช่น การคำนับครั้งเดียว ณ ที่บูชา เมื่อเข้ารับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ นอกจากนั้นยังมีตัวอย่างในกรณีอย่างอื่น ๆ อีก เช่น ในพิธีบรรพชาอุปสมบท ผู้ขออุปสมบทจะทำความเคารพบิดา มารดา และผู้มีอุปการคุณด้วย การกราบเพียงครั้งเดียว หรือในที่ประชุมผู้ที่เข้าไปภายหลัง จะทำความเคารพผู้เป็นประธานเพียงครั้งเดียว ซึ่งถือได้ว่าทำความเคารพผู้อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด

(๓) ดูหนังสือตอบ เรื่องการแสดงความเคารพ ณ ที่บูชา ของสำนักพระราชวังในภาคผนวก

ประธานจุดธูป เทียน

ประธานกราบพระพุทธรูป

ประธานทำความเคารพธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์

๑.๕.๔ การแสดงความเคารพของผู้ที่แต่งเครื่องแบบ ให้ปฏิบัติตามระเบียบของสถาบันนั้น

๑.๖ การรับความเคารพ เมื่อผู้น้อยมาทำความเคารพ ควรรับความเคารพด้วยการประนมมือ หรือค้อมศีรษะรับตามควรแก่กรณี

การรับความเคารพ

๒. การส่งและการรับสิ่งของ

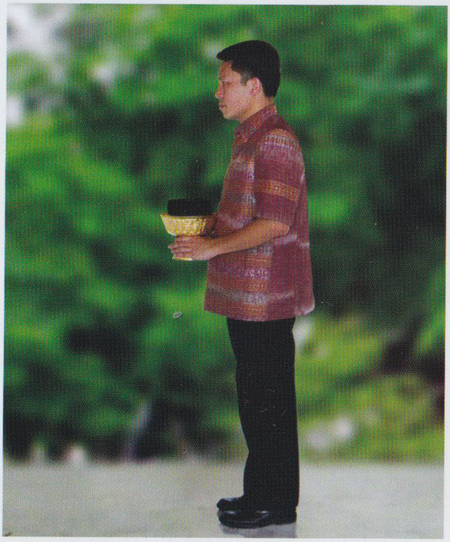
๒.๑ การทูลเกล้าฯ ถวายสิ่งของ และการรับพระราชทานสิ่งของ

๒.๑.๑ การทูลเกล้าฯ ถวายสิ่งของ

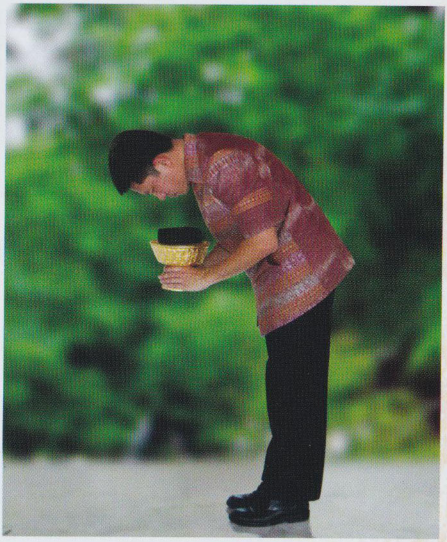
สิ่งที่จะทูลเกล้าฯ ถวาย ที่เป็นของเบา ในขณะประทับพระราชอาสน์ พระเก้าอี้ หรือประทับยืน ชายหรือหญิง เมื่อจะทูลเกล้าฯ ถวาย จะต้องนำสิ่งของใส่พานทรงสูงปูด้วยผ้าตาดทอง เก็บชายผ้าให้เสมอขอบพาน ผู้ทูลเกล้าฯ ควรจับคอพาน ประคอง ๒ มือ ก่อนเข้าไปทูลเกล้าฯ ถวาย ต้องถวายความเคารพ เมื่อเข้าใกล้ที่ประทับพอประมาณ ถวายความเคารพแล้วย่อตัวลง โดยก้าวเท้าขวาไปข้างหน้าลงเข่าซ้ายจรดพื้น แล้วยกพานขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย โดยให้พานอยู่เหนือศีรษะเล็กน้อย สายตาอยู่ในระดับคอพาน เมื่อทรงรับสิ่งของในพานแล้ว ให้ลุกขึ้นถือพานลดต่ำระดับเอวพร้อมกับถอยเท้าขวากลับยืนตรง ถวายความเคารพ เดินถอยหลัง ๓ ก้าว ถวายความเคารพ แล้วกลับไปยืนหรือนั่งเฝ้าฯ ที่เดิม

พานทรงสูง ปูด้วยผ้าตาดทอง

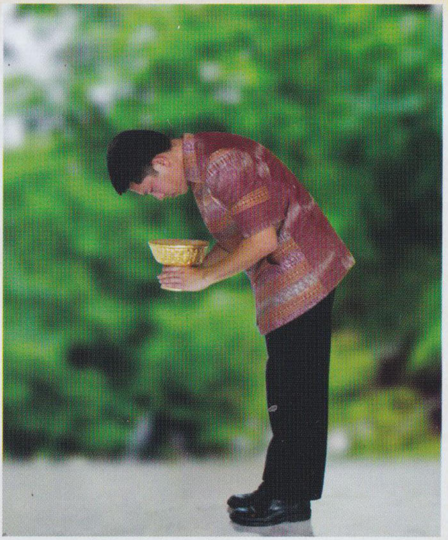
การถือพาน

การถวายคำนับ

การทูลเกล้าฯ ถวาย

การถวายคำนับ หลังจากทูลเกล้าฯ ถวาย

กรณีประทับบนพระราชอาสน์สูง ผู้ทูลเกล้าฯ ไม่ต้องลงเข่าซ้ายให้จรดพื้น

กรณีที่ทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องราชสักการะ ผู้ทูลเกล้าฯ ยืนตรงถวายความเคารพเดินเข้าไปใกล้ที่ประทับพอประมาณ ถวายความเคารพแล้วย่อตัวเดินเข่า วางเครื่องราชสักการะไว้ด้านขวามือ หมอบกราบ เอางาน[๑] แล้วเปิดกรวยวางไว้ด้านข้าง ยกพานขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เมื่อทรงรับแล้ว ผู้ทูลเกล้าฯ หมอบกราบเก็บกรวย แล้วเดินเข่าถอยหลังเล็กน้อย ยืนตรงถวายความเคารพ ถอยหลัง ๓ ก้าว ถวายความเคารพ กลับไปยืนหรือนั่งเฝ้าฯ ที่เดิม

[๑]เอางาน คือ การแสดงความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ใช้สำหรับบุคคลทั่วไป เจ้านายราชตระกูลลำดับรองลงมา ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานสิ่งของจากพระหัตถ์ หรือกระทำกิจบางอย่างเฉพาะพระพักตร์ เช่น เปิดกรวยกระทงดอกไม้ เปิดหรือปิดภาชนะ หรือถอนเครื่องเสวย ฯลฯ โดยยื่นมือขวาออกไปข้างหน้า พร้อมกับยกมือขึ้น ให้เฉียงจากลำตัวพอประมาณ นิ้วมือชิดกัน มือซ้ายแนบลำตัว กระดกปลายมือขึ้น ประมาณ ๔๕ องศา

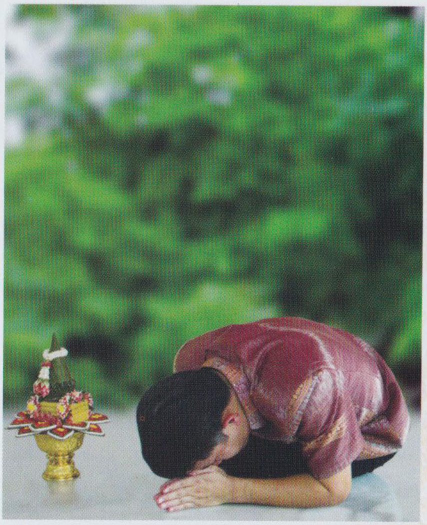
การคุกเข่า ถือเครื่องราชสักการะ

การเดินเข่า ถือเครื่องราชสักการะ

การวางเครื่องราชสักการะ

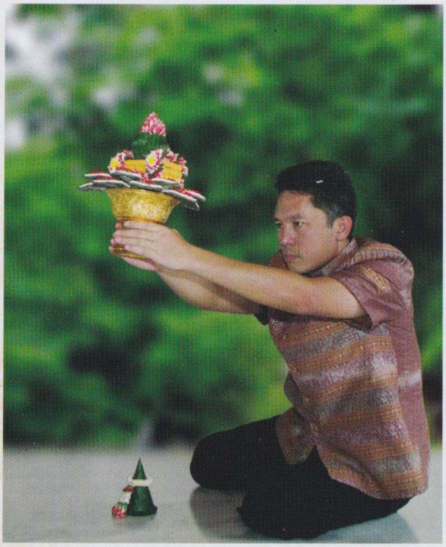
การหมอบกราบ

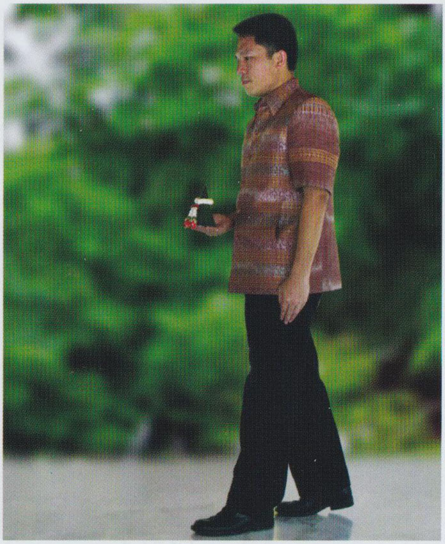
การเอางาน

การเปิดกรวย

การทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องราชสักการะ

การถือฝากรวย เดินออก

กรณีประทับราบกับพื้น ให้ถวายความเคารพก่อน แล้วจึงเดินเข่าเข้าไปจนใกล้ที่ประทับห่างพอประมาณ ยกสิ่งของนั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เมื่อทรงรับแล้ววางพานถวายความเคารพโดยหมอบกราบ

หากมีพระราชดำรัสด้วย ให้หมอบเฝ้าสดับพระราชกระแส และกราบบังคมทูลตอบ เมื่อจบแล้วให้หมอบกราบอีก ๑ ครั้ง ก่อนเดินเข่าถอยหลังกลับ

สิ่งของ หรือสิ่งใดก็ตามที่ยกถือเชิญไม่ได้เพราะเป็นสิ่งของหนัก หรือสิ่งมีชีวิตที่จะถวาย เรียกว่า "น้อมเกล้าฯ ถวาย" ให้จัดทำเป็นเอกสาร เช่น โฉนด ที่ดิน บัญชี รายการ และคู่มือการใช้สิ่งของต่างๆ วิธีการเข้าเฝ้าฯ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการทูลเกล้าฯ

หมายเหตุ

เรื่องการทูลเกล้าฯ ถวายเงิน มีบันทึกของ นายเศวต ธนประดิษฐ์ ที่ปรึกษาสำนักพระราชวัง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า

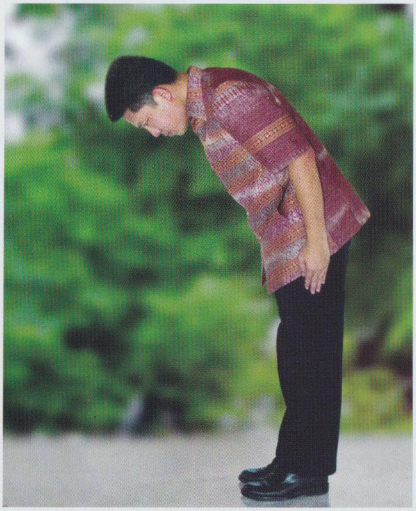
๑. การทูลเกล้าฯ ถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศล ถ้าเป็นกรณีที่ประทับในพลับพลาพิธีในโบสถ์ วิหาร หรืออาคารที่มีระเบียงอยู่แล้ว ต้องใส่พานทูลเกล้าฯ ถวาย และการเข้าเฝ้าทูลเกล้าฯ ถวาย ต้องมีเจ้าหน้าที่สำนักพระราชสำนักพระราชวัง ศูนย์รักษาความปลอดภัย ดูแลกำกับทุกคน

๒. ถ้าเป็นกรณีที่เสด็จพระราชดำเนิน เป็นการยากที่จะให้มีพานใส่ซองทูลเกล้าฯ ถวาย เพราะเสด็จฯ ตามทางลาดพระบาท มีพสกนิกรเป็นร้อยเป็นพันที่สองข้างทางเสด็จฯ มีความจงรักภักดีทูลเกล้าฯ ถวาย ตามที่มีมากและน้อย บางรายถือธนบัตร ๒๐ ๕๐ ๑๐๐ โดยไม่บรรจุซองยื่นถวาย เพราะเขาต่างมีความจงรักภักดี เกิดศรัทธาปสาทะขึ้นในเวลาที่เข้าเฝ้าฯ อย่างใกล้ชิด โอกาสเช่นนี้หาพานสำหรับรองรับ สิ่งของถวายให้พอแก่คนทั่วไปไม่ได้ ถ้าจะออกกฎให้ต้องใส่พานจึงจะเข้าเฝ้าถวายตามรายทางได้ จะมีปัญหากีดกันความจงรักภักดีของประชาชน รวมทั้งชาวต่างประเทศด้วย

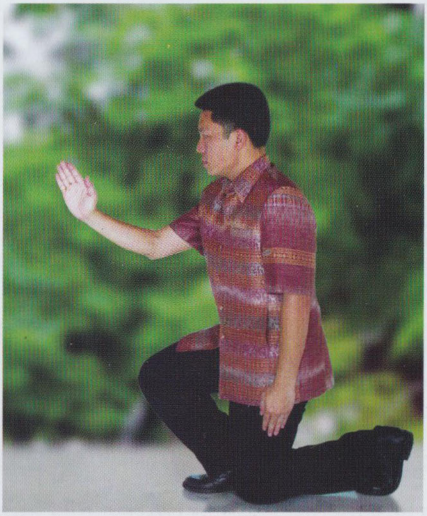
๒.๑.๒ การรับพระราชทานสิ่งของ

ผู้รับพระราชทานสิ่งของ ต้องเอางาน ๑ ครั้ง โดยยื่นมือขวาออกไปข้างหน้า พร้อมกับยกมือขึ้นให้เฉียงจากลำตัวพอประมาณ นิ้วมือชิดติดกัน มือซ้ายแนบลำตัวกระดกปลายมือขึ้นประมาณ ๔๕ องศา แขนอยู่ในลักษณะเดิม ลดมือลงแล้วช้อนมือขึ้นรับพระราชทานสิ่งของ หรือ หยิบ จับ เปิด ปิด หรือถอนภาชนะต่าง ๆ ทั้งนี้ ต้องระวังไม่ให้สิ่งของนั้น ตกจากมือ ถ้าเป็นสิ่งของเบาให้รับมือเดียว แต่ถ้าเป็นสิ่งของหนักให้ยกมือขวาเอางาน แล้วจึงยกมือซ้ายขึ้นมาช่วยรับ

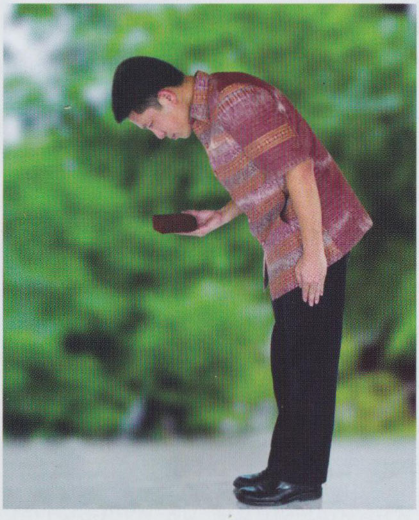
ชาย เดินเข้าไปห่างพอประมาณ ถวายความเคารพ (ถวายคำนับ) ย่อตัวลง โดยก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลงเข่าซ้าย ยกมือขวาเอางาน มือซ้ายแนบลำตัวรับพระราชทานสิ่งของ เสร็จแล้วถอยเท้าขวาพร้อมกับลุกขึ้นยืน ถวายความเคารพถอยหลังออก

การถวายคำนับ

การลงเข่า เอางาน

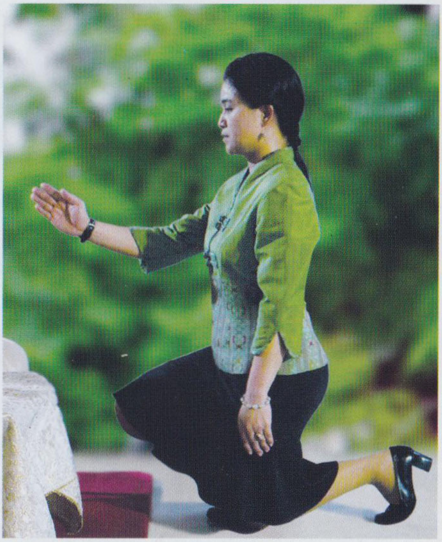

การถวายคำนับ หลังจากรับพระราชทานสิ่งของ

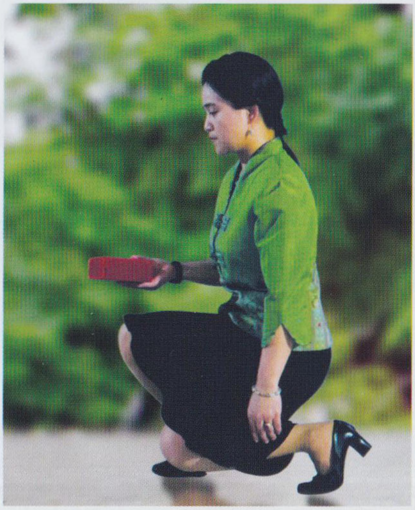
หญิง เดินเข้าไปห่างพอประมาณ ถวายความเคารพ (ถอนสายบัวแบบพระราชนิยม) แล้วยืนตรง ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลงเข่าซ้าย ยกมือขวาเอางาน มือซ้ายแนบลำตัว รับพระราชทานสิ่งของ เสร็จแล้วถอยเท้าขวาพร้อมกับลุกขึ้นยืน ถวายความเคารพ ถอยหลังออก

การถอนสายบัวแบบพระราชนิยม

การก้าวเท้าขวา ลงเข่า เอางาน

การถอนสายบัวแบบสากลนิยม

อนึ่ง เมื่อจะรับพระราชทานสิ่งของ ต้องชำเลืองดูว่า ทรงถือสิ่งของที่จะพระราชทานแล้วหรือยัง เพื่อจะได้เข้ารับพระราชทานให้พอดี สิ่งของที่ได้รับพระราชทานแล้ว จะเป็นสิ่งของหนักหรือสิ่งของเบาก็ตาม เมื่อกลับไปนั่งหรือยืน ณ ที่เดิมให้ถือเชิญไว้จนกว่าจะเสร็จพิธี

หมายเหตุ

ถ้าผู้ที่รับพระราชทานสิ่งของนั่งเก้าอี้ เมื่อลุกจากเก้าอี้แล้วต้องถวายความเคารพ ๑ ครั้ง ตามแบบที่เหมาะสม

ก่อนเดินออกและเมื่อกลับไปนั่งที่ ถวายความเคารพ ๑ ครั้ง แล้วจึงนั่ง ทั้งนี้ จะถวายความเคารพกี่ครั้ง แล้วแต่ความเหมาะสมหรือได้ซักซ้อมกันไว้

๒.๒ การประเคนสิ่งของแด่พระภิกษุและการรับสิ่งของจากพระภิกษุ

๒.๒.๑ การประเคนสิ่งของแด่พระภิกษุ หมายถึง การถวายสิ่งของโดยส่งให้ตามวิธีการทางวินัย ถ้าเป็นสิ่งของที่พอยกได้ ใช้สองมือยกแล้วประเคนในระยะ หัตถบาส (หัตถบาส หมายถึง บ่วงมือ) ถ้าเป็นสิ่งของใหญ่เกินกว่าที่จะยกได้ เช่น เรือ รถ หรือกุฏิ ให้กล่าวคำถวายหรือถวายเอกสารประกอบสิ่งของนั้น

วิธีการประเคนสิ่งของ ชายและหญิงปฏิบัติดังนี้

กรณีที่พระภิกษุนั่งกับพื้น ถือสิ่งของเดินเข้าไประยะหัตถบาส แล้วยกสิ่งของขึ้นประเคน ชายจะประเคนสิ่งของแด่พระภิกษุในลักษณะมือต่อมือได้เลย ส่วนหญิงจะต้องวางบนผ้าที่พระภิกษุทอดออกมา จะไหว้หรือกราบแล้วแต่กาลเทศะ ถอยโดยวิธีเดินเข่า เมื่อห่างพอประมาณ จึงลุกขึ้นหันหลังกลับ

การประเคนสิ่งของแด่พระภิกษุ

กรณีพระภิกษุนั่งบนเก้าอี้หรืออาสนะ ไม่ต้องเดินเข่า แต่เข้าไปให้ได้ระยะหัตถบาสและประเคนตามวิธีดังกล่าวข้างต้น ถ้ามีสิ่งของถวายหลายอย่างควรประเคนทีละอย่าง แต่ถ้ามีภาชนะใส่ไว้ก็ประเคนทั้งภาชนะได้

๒.๒.๒ การรับสิ่งของจากพระภิกษุ ก่อนรับสิ่งของ ให้เข้าไปใกล้ในระยะพอประมาณแล้วแสดงความเคารพ จะกราบหรือไหว้ตามความเหมาะสม

ชาย ให้ยื่นสองมือรับทั้งสิ่งของเบาและสิ่งของหนัก แล้วถอยกลับ

หญิง พระภิกษุจะวางสิ่งของไว้ตรงหน้า อาจวางไว้บนพาน ถ้าเป็นสิ่งของเบาให้เอื้อมมือขวาไปหยิบ หากเป็นของหนัก ให้ใช้ทั้งสองมือยกของออกจากพานด้วยอาการสำรวมแล้วถอยกลับ

การรับสิ่งของจากพระภิกษุ

๒.๓ การส่งสิ่งของให้ผู้ใหญ่และการรับสิ่งของจากผู้ใหญ่

สิ่งของที่จะส่งหรือรับมี ๒ ลักษณะ คือ สิ่งของหนักและสิ่งของเบา สิ่งของหนักให้ถือสองมือ สิ่งของเบาให้มือถือมือเดียว โดยถือด้วยมือขวา มือซ้ายแนบลำตัว สิ่งของที่จะส่งหรือรับควรถือตามขวาง ถ้าเป็นสมุดหรือหนังสือ ควรหันทางสันไปทางผู้รับ

๒.๓.๑ การส่งและรับสิ่งของอย่างเป็นพิธีการ

คำว่า "พิธีการ" ในที่นี้คือ การกระทำที่เป็นพิธี มีกำหนดการและมีระเบียบปฏิบัติ ซึ่งอาจไม่เหมือนกับวิธีปฏิบัติที่เป็นส่วนตัว

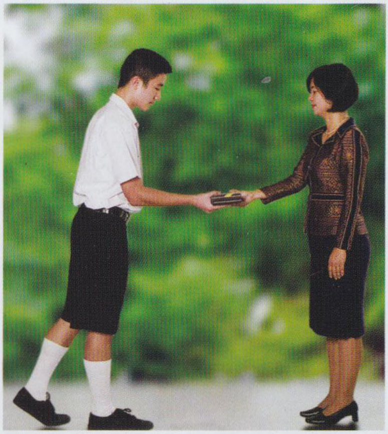
๑) การส่งสิ่งของขณะผู้ใหญ่ยืน

ชาย ถือสิ่งของเดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้าพร้อมกับค้อมตัวเล็กน้อย ส่งสิ่งของแล้วถอยเท้าขวากลับ แสดงความเคารพ โดยการไหว้ ๑ ครั้ง แล้วถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

อีกแบบหนึ่ง ถือสิ่งของเดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรงคำนับ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า พร้อมกับค้อมตัวเล็กน้อย ส่งสิ่งของ แล้วถอยเท้าขวากลับ ยืนตรงคำนับ ๑ ครั้ง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ถือสิ่งของ ยืนตรง

ก้าวเท้าขวา ส่งสิ่งของ

ถอยเท้า ยืนตรง ไหว้

หญิง ถือสิ่งของเดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้าพร้อมย่อตัวเล็กน้อย ส่งสิ่งของ ไหว้ในขณะที่ย่อตัวอยู่ แล้วถอยเท้าขวากลับ ยืนตรง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ถือสิ่งของ ยืนตรง

ก้าวเท้าขวา ย่อตัวส่ง

ไหว้ ขณะย่อตัว

ถอยเท้าขวา ยืนตรง

ในขณะที่ใช้พานส่งสิ่งของ ให้จับคอพานทั้งสองมือ เดินเข้าไประยะพอประมาณ ทำความเคารพ(ชาย คำนับ หญิง ค้อมศีรษะเล็กน้อย) ยกพานส่งสิ่งของให้ เมื่อผู้ใหญ่รับสิ่งของไปแล้วลดพานลง ถือในลักษณะเดิม ชายและหญิง ทำความเคารพ ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ถือสิ่งของ ยืนตรง คำนับ

ก้าวเท้าขวา ส่งสิ่งของ

ถอยเท้า ยืนตรง คำนับ

๒) การส่งสิ่งของ ขณะผู้ใหญ่นั่งเก้าอี้

ชาย ถือสิ่งของเดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ก้าวเท้าขวาลงเข่าซ้ายส่งสิ่งของ เสร็จแล้วยืนตรง ไหว้ ๑ ครั้ง ถอยหลังพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ถือสิ่งของ ยืนตรง

ก้าวเท้าขวาลงเข่าซ้าย ส่งสิ่งของ

ถอยเท้าขวา ยืนตรง ค้อมตัวไหว้

หญิง ถือสิ่งของเดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลงเข่าซ้าย ส่งสิ่งของ ไหว้ ขณะที่ลงเข่า เสร็จแล้วยืนตรง ถอยพอประมาณจึงหันหลังกลับ

ถือสิ่งของ ยืนตรง

ก้าวเท้าขวา ลงเข่าซ้าย ส่งสิ่งของ

ไหว้ ขณะลงเข่าซ้าย

ถอยเท้าขวา ยืนตรง

ในกรณีที่ใช้พานส่งสิ่งของ ถือพานเดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง คำนับ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลงเข่าซ้ายส่งสิ่งของ เสร็จแล้วยืนตรง คำนับ ๑ ครั้ง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ถือสิ่งของ ยืนตรง คำนับ

ก้าวเท้าขวา ลงเข่าซ้าย ส่งสิ่งของ

ถอยเท้าขวา ยืนตรง คำนับ

๓) **การส่งสิ่งของ ขณะผู้ใหญ่นั่งกับพื้น** ชายและหญิงปฏิบัติเหมือนกัน ถ้าเป็นผู้ใหญ่ที่มีพระคุณ หรือผู้ที่มีอายุมาก ให้ผู้ที่เข้าไปส่งสิ่งของ เดินเข่าถือสิ่งของห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ นั่งพับเพียบขาขวาทับขาซ้าย (ให้หัวเข่าซ้ายตรงผู้ใหญ่) วางสิ่งของเยื้องเข่าขวาเล็กน้อย กราบผู้ใหญ่ ๑ ครั้ง ส่งสิ่งของให้ผู้ใหญ่ ถ้าเป็นของเบาให้ส่งด้วยมือขวามือซ้ายวางคว่ำอยู่เหนือเข่าซ้าย ถ้าเป็นสิ่งของหนักให้ใช้ทั้งสองมือส่งสิ่งของ ถ้าผู้ใหญ่สนทนาด้วยก็ให้นั่งลักษณะสำรวม เมื่อจะลากลับ กราบ ๑ ครั้ง ถอยโดยวิธีเดินเข่า ห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณลุกขึ้นยืน จึงหันหลังกลับ

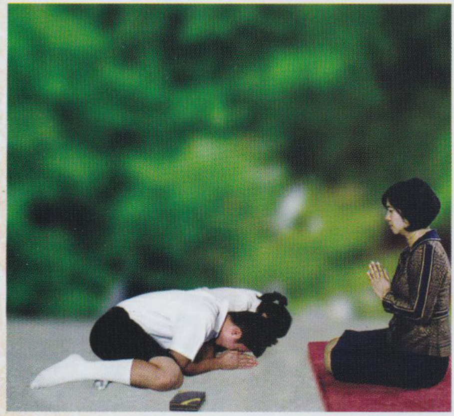
ในกรณีที่ผู้ใหญ่อายุไม่มากให้แสดงความเคารพด้วยการไหว้ตามระดับ

เดินเข่า ถือสิ่งของ ชายและหญิง

วางสิ่งของเยื้องทางขวาเหนือเข่า

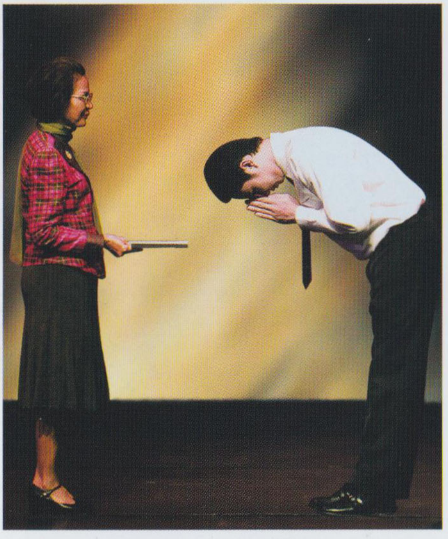
กราบผู้ใหญ่

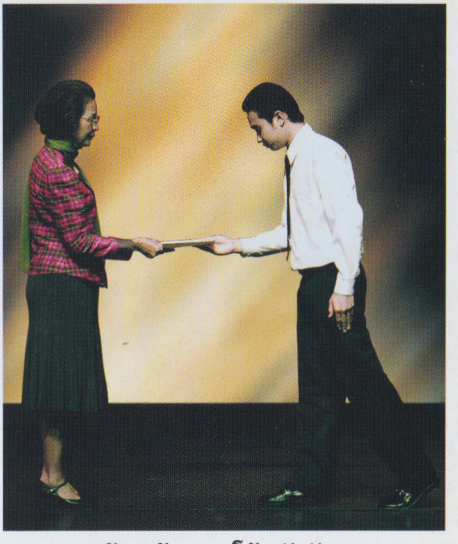
ส่งสิ่งของ

๔) การรับสิ่งของ ขณะผู้ใหญ่ยืน

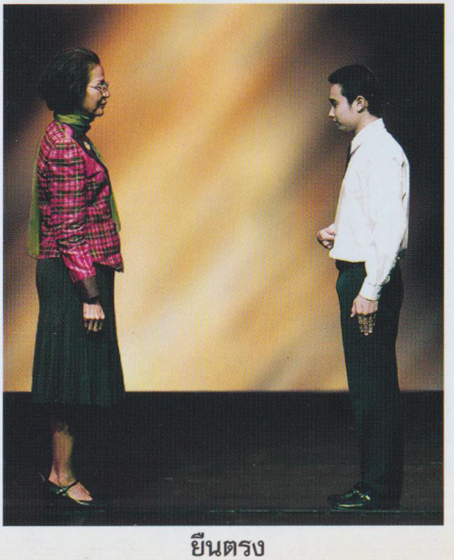
ชาย เดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ไหว้ ๑ ครั้ง ตามระดับ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า เปิดส้นเท้าซ้าย รับสิ่งของ ถอยเท้าขวากลับ ยืนตรง ถอยหลังพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ยืนตรง ค้อมตัวไหว้

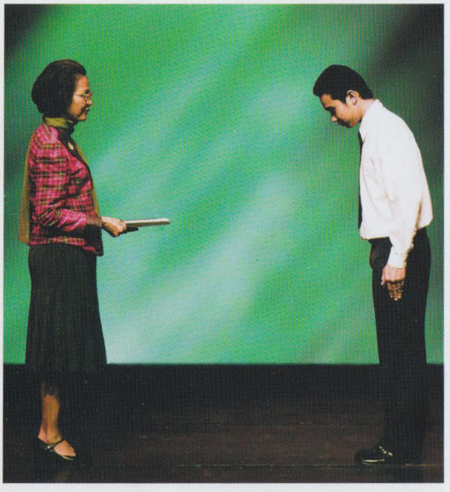

ก้าวเท้าขวา โน้มตัวรับ

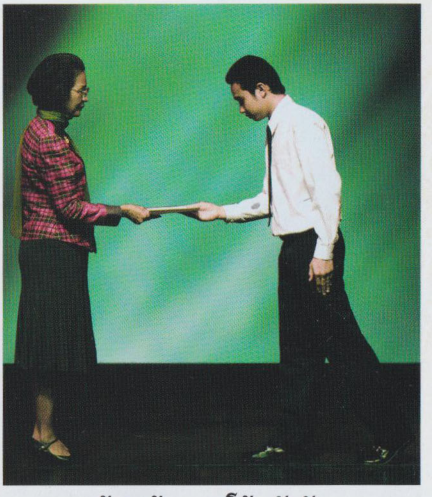

ยืนตรง

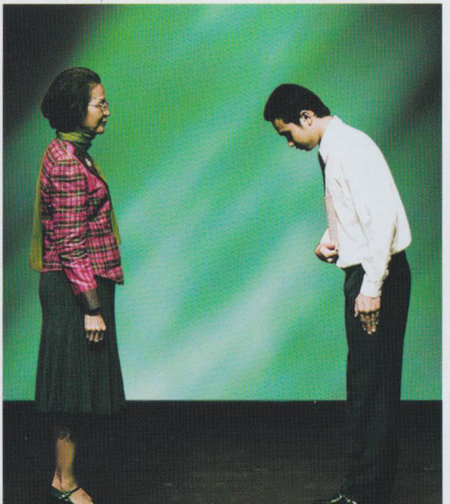
อีกแบบหนึ่ง เดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรงคำนับ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า เปิดส้นเท้าซ้าย โน้มตัวไปข้างหน้าเล็กน้อย รับสิ่งของด้วยมือขวา มือซ้ายแนบลำตัว แล้วถอยเท้าขวากลับ ยืนตรงคำนับอีก ๑ ครั้ง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ยืนตรง คำนับ

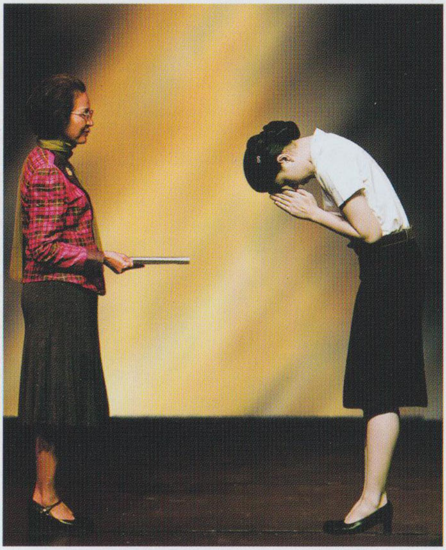

ก้าวเท้าขวา โน้มตัวรับ

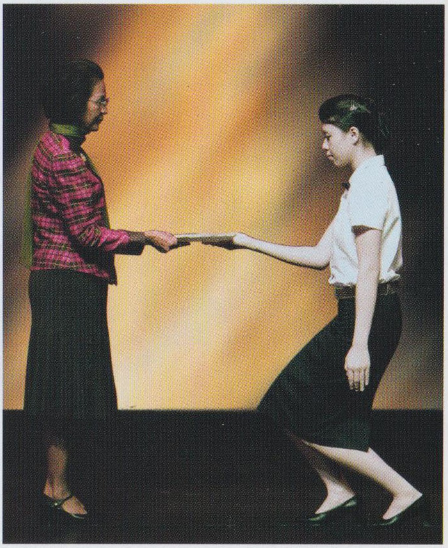

ยืนตรง คำนับ

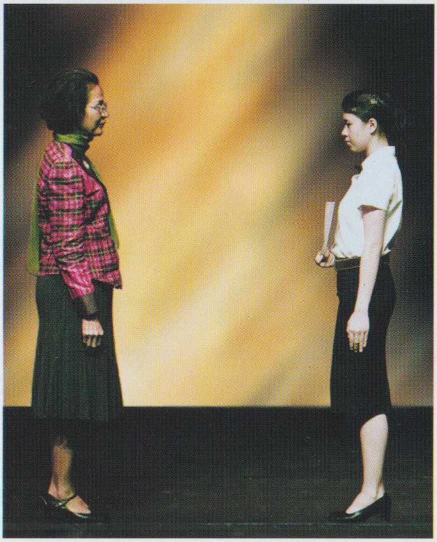
หญิง เดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ไหว้ตามระดับของผู้ส่งสิ่งของ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้าย่อตัวรับสิ่งของ แล้วถอยเท้าขวากลับ ยืนตรง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ยืนตรง ค้อมตัวไหว้

ก้าวเท้าขวา ย่อตัวรับ

ถอยเท้าขวากลับ ยืนตรง

๕) การรับสิ่งของ ขณะผู้ใหญ่นั่งเก้าอี้

ชาย เดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ค้อมตัวไหว้ตามระดับ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลงเข่าซ้าย รับสิ่งของ ถอยเท้าขวากลับ ยืนตรง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ถ้าเป็นสิ่งของหนักให้รับด้วยมือขวา แล้วใช้มือซ้ายช่วยประคอง

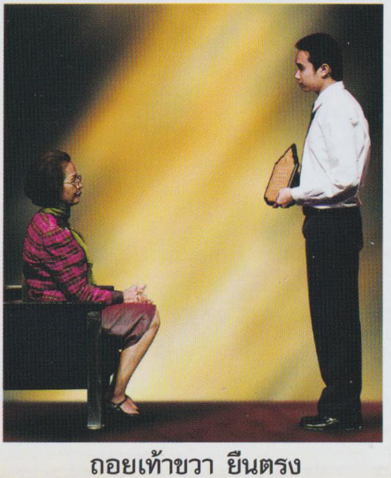
อีกแบบหนึ่ง เดินเข้าห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรงคำนับ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลงเข่าซ้าย รับสิ่งของด้วยมือขวา มือซ้ายแนบลำตัว ถอยเท้าขวากลับ ยืนตรงคำนับอีก ๑ ครั้ง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ยืนตรง ค้อมตัวไหว้

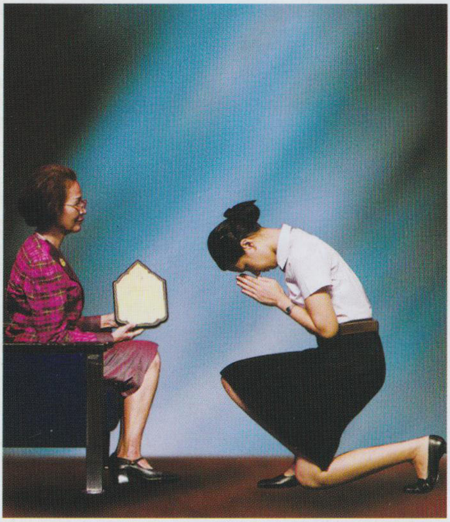
ก้าวเท้าขวา ลงเข่าซ้าย รับสิ่งของ

ถอยเท้าขวา ยืนตรง

หญิง เดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลงเข่าซ้าย เปิดส้นเท้าขวาเล็กน้อยพร้อมกับไหว้ตามระดับ รับสิ่งของด้วยมือขวา มือซ้ายแนบลำตัว ถอยเท้าขวากลับ ยืนตรง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ถ้าเป็นสิ่งของหนัก ให้รับด้วยมือขวาแล้วใช้มือซ้ายช่วยประคอง

ก้าวเท้าขวา ลงเข่า พร้อมกับไหว้

รับสิ่งของ

ถอยเท้าขวา ลุกขึ้น ยืนตรง

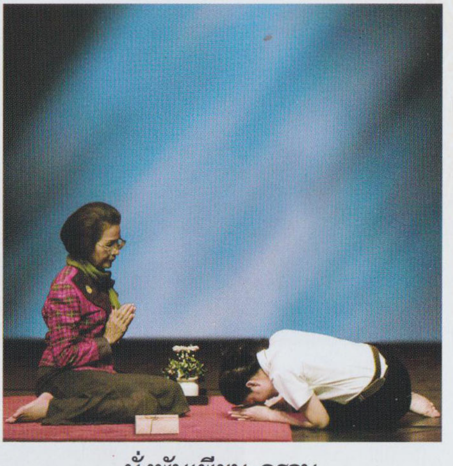
๖) การรับสิ่งของ ขณะผู้ใหญ่นั่งกับพื้น

ชายและหญิงปฏิบัติเหมือนกัน ถ้าเป็นผู้ใหญ่ที่มีพระคุณหรืออายุมากให้เดินเข่าเข้าไปใกล้ผู้ใหญ่พอประมาณ นั่งพับเพียบขาขวาทับขาซ้าย กราบผู้ใหญ่ ๑ ครั้ง แล้วรับสิ่งของ วางสิ่งของเยื้องเข่าขวาเล็กน้อย ถ้าผู้ใหญ่สนทนาด้วย ให้นั่งในลักษณะสำรวม ก่อนจะลากลับ ให้กราบ ๑ ครั้ง ถือสิ่งของเดินเข่าถอยพอประมาณลุกขึ้น ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

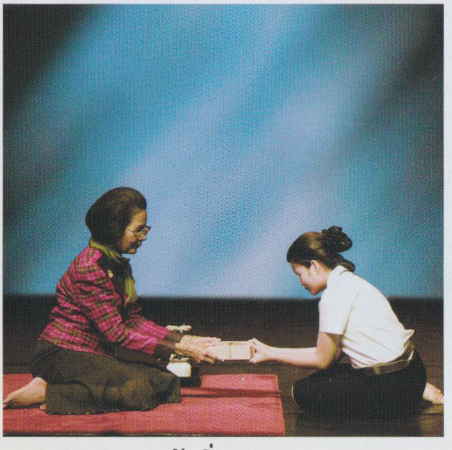
กรณีผู้ส่งสิ่งของอายุไม่มากให้แสดงความเคารพด้วยการไหว้ตามระดับ

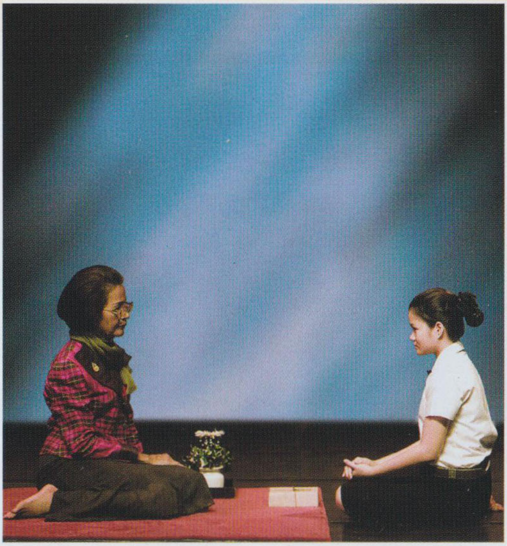
เดินเข่า

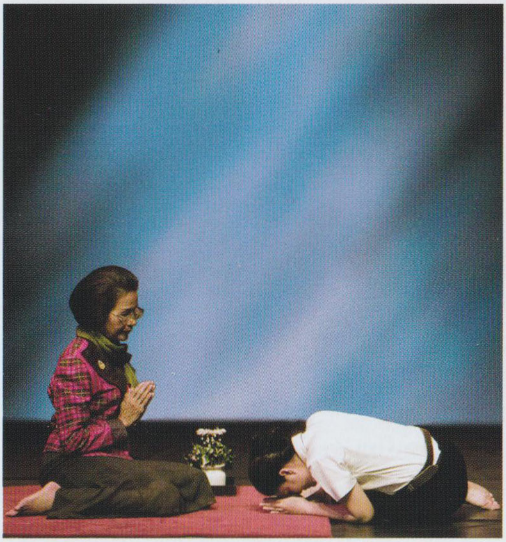
นั่งพับเพียบ กราบ

รับสิ่งของ

วางสิ่งของเยื้องทางขวาเหนือเข่า
นั่งประสานมือ (สนทนา)

กราบลา

๒.๓.๒. การส่งและการรับสิ่งของอย่างไม่เป็นพิธีการ

การส่งและการรับสิ่งของอย่างไม่เป็นพิธีการ หมายถึง การส่งและการรับสิ่งของเป็นการส่วนตัว ขณะที่ผู้ใหญ่ยืนหรือนั่งบนเก้าอี้ หรือนั่งบนพื้นในบ้าน ทั้งชายและหญิงควรปฏิบัติด้วยกิริยานอบน้อม ด้วยการทำความเคารพตามระดับ เมื่อจะส่งสิ่งของให้ส่งสิ่งของก่อนแล้วจึงไหว้ และเมื่อจะรับสิ่งของ ไหว้ก่อนแล้วจึงรับ ทั้งนี้พึงปฏิบัติให้เหมาะสมตามกรณี เมื่อจะลากลับให้ไหว้อีกครั้งหนึ่ง

นั่งพับเพียบประสานมือ

ทำความเคารพด้วยการไหว้

ยื่นมือขวารับสิ่งของ

ไหว้ก่อนลากลับ

๓. การยืน

มารยาทในการยืน จัดเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

๓.๑ การยืนเคารพธงชาติ เพลงชาติ และธงเฉลิมพลในที่สาธารณะ ให้ยืนตรงแสดงความเคารพ โดยหันหน้าไปทางธงชาติ เมื่อเพลงจบให้ค้อมศีรษะคำนับสำหรับบุคคลทั่วไป เมื่อจะผ่านธงชัยเฉลิมพลให้หยุดและยืนตรงแสดงความเคารพ หรือเมื่อมีการเชิญธงชัยเฉลิมพลผ่านก็ให้ยืนตรงแสดงความเคารพเช่นเดียวกัน

นักเรียนยืนตรงหน้าเสาธง

๓.๒ การยืนถวายความเคารพสมเด็จพระสังฆราช

เมื่อสมเด็จพระสังฆราชเสด็จมาถึงมณฑลพิธี ให้ถวายความเคารพโดยการยืนประนมมือไหว้ แบบไหว้พระ เมื่อเสด็จผ่านแล้วจึงนั่งลง

๓.๓ การยืนถวายความเคารพพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์

๓.๓.๑ การยืนรับเสด็จฯ นอกพระที่นั่ง อาคาร หรือแนวทางลาดพระบาทที่เสด็จฯ ถ้าเป็นข้าราชการ จัดให้ยืนเรียงแถวตามลำดับยศ ตำแหน่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์ซึ่งกำหนดการเฝ้าฯ เป็นงาน ๆ เช่น แต่งเครื่องแบบเต็มยศ ครึ่งยศ ปกติขาว โดยปฏิบัติตามระเบียบของเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง

ถ้าแต่งเครื่องแบบสวมหมวกทั้งชายและหญิง ให้ยืนถวายความเคารพด้วยการทำวันทยหัตถ์ หากไม่สวมหมวก ข้าราชการชายและหญิงที่เป็นทหาร ตำรวจ พลเรือนที่แต่งเครื่องแบบ ให้ถวายคำนับ โดยค้อมศีรษะต่ำพอสมควร กระทำครั้งเดียวแล้วยืนตรง ถ้าเป็นพยาบาลที่สวมหมวก ให้ย่อเข่าที่เรียกกันทั่วไปว่า “ถอนสายบัว”

ประชาชนหรือบุคคลทั่วไปที่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯ ชายให้ถวายคำนับ หญิงถวายความเคารพ ที่เรียกว่า “ถอนสายบัว” หรือจะยกมือประนม ค้อมศีรษะไหว้แบบไทยก็ได้

ถ้าสวมหมวก ที่มิใช่เครื่องแบบที่ทางราชการกำหนด ให้ถอดหมวกแล้วถวายความเคารพอย่างผู้ที่ไม่ได้แต่งเครื่องแบบ ยกเว้นผู้ที่โพกผ้า หรือสวมหมวกตามลัทธิศาสนาของตน

๓.๓.๒ การยืนเฝ้ารับเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมวงศานุวงศ์

ให้ยืนถวายความเคารพตามข้อ ๓.๓.๑ แล้วยืนตรงจนกว่าจะเสด็จฯ เลยไป เมื่อประทับพระราชอาสน์ หรือพระเก้าอี้เรียบร้อยแล้ว ถวายความเคารพอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงลงนั่งเก้าอี้ตามลำดับตำแหน่ง

ในกรณีที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจงานพระราชพิธีต่าง ๆ เช่น เสด็จฯ ไปทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย หรือพระราชทานพระบรมราโชวาท ให้ยืนตรงจนกว่าทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนั้นเสร็จ ประทับพระราชอาสน์ หรือพระเก้าอี้แล้ว จึงถวายความเคารพแล้วนั่งลง

ผู้ที่นั่งเฝ้าฯ อยู่ในพระราชพิธีหรืองานพิธีต่างๆ เมื่อมีกิจจำเป็นจะต้องไปจากที่นั้นให้ยืนถวายความเคารพดังกล่าวข้างต้น แล้วจึงออกไป เมื่อกลับมาต้องถวายความเคารพอีกครั้งแล้วจึงนั่งลง

ในกรณีการเฝ้าฯ ที่ไม่ได้จัดให้นั่งเก้าอี้เฝ้าฯ เช่น งานสโมสรสันนิบาต งานเสด็จออกมหาสมาคม ผู้เฝ้าฯ จะต้องยืนตลอดเวลาจนกว่าจะเสด็จฯ กลับ

๓.๓.๓ การยืนเคารพในพิธีที่มีการบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

เพลงสรรเสริญพระบารมี บรรเลงเพื่อถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมราชชนนี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมงกุฎราชกุมาร หรือผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นผู้แทนพระองค์

การยืนเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมี ในกรณีที่มิได้อยู่ในที่เฝ้าฯ เช่น เมื่อเพลงสรรเสริญพระบารมีบรรเลง เป็นการเปิดงานหรือปิดงาน หรือเมื่อมหรสพเริ่มหรือเลิก ให้ทำความเคารพด้วยการยืนตรง เมื่อเพลงจบให้คำนับ โดยค้อมศีรษะทั้งชายและหญิง

๓.๔ การยืนในพิธีต่าง ๆ

๓.๔.๑ การยืนเคารพในพิธีที่มีการบรรเลงเพลงมหาฤกษ์และเพลงมหาชัย

เพลงมหาฤกษ์ ใช้บรรเลงในการเปิดงานที่เป็นพิธีใหญ่ เช่น พิธีเปิดสถานที่ทำการของรัฐบาล พิธีเปิดทางคมนาคมที่สำคัญ และงานที่เป็นมงคลทั่วไป

เพลงมหาชัย ใช้บรรเลงต้อนรับประธานของงานผู้มีเกียรติสูง นับตั้งแต่ สมเด็จพระบรมราชกุมาร สมเด็จพระบรมราชกุมารี พระบรมวงศานุวงศ์ นายกรัฐมนตรี หรือเมื่อผู้เป็นประธานของงานกล่าวคำปราศรัยจบ ก็จะบรรเลงเพลงมหาชัยเป็นพิเศษ หรือบรรเลงในงานรับรองบุคคลสำคัญ งานสโมสรสันนิบาต เป็นต้น

เมื่อได้ยินเพลงมหาฤกษ์ หรือมหาชัย ให้ยืนตรงจนกว่าจะจบเพลง ในกรณีที่เป็นพิธีของทางราชการ ผู้ที่เป็นทหาร หรือข้าราชการพลเรือนที่อยู่ในเครื่องแบบ ให้ปฏิบัติตามระเบียบของราชการทหาร หรือราชการพลเรือนแล้วแต่กรณี

๓.๔.๒ **การยืนเคารพในพิธีฌาปนกิจศพ** ให้ยืนตรงแสดงความเคารพเมื่อมีการเชิญศพผ่าน หรือได้ยินเสียงแตรเดี่ยวเป่าเพลงนอนหรือเมื่อประธานวางเครื่องขมา หรือจุดเพลิงเผาศพ ไม่ว่าจะมีเพลงประโคมหรือไม่ก็ตาม

๓.๔.๓ **การยืนเมื่อประธานในพิธีเดินผ่าน** ให้ทุกคนในที่นั้นยืนตรงแสดงความเคารพประธาน

๓.๔.๔ **การยืนฟังโอวาท** ให้ยืนตรง ปล่อยมือไว้ข้างลำตัว หันหน้าไปทางผู้ให้โอวาท กรณีที่ถือประกาศนียบัตรหรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฯลฯ ถ้าถือมือเดียว ให้ถือด้วยมือขวาแนบไว้กับอก หรือระดับตั้งฉากกับลำตัว แล้วแต่ทางพิธีจะกำหนด ถ้าถือสองมือให้ถือระดับตั้งฉากกับลำตัว

ยืนตรง มือขวาถือเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ยืนตรง มือขวาถือประกาศนียบัตร

๓.๔.๕ **การยืนกล่าวคำปฏิญาณ** การกล่าวคำปฏิญาณต่อหน้าธงชัยเฉลิมพลถวายสัตย์ปฏิญาณต่อหน้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ยืนตรง หันหน้าไปทางธงหรือพระองค์ท่าน แล้วกล่าวคำปฏิญาณตามที่กำหนดไว้ในพิธีการ

การกล่าวคำปฏิญาณของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ให้ผู้กล่าวคำปฏิญาณยืนตรง โดยปฏิบัติและกล่าวคำปฏิญาณตามที่กำหนดไว้ในพิธีการ

ยืนตรง รับคำสั่ง

การยืนสนทนากับผู้ใหญ่

๓.๕ การยืนในโอกาสอื่น ๆ

๓.๕.๑ การยืนรับคำสั่ง ให้ยืนตรง หน้าตรง ปล่อยมือไว้ข้างลำตัว และตั้งใจรับฟังคำสั่ง

๓.๕.๒ การยืนให้เกียรติผู้ใหญ่ เมื่อผู้ใหญ่เดินผ่านมาให้ยืนตรงแสดงความเคารพ หากผู้ใหญ่เข้ามาสนทนาด้วย ให้ประสานมืออยู่ต่ำกว่าระดับเอวและค้อมตัวเล็กน้อย

๓.๕.๓ การยืนสนทนากับผู้ใหญ่ ให้ยืนตรง ประสานมือกันอยู่ต่ำกว่าระดับเอว ค้อมตัวเล็กน้อย ไม่ควรยืนชิดหรือห่างผู้ใหญ่จนเกินไป

๓.๕.๔ การยืนคุยกับเพื่อน การยืนพักผ่อน และการยืนดูมหรสพ ให้ยืนในลักษณะสุภาพ ไม่ก่อความรำคาญหรือเกะกะกีดขวางผู้อื่น ไม่ยืนพูดข้ามศีรษะ หรือยืนบังผู้อื่น

๓.๕.๕ การยืนตามลำดับ ให้ยืนเรียงแถวเป็นระเบียบ ตามลำดับก่อน หลัง และสุภาพ เช่น การยืนขึ้นรถโดยสาร การขึ้นเผาศพ การรดน้ำอวยพรคู่บ่าวสาว การตักอาหารแบบช่วยตัวเอง

๓.๕.๖ การยืนปฏิบัติหน้าที่ ให้ยืนในลักษณะสุภาพ เช่น การยืนประกาศ ยืนบรรยาย ยืนแสดงปาฐกถา

๔. การเดิน

๔.๑ การเดินในกรณีที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์

๔.๑.๑ การเดินนำเสด็จฯ

๑) เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถหรือพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จฯ มาถึง ประธานจัดงานหรือเจ้าภาพที่คอยรับเสด็จฯ ถวายความเคารพกราบบังคมทูลถวายรายงาน ในโอกาสนี้จะเบิกผู้ที่สมควรเข้าเฝ้าด้วยก็ได้ แล้วจึงเดินนำเสด็จฯ ไปยังสถานที่ที่กำหนด โดยปฏิบัติดังนี้

เดินเยื้องไปข้างหน้ามีระยะห่างพอสมควรในลักษณะสำรวม (ประสานมือเดิมค้อมตัวเล็กน้อย) จะอยู่ด้านใดแล้วแต่สถานที่จะอำนวย แต่โดยปกติผู้นำเสด็จฯ จะอยู่ด้านซ้ายของพระองค์ท่านในการเสด็จพระราชดำเนินบนลาดพระบาท ผู้นำเสด็จฯ ต้องไม่เดินบนลาดพระบาท

เมื่อถึงที่ประทับผู้นำเสด็จฯ ถวายความเคารพ ถอยหลัง ๓ ก้าว ถวายความเคารพ ก่อนจะนั่งถวายความเคารพอีกครั้งหนึ่ง

๒) ในกรณีที่กำลังนำเสด็จฯ และต้องกราบบังคมทูลถวายคำอธิบายให้ทรงทราบในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ให้ปฏิบัติดังนี้

เดินเยื้องไปข้างหน้ามีระยะห่างพอสมควร พอที่จะได้ยินพระราชกระแส ในการนี้ผู้นำเสด็จฯ ควรศึกษาเรื่องราวมาล่วงหน้าหรือกราบบังคมทูลเบิกตัวผู้ใดผู้หนึ่งที่มีความรู้ในเรื่องนั้นให้ถวายคำอธิบาย ผู้นำเสด็จฯ จะต้องเดินในลักษณะสำรวมไม่เดินเสมอพระองค์ท่าน

๔.๑.๒ การเดินตามเสด็จฯ ให้เดินเยื้องด้านหลังพระองค์ท่าน ในลักษณะสำรวมไม่ทักทายหรือทำความเคารพผู้อื่น ถ้ามีลาดพระบาทผู้ที่เดินตามเสด็จฯ ต้องไม่เดินบนลาดพระบาท

๔.๑.๓ การเดินในบริเวณที่ประทับ ไม่ควรเดินผ่านที่ประทับเว้นแต่มีความจำเป็น ต้องเดินในลักษณะสำรวม

๑) การเดินผ่านหน้าหรือหลังที่ประทับต้องอยู่ในระยะห่างและให้กระทำในกรณีที่จำเป็นที่สุด โดยถวายความเคารพขณะที่ลุกจากที่นั่งผ่านที่ประทับและถวายความเคารพอีกครั้งก่อนที่จะนั่ง

๒) การเดินไปทำธุระใดๆ ในบริเวณที่เฝ้าขณะที่ประทับอยู่ เช่น ยกหรือเลื่อนสิ่งของ ให้ถวายความเคารพทุกขั้นตอนตามลำดับดังนี้

ก. ลุกจากเก้าอี้

ข. ถึงที่จะทำกิจธุระ

ค. ทำกิจธุระเสร็จแล้วจะกลับที่นั่งเดิม

ง. กลับเข้าที่แล้ว ก่อนนั่งลง

๓) การเดินขึ้นและลงเมรุเผาศพ ให้ถวายความเคารพทุกขั้นตอนตามลำดับดังนี้

ก. ลุกจากเก้าอี้

ข. ผ่านที่ประทับแล้วขึ้นเมรุ

ค. ลงจากเมรุถึงพื้น

ง. ผ่านที่ประทับ

จ. ก่อนนั่ง

หมายเหตุ ทั้ง ๓ กรณีดังกล่าว ให้จัดที่นั่งหันหน้าไปทางที่ประทับ

๔.๒ การเดินในพิธีทางศาสนา

การเดินที่เป็นพิธีทางพุทธศาสนาที่เป็นงานมงคล ได้แก่ การเดินเวียนเทียน ในวันสำคัญทางพุทธศาสนา หรือในโอกาสอื่น ๆ เช่น การเดินในงานอุปสมบท แห่องค์กฐิน แห่เทียนพรรษา เพื่อแสดงคารวะต่อปูชนียสถานหรือปูชนียวัตถุ ให้ปฏิบัติดังนี้

๔.๒.๑ เดินเวียนขวา (ประทับษิณ) ๓ รอบ ให้ปูชนียสถาน หรือปูชนียวัตถุอยู่ทางขวามือของผู้เดิน

๔.๒.๒ เดินประนมมือโดยมีดอกไม้ ธูป เทียนและระมัดระวังอย่าให้ธูป เทียนที่จุดไฟไปถูกคนอื่น (กรณีผู้ร่วมขบวนในงานอุปสมบทไม่ต้องประนมมือและไม่ถือดอกไม้ ธูป เทียน)

๔.๒.๓ ขณะเดินให้ระลึกถึงพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ และสังฆคุณ

การเดินเวียนเทียน

๔.๓ การเดินในพิธีต่าง ๆ

๔.๓.๑ การเดินตามศพเวียนเมรุ ให้เดินในลักษณะสำรวม เดินเวียน ซ้าย ๓ รอบ โดยให้เมรุอยู่ทางซ้ายมือของผู้เดิน

การเดินตามศพเวียนเมรุ

๔.๓.๒ การเดินขึ้นและลงเมรุในพิธีฌาปนกิจศพ ให้เดินตามลำดับอย่างสุภาพและเป็นระเบียบ

๔.๓.๓ การเดินเข้าและออกระหว่างการประชุม ผู้ที่มีความจำเป็นต้องเดินเข้าและออกระหว่างขณะที่มีการประชุม ให้แสดงความเคารพประธานในที่ประชุมทุกครั้ง ด้วยการไหว้หรือคำนับ เมื่อออกจากที่นั่งและเมื่อกลับเข้าที่นั่ง

๔.๔ การเดินผ่านผู้ใหญ่

๔.๔.๑ ขณะผู้ใหญ่เดิน ให้เดินผ่านระยะห่างพอสมควร ในลักษณะสำรวม ปล่อยมือไว้ข้างลำตัว และค้อมตัวเมื่อใกล้ถึงผู้ใหญ่

๔.๔.๒ ขณะผู้ใหญ่นั่งเก้าอี้ ให้เดินผ่านระยะห่างพอสมควร ในลักษณะสำรวม ปล่อยมือไว้ข้างลำตัว แล้วค้อมตัวพร้อมกับย่อเข่าเมื่อใกล้ถึงผู้ใหญ่

๔.๔.๓ ขณะผู้ใหญ่นั่งหรือนอนกับพื้น ให้เดินผ่านระยะห่างพอสมควร ในลักษณะสำรวม เมื่อใกล้ถึงผู้ใหญ่ ให้เดินเข่า เมื่อผ่านไปแล้วจึงลุกขึ้นเดิน

การเดินค้อมตัวผ่านขณะผู้ใหญ่ยืน

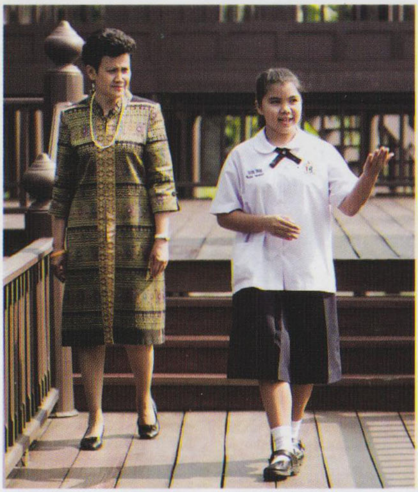

การเดินย่อเข่าผ่านขณะผู้ใหญ่นั่งเก้าอี้

๔.๕ การเดินนำหรือเดินตามผู้ใหญ่

๔.๕.๑ การเดินนำ เดินระยะห่างพอสมควรในลักษณะสำรวม ผู้เดินนำจะอยู่ทางซ้ายมือของผู้ใหญ่ หากต้องเดินทางขวามือของผู้ใหญ่ให้ขึ้นอยู่กับสถานที่

๔.๕.๒ การเดินตาม เดินระยะห่างพอสมควรในลักษณะสำรวม ให้เดินเยื้องไปทางซ้ายมือของผู้ใหญ่

การเดินนำ

การเดินตาม

๔.๖ การเดินเชิญผ้าบังสุกุล

ผู้เชิญผ้าบังสุกุล นำผ้าบังสุกุลวางบนพาน ไปรอที่เชิงบันไดหน้าเมรุ เมื่อผู้ทอดผ้าบังสุกุล มาถึง ทำความเคารพ โดยการคำนับ แล้วจึงเดินตามทางซ้ายมือของผู้ทอดผ้าบังสุกุล ขึ้นไปที่ตั้งศพ ทำความเคารพ ส่งผ้าบังสุกุล ทำความเคารพ แล้วถอยหลังยืนรอ เมื่อพระภิกษุพิจารณาเสร็จแล้ว ผู้เชิญผ้าบังสุกุล ถือพานเดินตามผู้ทอดผ้าบังสุกุล ถึงเชิงบันไดทำความเคารพอีก ๑ ครั้ง

ผู้ทอดผ้าบังสุกุล เมื่อประกาศเชิญผู้ทอดผ้าบังสุกุล เดินขึ้นเมรุไปยังที่ตั้งศพ ทำความเคารพ โดยการไหว้หรือคำนับศพ รับผ้าบังสุกุล วางบนผ้าโยงหรือสายโยงแล้วถอยหลังเยื้องทางซ้าย เพื่อรอพระภิกษุพิจารณา ผู้ทอดผ้าบังสุกุล ยืนประนมมือ เมื่อพระภิกษุพิจารณาเสร็จแล้วเดินลงจากเมรุ กลับไปที่นั่ง

ผู้เชิญผ้าบังสุกุล ถือพานผ้าบังสุกุล
เดินทางซ้ายมือของผู้ทอดผ้าบังสุกุล

ผู้เชิญผ้าบังสุกุล
ถือพานผ้าบังสุกุล คำนับ

ผู้ทอดผ้าบังสุกุล ทำความเคารพศพ/ไหว้

ผู้ทอดผ้าบังสุกุล วางผ้าบังสุกุล
บนผ้าโยงหรือสายโยง

หมายเหตุ

การเชิญผู้ทอดผ้าบังสุกุล ควรปฏิบัติดังนี้

๑. ควรเชิญจากผู้มีอายุน้อยไปหาผู้มีอายุมาก แล้วเชิญประธานเป็นคนสุดท้าย (ในกรณีที่ผู้ทอดผ้ามียศ ตำแหน่งให้พิจารณาตามความเหมาะสมของเจ้าภาพ)

๒. กรณีพระราชทานเพลิงศพ ให้เชิญผู้ทอดผ้าบังสุกุลตามที่เจ้าภาพจัดลำดับไว้ให้เรียบร้อยก่อน เหลือผ้ามหาบังสุกุลไว้ชุดเดียวสำหรับประธานในพิธี

๓. เมื่อประธานในพิธีทอดผ้าฯ เรียบร้อยแล้ว จึงประกอบพิธีฌาปนกิจศพหรือพิธีพระราชทานเพลิงศพ

๔. ผู้ขึ้นไปทอดผ้าบังสุกุล (กรณีมิใช้ประธาน) ไม่สมควรวางดอกไม้จันทร์ก่อนประธาน

๕. การทอดผ้าบังสุกุลเพื่อให้พระภิกษุพิจารณาง่าย ให้วางผ้าฯ ขวางบนผ้าโยงหรือสายโยง

๔.๗ การเดินโดยทั่วไป การเดินโดยทั่วไปให้เดินด้วยกิริยาที่สุภาพ ไม่กีดขวาง หรือก่อความรำคาญแก่ผู้อื่น หากเดินบนถนนหลวง ให้ปฏิบัติตามกฎจราจร

๕. การนั่ง

มารยาทในการนั่ง จัดเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

๕.๑ การนั่งพับเพียบ คือ การนั่งราบกับพื้น พับขา ให้ขาขวาทับขาซ้าย หรือ ขาซ้ายทับขาขวา แบ่งออกเป็น ๔ แบบ ดังต่อไปนี้

๕.๑.๑ การนั่งพับเพียบธรรมดา คือ การนั่งพับเพียบวางมือไว้บนหน้าขาหรือเอามือเท้าพื้นก็ได้ โดยให้ปลายนิ้วมือเหยียดไปข้างหน้า ถ้านั่งขาขวาทับขาซ้ายให้ใช้มือซ้ายเท้าพื้น ถ้านั่งขาซ้ายทับขาขวา ให้ใช้มือขวาเท้าพื้นอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่สะดวกและเหมาะสม ลักษณะนี้ใช้ในการนั่งสนทนากับเพื่อนหรือนั่งอยู่ตามลำพัง

๕.๑.๒ การนั่งพับเพียบต่อหน้าผู้ใหญ่ อาจนั่งท่าใดท่าหนึ่ง ตามความเหมาะสม แต่ไม่ควรเท้าแขน สายตาทอดลงเล็กน้อย ไม่จ้องตาผู้ใหญ่จนเสียกิริยา การนั่งลักษณะนี้ใช้ได้ทั้งชายและหญิง คือ

๑) นั่งพับเพียบตัวตรง เก็บปลายเท้าโดยเบนปลายเท้าเข้าหาสะโพกมือทั้งสองข้างประสานกัน วางไว้บนหน้าขา ถ้านั่งพับเพียบขาขวาทับขาซ้าย วางมือที่ประสานบนหน้าขาซ้าย หรือบริเวณหน้าขาจุดใดจุดหนึ่งที่เหมาะสมและสวยงาม

วิธีประสานมือ ให้ปฏิบัติในอาการที่สำรวม อาจใช้อย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

ก. ใช้มือซ้ายหงาย มือขวาคว่ำทับ หรือมือขวาหงายมือซ้ายคว่ำทับ

ข. ใช้มือทั้งสองคว่ำทับกัน จะเป็นมือใดทับมือใดก็ได้

ค. สอดนิ้วระหว่างช่องนิ้วของแต่ละมือคล้ายการประนมมืออย่างหลวม ๆ

ถ้าเป็นการเข้าพบผู้ใหญ่เพื่อนำสิ่งของไปให้ หรือเมื่อสนทนากับผู้ใหญ่แล้ว ผู้ใหญ่ส่งสิ่งของให้ ควรจะนั่งพับเพียบขาขวาทับขาซ้าย เพื่อสะดวกในการรับสิ่งของจากผู้ใหญ่ เพราะเราจะส่งสิ่งของหรือรับสิ่งของด้วยมือขวา

๒) นั่งพับเพียบค้อมตัวเก็บปลายเท้า วางแขนทั้งสองข้างลงบนหน้าขา ประสานมือ อย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๑)

๕.๑.๓ การนั่งพับเพียบประนมมือ เป็นการนั่งพับเพียบ โดยประนมมือให้ปลายนิ้วมือแนบชิดกัน ปลายนิ้วตั้งขึ้น แขนแนบตัวระดับอก ไม่กางศอก

การนั่งลักษณะนี้ใช้ในโอกาสที่นั่งฟังพระแสดงธรรมเทศนา ฟังพระสวดมนต์ในศาสนพิธี หรือตนเองสวดมนต์ รับฟังโอวาท หรือรับพรจากผู้ใหญ่ ปฏิบัติได้ทั้งชายและหญิง

๕.๑.๔ การนั่งพับเพียบในพิธีการ ให้นั่งพับเพียบในอาการสำรวมตลอดเวลา

หมายเหตุ

ขณะที่นั่งพับเพียบดังกล่าวข้างต้น ไม่ควรพูดคุยหรือส่งเสียงดัง ถ้านั่งนานและประสงค์จะเปลี่ยนท่านั่งให้ใช้มือทั้งสองข้างเท้าพื้น ปลายนิ้วมือเหยียดไปข้างหน้าแล้วเปลี่ยนท่านั่งตามสะดวก

การนั่งพับเพียบ (ด้านหน้า)

การนั่งพับเพียบ (ด้านหลัง)

การนั่งพับเพียบประนมมือ

๕.๒ การนั่งขัดสมาธิ (สะ – หมาด) คือ การนั่งตามสบายอย่างหนึ่ง และนั่งแบบทำสมาธิ (สะ- มา-ทิ)

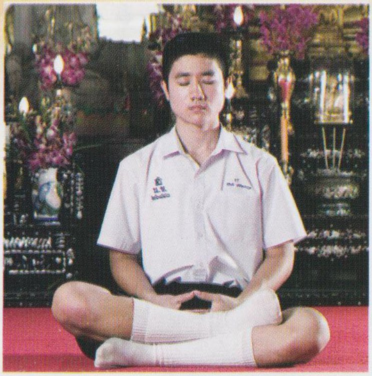
๕.๒.๑ การนั่งขัดสมาธิธรรมดา คือ การนั่งบนพื้นก้นแนบพื้นพับขาเข้าหากัน โดยให้ขาข้างหนึ่งซ้อนทับอยู่บนขาอีกข้างหนึ่ง ส้นเท้าทั้งสองข้างจะสัมผัสกับขา เป็นอิริยาบถที่ใช้นั่งตามสบาย

๕.๒.๒ การนั่งขัดสมาธิที่ใช้ในทางศาสนา มี ๒ แบบ คือ การนั่งขัดสมาธิราบและการนั่งขัดสมาธิเพชร

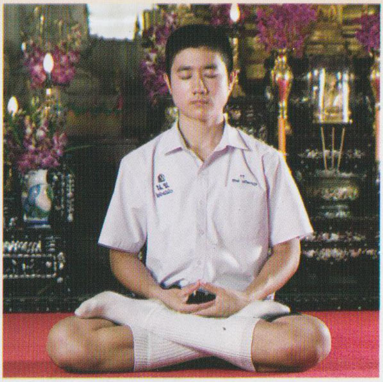
การนั่งขัดสมาธิราบ คือ การนั่งขัดสมาธิสองชั้น โดยเอาขาซ้อนทับกัน เอาขาขวาทับขาซ้าย มือขวาทับมือซ้าย ให้นิ้วหัวแม่มือจรดกัน ตั้งกายส่วนบนให้ตรงการนั่งขัดสมาธิราบนี้ ใช้นั่งในการเจริญภาวนาทำจิตใจให้สงบ

การนั่งขัดสมาธิเพชร คือ การนั่งบนพื้น ก้นแนบพื้นพับขาเข้าหากัน เอาฝ่าเท้าทั้งสองขัดหรือไขว้ขึ้นวางบนหน้าขา ท่านั่งขัดสมาธิแบบนี้ต้องใช้การฝึกหัดให้เกิดความชำนาญ โดยการหัดนั่งสมาธิราบหรือขัดสมาธิสองชั้นได้ชำนาญแล้ว

วิธีฝึกหัด ให้นั่งลงบนพื้น ปล่อยให้ขาพักอยู่ตรงหน้าแล้วจึงค่อยดึงขาซ้ายงอมุมฉากกับร่างกาย ใช้ส้นเท้าซ้ายพักอยู่บนพื้น แล้วจับเท้าขวาขึ้นวางบนต้นขาซ้ายให้ส้นเท้าขวาชิดกับหน้าขา อย่าให้เท้าขวาเป็นที่ทรมานหรืออึดอัด ขยับเข่าซ้ายที่งออยู่ให้เข้ามาชิดตัว ยกข้อเท้าซ้ายขึ้น แล้ววางหลังมือซ้ายลงบนต้นขาขวา ให้ส้นเท้าจรด กับหน้าขาขวา นั่งขัดสมาธิแบบนี้เรียกว่า “ขัดสมาธิเพชร” หรือเรียกว่า “นั่งท่าดอกบัว” (ปัทมาสนะ) ใช้นั่งบริกรรมภาวนาหรือปฏิบัติตามท่าโยคะ

การนั่งขัดสมาธิราบ

การนั่งขัดสมาธิเพชร

๕.๓ การนั่งหมอบ เป็นการนั่งพับเพียบเก็บปลายเท้า หมอบลงไปให้ศอกทั้งสองข้างลงถึงพื้น คร่อมเข่าที่ยื่นล้ำมาข้างหน้า ประสานมือกันไม่ก้มหน้าสายตาทอดลงต่ำ การนั่งลักษณะนี้ปฏิบัติได้ทั้งชายและหญิงเมื่อเข้าเฝ้าฯ หรือรอรับเสด็จฯ

๕.๔ การนั่งคุกเข่า คือ การนั่งย่อเข่าลงให้ติดพื้นมี ๔ แบบ ดังนี้ คือ

๕.๔.๑ การนั่งคุกเข่าปลายเท้าตั้ง นั่งตัวตรง ปลายเท้าตั้ง นั่งลงบนส้นเท้า มือทั้งสองข้างคว่ำเหนือเข่าทั้งสองข้าง (แบบเทพบุตร) การนั่งลักษณะนี้ใช้นั่ง เมื่อชายจะกราบพระแบบเบญจางคประดิษฐ์หรือใช้นั่งในท่าถวายบังคมทั้งชายและหญิง

๕.๔.๒ การนั่งคุกเข่าปลายเท้าราบ นั่งตัวตรง ปลายเท้าราบ นั่งลงบนฝ่าเท้า มือทั้งสองข้างวางคว่ำเหนือเข่าทั้งสองข้าง (แบบท่าเทพธิดา) การนั่งลักษณะนี้ใช้นั่งเมื่อหญิงจะกราบพระแบบเบญจางคประดิษฐ์

๕.๔.๓ การนั่งคุกเข่าประนมมือ เป็นการนั่งคุกเข่าแบบเทพบุตร หรือนั่งคุกเข่าแบบเทพธิดา ประนมมือ ไม่กางศอก การนั่งลักษณะนี้ใช้เมื่อจะกราบพระแบบเบญจางคประดิษฐ์ของชายและหญิง การนั่งคุกเข่าประนมมืออีกวิธีหนึ่ง เมื่อทั้งชายและหญิงจะถวายบังคมเป็นการนั่งคุกเข่าแบบเทพบุตร โดยประนมมือเหนืออกไม่กางศอก

๕.๔.๔ การนั่งคุกเข่าถวายราชสดุดีของลูกเสือ เป็นการนั่งคุกเข่าตามแบบลูกเสือที่ปฏิบัติอยู่ เมื่อประธานมีคำสั่งให้ถวายราชสดุดี ให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าครึ่งก้าว คุกเข่าลงตั้งเข่าซ้ายนั่งลงบนส้นเท้าขวา มือขวาแบคว่ำลงบนเข่าขวา แขนซ้ายวางพาดบนเข่าซ้าย เมื่อร้องเพลงราชสดุดีให้ก้มหน้าเล็กน้อยและให้เงยหน้าขึ้นตามเดิม เมื่อเพลงจบ (ถ้าถือหมวกอยู่ด้วยให้ปฏิบัติตามคู่มือระเบียบแถวของสำนักงาน คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ)

๕.๕ การนั่งเก้าอี้

๕.๕.๑ การนั่งเก้าอี้โดยทั่วไป เป็นการนั่งตามสบาย ถ้าเป็นเก้าอี้ที่มีเท้าแขน จะเอาแขนวางพาดก็ได้ ไม่ควรนั่งโยกเก้าอี้

๕.๕.๒ การนั่งเก้าอี้ต่อหน้าผู้ใหญ่ เป็นการนั่งโดยสำรวม ไม่ไขว่ห้าง ไม่ก้มหน้า นั่งท่าใดท่าหนึ่งต่อไปนี้

๑) นั่งเก้าอี้ตัวตรง มือทั้งสองข้างประสานกันวางบนหน้าขา

ชาย เข่าห่างกันเล็กน้อย ส้นเท้าชิด ปลายเท้าแยกเล็กน้อย

หญิง ก่อนนั่ง ใช้มือจัดกระโปรงจากด้านหลังเพื่อให้นั่งได้เรียบร้อย เข่าและปลายเท้าชิดกัน หรือปลายเท้าเหลื่อมกันเล็กน้อย

๒) นั่งเก้าอี้ค้อมตัว ใช้แขนท่อนล่างทั้งสองข้างวางบนหน้าขาทั้งสอง ประสานมือ

๕.๕.๓ การนั่งเก้าอี้ประนมมือ เป็นการนั่งตัวตรง หลังพิงพนักเก้าอี้นั่งในลักษณะสำรวม ไม่ไขว่ห้าง ประนมมือระดับอกไม่กางศอก การนั่งลักษณะนี้ปฏิบัติได้ทั้งชายและหญิง เช่น นั่งฟังพระแสดงธรรมเทศนา หรือฟังพระสวดมนต์ในศาสนพิธี

ในกรณีที่มีการถวายอดิเรก หรือถวายพระพรลา ผู้อยู่ในที่เฝ้า ไม่ต้องประนมมือ เพราะเป็นการถวายพระพรเฉพาะพระมหากษัตริย์และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๕.๕.๔ การนั่งเก้าอี้ในพิธีการ เป็นการนั่งตัวตรงด้วยอาการสำรวมไม่ไขว่ห้าง ไม่กระดิกเท้า ไม่สูบบุหรี่และไม่คุยกัน เช่น นั่งในงานพระราชพิธี รัฐพิธีนั่งในที่ประชุม

การนั่งเก้าอี้ ต่อหน้าผู้ใหญ่

การนั่งเก้าอี้ ในพิธีการ

๕.๖ การนั่งเล่นหรือนั่งพักผ่อน เป็นการนั่งในอิริยาบถตามสบาย จะนั่งในลักษณะใดก็ได้ตามความพอใจ แต่เมื่อผู้ใหญ่ผ่านเข้ามาในที่นั้น ควรนั่งสำรวม ไม่ไขว่ห้างไม่กระดิกเท้าหรือเหยียดเท้าไปทางผู้ใหญ่

๖. การนอน มารยาทในการนอน จัดเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๖.๑ การนอนในที่เฉพาะส่วนตัว

๖.๒ การนอนเมื่อไปพักบ้านผู้อื่น

๖.๓ การนอนในยานพาหนะขณะเดินทาง

๖.๔ การนอนเมื่อไปพักโรงแรม

๖.๔.๑ กรณีพักแรมเป็นหมู่คณะ

๖.๔.๒ กรณีพักในโรงแรม

การนอนแต่ละลักษณะมีส่วนที่แตกต่างกันไปบ้างดังนี้

๖.๑ การนอนในที่เฉพาะส่วนตัว

เมื่อนอนในที่เฉพาะส่วนตัว จะนอนอย่างไรก็ได้ตามความพอใจ แต่ควรคำนึงถึงมารยาทและเรื่องต่าง ๆ เช่น

๖.๑.๑ ใช้เสื้อผ้าหรือชุดนอนที่สวมสบาย

๖.๑.๒ ก่อนนอนควรไหว้พระสวดมนต์ หรือแผ่เมตตา เพื่อให้นอนหลับอย่างมีสติและมีความสวัสดี ไม่ควรนอนเหยียดเท้าไปทางพระพุทธรูปหรือสิ่งที่พึงเคารพบูชา

๖.๑.๓ นอนในท่าที่ถูกลักษณะ เช่น นอนตะแคงขวาซ้อนเท้าให้เหลื่อมกันเล็กน้อย เหยียดแขนและขาตามสบาย การนอนท่านี้ช่วยมิให้นอนทับหัวใจ

๖.๒ การนอนเมื่อไปพักบ้านผู้อื่น

ถ้าไม่มีความจำเป็นไม่ควรไปค้างบ้านผู้อื่น หากกรณีมีความจำเป็นต้องไปพักบ้านผู้อื่น ควรปฏิบัติเช่นเดียวกับการนอนในที่เฉพาะส่วนตัว แต่ควรเน้นเป็นพิเศษในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๖.๒.๑ ควรมีความเกรงใจเจ้าของบ้าน ไม่ถือแต่ประโยชน์ส่วนตัว ไม่เรียกร้องขอความสะดวกสบายจากเจ้าของบ้านจนเกินควร และไม่กระทำสิ่งใดอันเป็นการรบกวน หรือก่อความรำคาญให้แก่กันและกัน เช่น ไม่เข้าบ้าน หรือกลับดึก ไม่ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมนานเกินไป ไม่ทำเสียงดังเป็นที่น่ารำคาญ ไม่ชวนคุยโดยไม่คำนึงว่าอีกฝ่ายหนึ่งต้องการพักผ่อน ฯลฯ

๖.๒.๒ ควรขออนุญาตเจ้าของบ้านก่อนที่จะใช้สิ่งของภายในบ้าน

๖.๒.๓ ควรช่วยรักษาความสะอาดและเก็บสิ่งของที่นำมาใช้เข้าที่ให้เรียบร้อย

๖.๓ การนอนในยานพาหนะขณะเดินทาง

ผู้ที่เดินทางระยะไกล และต้องค้างคืนในยานพาหนะ เช่น รถโดยสาร รถไฟ เรือ เครื่องบิน ฯลฯ จำเป็นต้องคำนึงถึงมารยาทที่พึงปฏิบัติบางประการ เช่น

๖.๓.๑ แต่งการสุภาพเหมาะสมกับการเดินทาง ไม่ปล่อยตัวตามสบายอย่างที่เคยปฏิบัติเมื่ออยู่ในบ้านของตน

๖.๓.๒ ไม่ก่อความรำคาญ เช่น สูบบุหรี่ ส่งเสียงดัง หรือชวนพูดคุย โดยไม่คำนึงถึงกาลเทศะ แก่ผู้ร่วมเดินทาง

๖.๓.๓ ไม่ใช้ที่นั่งหรือที่นอนเกินสิทธิของตน

๖.๓.๔ หากประสงค์จะให้พนักงานบริการสิ่งใดเป็นพิเศษควรขอร้องอย่างสุภาพ

๖.๓.๕ ในกรณีที่เดินทางโดยยานพาหนะ ซึ่งสามารถปรับที่นั่งให้เอนนอนได้ ควรปรับเอน โดยไม่เป็นการรบกวนผู้ที่นั่งข้าง ๆ และข้างหลัง

๖.๓.๖ ในกรณีที่ค้างคืนในรถไฟ ซึ่งจัดให้มีที่นอนในรถ ควรปฏิบัติเป็นพิเศษในเรื่องต่อไปนี้

๑) ไม่ควรเรียกร้องให้พนักงานบริการตนเป็นพิเศษ

๒) ผู้ที่ขึ้นไปนอนบนชั้นบน ควรกล่าวคำขออภัยด้วยมารยาทอันดีไม่ก่อความรำคาญให้แก่ผู้นอนชั้นล่าง และถ้าไม่มีกิจจำเป็น ไม่ควรขึ้นลงบ่อยครั้ง

๓) ปิดม่านให้มิดชิดแม้จะมีม่านบังที่นอนไว้ก็ควรนอนอย่างสงบเรียบร้อย

๖.๔ การนอนเมื่อไปพักโรงแรม

๖.๔.๑ การพักเป็นหมู่คณะ กรณีที่ไปพักโรงแรมเป็นหมู่คณะ ที่พักอาจเป็นห้องโถงที่จัดไว้สำหรับคนจำนวนมาก ผู้พักอาศัย ควรคำนึงถึงมารยาทที่พึงปฏิบัติระหว่างกันให้มากขึ้น เช่น

๑) ปฏิบัติตามระเบียบของสถานที่อย่างเคร่งครัด

๒) ไม่แสวงหาความสะดวกสบายส่วนตัว จนลืมนึกถึงผู้อื่น

๓) ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่ผู้อื่น เพื่อเป็นการแสดงน้ำใจต่อกัน

๔) ไม่ควรส่งเสียงหรือเดินเสียงดัง

๕) เมื่อมีผู้เจ็บป่วยต้องการความช่วยเหลือ ควรรีบช่วยด้วยความเต็มใจ เช่น แจ้งผู้ดูแลที่พัก เพื่อให้ช่วยเหลือได้ทันท่วงที

๖) แสดงความขอบคุณผู้ให้ที่พัก ก่อนอำลาจากกันด้วยอัธยาศัยไมตรีอันดี

๖.๔.๒ การเข้าพักในโรงแรม กรณีพักกับบุคคลอื่น

๑) ปฏิบัติตามระเบียบของโรงแรมอย่างเคร่งครัด

๒) ควรแต่งกายอย่างเหมาะสม

๓) ควรทำความรู้จักและแสดงน้ำใจต่อเพื่อนร่วมห้อง

๔) ควรรักษาความสะอาดห้องน้ำและอุปกรณ์ ภายในห้องน้ำหลังจากใช้แล้ว

๕) ควรให้ความเกรงใจเพื่อนร่วมห้อง เช่น การใช้โทรศัพท์ การดูโทรทัศน์ การสูบบุหรี่ การกลับห้องพักดึกเกินไป

จัดพิมพ์จากต้นฉบับ หนังสือมารยาทไทย ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม เพื่อใช้ประกอบการอบรม รู้จักตระหนักใช้วัฒนธรรมไทยตามโครงการ "เมืองคนดีวิถีธรรม" ขอขอบคุณ กรมส่งเสริมวัฒนธรรมไว้ ณ โอกาสนี้

ความรู้เกี่ยวกับ
การจัดการพิธีการ

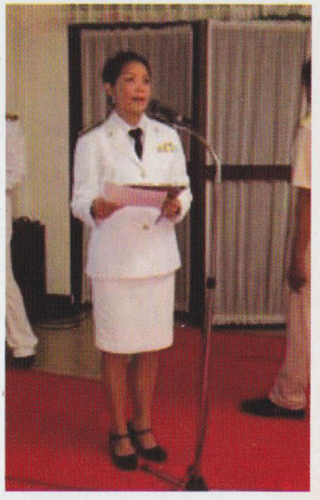
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นพิธีกร

๑. พิธีกร คือใคร

พิธีกร คือ ผู้เตรียมการทุกขั้นตอน ประสานกับทุกฝ่ายและกำกับพิธีการให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ได้เตรียมไว้ก่อนแล้ว โดยการพูดบ้างเล็กน้อยหรือไม่ต้องพูดเลย

พิธีกร หมายถึง บุคคลที่รับผิดชอบด้านพิธีการ มีหน้าที่ดำเนินรายการให้เป็นไปตามขั้นตอนที่เตรียมไว้แล้ว

๒. พิธีกรมีหน้าที่หรือบทบาทอย่างไร

๑). เป็นผู้นำด้านพิธีการ

๒). เป็นผู้ควบคุมหรือกำกับรายการภาคพิธีการตามกำหนดการ

๓). เป็นผู้ทำหน้าที่ตามกำหนดการเท่านั้นไม่ทำนอกรายการ

๔). เป็นผู้สร้างบรรยากาศให้เป็นพิธีการ และควบคุมบรรยากาศภาคพิธีการ

๕). เป็นผู้พูดคนแรกและคนสุดท้ายในพิธีการ

๖). เป็นผู้ถูกมองว่า มีความรู้ทุกอย่างเกี่ยวกับพิธีการนั้น ๆ

๓. พิธีกรต้องเตรียมการอย่างไร

พิธีกร ต้องศึกษางานให้เข้าใจ ต้องเตรียมการและประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๔. พิธีกรกับเจ้าของงานมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

พิธีกร ต้องทำหน้าที่แทนเจ้าภาพ อย่าทำตัวเป็นแขกผู้มีเกียรติหรือผู้ร่วมงานกล่าวคือต้องรู้ทุกอย่าง และตอบคำถามแทนเจ้าภาพได้

๕. จรรยาบรรณของพิธีกรเป็นอย่างไร

พิธีกรที่ดีต้อง

- ❒ ศึกษางานให้ชัด
- ❒ เตรียมงานให้ดี
- ❒ ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องอย่างถ้วนทั่ว จึงจะเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งควรมีจรรยาบรรณดังนี้

อย่าริอ่านเป็นโฆษกใหญ่ อย่าเข้าหาไมค์เวลาเมา
อย่ามัวเล่าเรื่องตัวเอง อย่าอวดเก่งพูดยาวนาน
ต้องเตรียมการทุกขั้นตอน พึงสังวรจัดรายการ
จงพูด อ่าน เขียน ให้ถูก ปลูกไมตรีสร้างทีมงาน
ดำรงความสง่า หมั่นศึกษาหมั่นปรับปรุง

๖. บุคลิกภาพของพิธีกรควรเป็นอย่างไร

๑). แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ถูกกาลเทศะ
๒). อากัปกริยากระตือรือร้น แต่ไม่ลุกลี้ลุกลน
๓). ใบหน้าเบิกบานแจ่มใส
๔). มีท่าทีโอภาปราศรัยและต้อนรับ
๕). มีความสนใจและเอาใจใส่ต่อผู้คน
๖). มีความจำดี
๗). ไม่พูดพล่ามเพ้อเจ้อ
๘). สามารถปรับตัวตามสถานการณ์และทันท่วงที

๗. บทบาทและการแสดงออกของพิธีกรควรเป็นอย่างไร

๑). ด้านจิตใจ พิธีกรต้องสุขุม เยือกเย็น ไม่พูดเรื่องตัวเอง ต้องมีความมั่นใจและทราบขั้นตอนทุกอย่างของงาน

๒). ด้านการแสดงออก ไม่ประหม่า แต่งกายสุภาพ เบิกบานมีท่าทีสง่า มองผู้ฟังอย่างเป็นมิตร ยืนมั่นคง สำรวมอาการ ออกท่าทางพอดี หลีกเลี่ยงลักษณะก้ม ๆ เงย ๆ เพื่ออ่านบท

๘. ลักษณะการพูดของพิธีกรเป็นอย่างไร

๑). ใช้ประโยคสั้น ๆ เข้าใจง่าย

๒). พูดถูกหลักภาษาและความนิยม

๓). ต้องพูดให้น้อยที่สุด หลีกเลี่ยงการพูดแบบพรรณนาโวหารหรือพูดบรรยาย

๔). พูดตามบท ไม่พูดนอกบท หรือพล่ามเพ้อเจ้อ

๕). พูดให้จังหวะชัดเจน ไม่พูดเร็วเกินไป

๖). ระวังขยะถ้อยคำเช่น เอ้อ อ้า แบบว่า... สงสัย.... บ่อยครั้งเกินไป

๗). หลีกเลี่ยงถ้อยคำที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าเป็นการเสียดสี ประชดประชัน ยกตนข่มท่าน หรือพูดสองแง่สองง่าม

๘). หลีกเลี่ยงการพูดแทนประธานในพิธี พูดแทนพระแสดงธรรม หรือพูดแทนวิทยากร

๙). หลีกเลี่ยงการพูดอวดภูมิรู้ของตนเอง (ผู้ฟังไม่สนใจว่าพิธีกรมีภูมิรู้มากมายอย่างไร แต่สนใจที่จะดำเนินการในขั้นตอนต่อไปอย่างไร)

๙. โฆษก คือใคร

โฆษก คือ ผู้พูด ผู้ประกาศ หรือผู้โฆษณา ผู้แถลง เช่น โฆษกพรรคการเมือง โฆษกรัฐบาล โดยมีผู้เตรียมข้อมูลให้อ่าน แถลง หรือการเชิญชวนทำความเข้าใจก่อนถึงพิธีการ

๑๐. พิธีกร กับโฆษกมีบทบาทแตกต่างกันอย่างไร

พิธีกร คือ ผู้เตรียมการทุกขั้นตอน ประสานกับทุกฝ่ายและกำกับพิธีการให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ได้เตรียมไว้ก่อนแล้ว โดยพูดบ้างเล็กน้อยหรือไม่ต้องพูดเลย

โฆษก คือ ผู้พูด ผู้แถลง ผู้โฆษณา

๑๑. ทักษะการใช้ภาษามีกี่ระดับ อะไรบ้าง

ภาษาที่ใช้ของพิธีกรมี ๕ ระดับ คือ

๑) ระดับกันเอง ใช้ในวงสนทนาผู้ใกล้ชิดมาก ๆ

๒) ระดับสนทนา ใช้ในการสนทนาของบุคคลกลุ่มเล็ก ๆ เช่น การปรึกษาหารือ เป็นต้น

๓) ระดับกึ่งทางการ ใช้ในการประชุมกลุ่มอภิปราย กลุ่มบรรยายในห้องเรียน การแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ

๔) ระดับทางการ ใช้ในการบรรยาย อภิปราย การเสนอข่าวต่อสาธารณชนอย่างเป็นทางการ การใช้ภาษาของพิธีการทั่วไปจะอยู่ในระดับนี้

๕) ระดับพิธีกร ใช้ในที่ประชุมจัดขึ้นอย่างเป็นพิธี เช่น การเปิดประชุมรัฐสภา การกล่าวปราศรัยของบุคคลสำคัญ

๑๒. ตัวอย่างภาษาที่ใช้ต่างระดับในการพูดของพิธีกร

ระดับที่ ๑ – ๓	ระดับที่ ๔ – ๕
งานแต่งงาน	งานมงคลสมรส
ถึงเวลาแล้ว	ได้เวลาอันสมควรแล้ว
ประธานมาถึงแล้ว	ประธานในพิธีได้เดินทางมาถึงบริเวณงานแล้ว
พระสงฆ์องค์เจ้า	พระสงฆ์
เผาศพ	ฌาปนกิจศพ

๑๓. การกล่าวทักทายในที่ประชุมหรือที่ชุมชนต่าง ๆ เป็นหน้าที่ของพิธีกรหรือไม่ การทักทายในที่ประชุม ควรเป็นการทักทายโดยทั่วไป เช่น ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ ไม่ควรกล่าวเจาะจงเป็นตำแหน่ง ซึ่งการทักทาย แบบนั้น เป็นหน้าที่ของผู้ที่ไปพูด ไม่ใช่หน้าที่ของพิธีกร

๑๔. พิธีกร มีบทบาทในการให้ความรู้แก่ผู้ฟังหรือผู้ร่วมงานพิธีหรือไม่

พิธีกร ไม่มีบทบาทเป็นผู้ให้ความรู้ แต่เป็นผู้คอยเชื่อมโยงกิจกรรมหนึ่งไปสู่อีกกิจกรรมหนึ่ง สำหรับผู้ที่ให้ความรู้เรียกว่า “วิทยากร” หรือ “พระนักเทศน์” หรือบุคคลอื่นที่ถูกเชิญมิใช่พิธีกร

๑๕. พิธีกรจะต้องแนะนำตัวเองก่อนปฏิบัติหน้าที่หรือไม่

ไม่ควร เพราะงานพิธีกรเป็นงานที่ส่งเสริมให้คนอื่นเด่น มิใช่ตัวเองเด่น แต่ถ้าเป็นคนเชิญเราออกชื่อให้ปฏิบัติหน้าที่พิธีกร ก็ดูดีขึ้นกว่าการที่จะแนะนำตัวเอง

๑๖. ถ้าได้รับเชิญให้เป็นประธาน หรือเป็นวิทยากร การจะต้องทักทายในที่ประชุมมีหลักการทักทายอย่างไร

ควรทักทายไม่เกิน ๓ - ๔ ชื่อ หรือ ๓ - ๔ ตำแหน่ง เรียงตามลำดับอาวุโส แล้วตามด้วยคำว่า "และท่านผู้มีเกียรติ"

เวลาทักผู้ใด ควรหันหน้าไปทางผู้นั้น จนกระทั่งสบตาหรือมองไปที่ใบหน้าของผู้ถูกทัก ไม่ต้องมีคำว่า **"กราบเรียน" "เรียน" "สวัสดี"**

๑๗. กรณีมีพระสงฆ์ผู้ใหญ่อยู่ในที่ประชุมด้วย จะแยกการทักทายอย่างไร

ควรเริ่มด้วยคำว่า "นมัสการ" ตามด้วยสมณศักดิ์ของท่าน และก่อนจะทักคฤหัสถ์ซึ่งเป็นผู้ใหญ่ อยู่ในที่นั้น จะใช้คำว่า "กราบเรียน" คั่นกลาง เพื่อให้เห็นความแตกต่าง

๑๘. ถ้ามีพระสงฆ์ผู้ใหญ่หลายรูปจะทักทายอย่างไร

ทักพระสงฆ์ที่เป็นประธานก่อนแล้วตามด้วยคำว่า "พระเถรานุเถระ"

๑๙. หลักการกล่าวขอบคุณที่ดี ควรทำอย่างไร

๑). พิธีกรควรหันไปทางที่ผู้รับกล่าวขอบคุณ

๒). กล่าวทักผู้รับการขอบคุณ

๓). ถ้อยคำที่ใช้ให้รู้สึกว่ากล่าวกับผู้รับการขอบคุณเท่านั้น

๔). กล่าวถึงความประทับใจจากการฟัง การร่วมกิจกรรม

๕). ลงท้ายด้วยข้อความว่า "ในนาม........................."

๖). ลงท้ายด้วยข้อความที่มีพลัง เช่น คำคม กลอน หรือถ้อยคำที่พูดแล้วรู้สึกประทับใจกว่าธรรมดาเพื่อเรียกร้องให้ผู้ฟังปรบมือโดยอัตโนมัติ

๒๐. การเชิญประธานขึ้นประกอบพิธี พิธีกรกล่าวนำก่อนเชิญอย่างไร

ถ้าเป็นพิธีการทั่วไป เช่น เปิดประชุมสัมมนาใช้ว่า "บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว"

ถ้าเป็นพิธีการที่ใช้ฤกษ์ เช่น เปิดป้าย (วางศิลาฤกษ์ ใช้ว่า "บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมงคลฤกษ์แล้ว)

๒๑. การเชิญประธานขึ้นประกอบพิธีมีวิธีปฏิบัติอย่างไร

วิธีปฏิบัติ ๓ ประการ

๑). พิธีการสำคัญมาก ไม่ประกาศเชิญทางเครื่องขยายเสียง แต่มีการเตรียมการอย่างดี ซักซ้อมกันอย่างดี

๒). ใช้วิธีบรรยาย เช่น พูดว่า บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว ท่านประธานในพิธีจะได้ประกอบพิธีบูชาพระรัตนตรัย

๓). ใช้วิธีเชิญทางไมโครโฟน ซึ่งเป็นวิธีใช้อยู่ทั่วไป ใช้ในงานทั่ว ๆ ไป

๒๒. อยากทราบวิธีการใช้คำว่า "พระคุณท่าน" "พระคุณเจ้า" และพระเดชพระคุณ"

"พระคุณท่าน" ใช้กับพระสงฆ์ทั่วไป

"พระคุณเจ้า" ใช้กับพระสงฆ์สูงขึ้นไปอีก

"พระเดชพระคุณ" ใช้กับพระสงฆ์ระดับรองสมเด็จหรือสมเด็จขึ้นไป (ความนิยมในการพูด)

๒๓. การเรียกพระสงฆ์รูปไหนเรียก "พระ" รูปไหนเรียก "พระอธิการ" รูปไหนเรียก "เจ้าอธิการ" ถ้าเป็นพระทั่วไป ไม่ใช่เจ้าอาวาส ไม่มีสมณศักดิ์เรียก "พระ" แต่ควรทราบสมณศักดิ์ ฉายาของท่านและเรียกตามสมณศักดิ์และฉายาของท่านให้ถูกต้อง

๒๔. การอาราธนาศีลพิธีกรบางคนยืน บางคนนั่ง มีวิธีถูกต้องอย่างไร

- ถ้าพระนั่งบนอาสน์สงฆ์ ผู้ร่วมพิธีนั่งเก้าอี้ พิธีกรยืนท้ายอาสน์สงฆ์ตรงพระรูปที่ ๓ นับจากท้ายสุด
- ถ้าพระนั่งระดับพื้น ผู้ร่วมพิธีนั่งระดับพื้น พิธีกรควรนั่งคุกเข่าหน้าประธานสงฆ์ประนมมือกราบ ๓ ครั้ง แล้วจึงกล่าวอาราธนาศีล
- ถ้าพระนั่งบนอาสน์สงฆ์ แต่ผู้เข้าร่วมพิธีนั่งกับพื้น พิธีกรควรนั่งคุกเข่าอาราธนาศีล เช่นกัน

๒๕. คำว่า "สวดมนต์" "เจริญพระพุทธมนต์" "สวดพระพุทธมนต์" ใช้ต่างกันอย่างไร

สวดมนต์ ใช้กับกิจกรรมต่าง ๆ เช่น นักเรียนสวดมนต์ นายขาวสวดมนต์ก่อนนอน

เจริญพระพุทธมนต์ ใช้ในพิธีการทั่วไปที่เป็นงานมงคลต่าง ๆ

สวดพระพุทธมนต์ ใช้กับพิธีอวมงคล

๒๖. คำว่า "พระอุโบสถ" กับ "อุโบสถ" หรือ "โบสถ์" ใช้ต่างกันอย่างไร

พระอุโบสถให้ใช้กับวัดที่เป็นพระอารามหลวง ส่วนวัดราษฎร์ ให้เรียกว่าอุโบสถหรือโบสถ์

๒๗. คำว่า "หมายกำหนดการ" กับ "กำหนดการ" ใช้ต่างกันอย่างไร

หมายกำหนดการ ใช้กับงานที่สำนักพระราชวังเป็นผู้กำหนดขึ้น มีผู้บรรยายพระบรมราชโองการ (พระมหากษัตริย์หรือพระราชวงศ์รับสั่งและมีผู้สนองพระบรมราชโองการ)

กำหนดการใช้กับหนังสือทั่วไป ที่สำนักพระราชวังมิได้เป็นผู้กำหนด

๒๘. คำว่า "แขกผู้มีเกียรติ" กับ "ท่านผู้มีเกียรติ" ใช้ต่างกันอย่างไร

ควรใช้คำว่า "ท่านผู้มีเกียรติ "เพราะเป็นคำที่ใช้กับผู้อยู่ในที่นั้น หรือกลุ่มเดียวกัน แต่ไม่ควรใช้คำว่า "แขกผู้มีเกียรติ"

๒๙. เวลา ๐๙.๓๐ น. พิธีกรควรอ่านว่าอย่างไร

ควรอ่านว่า "เวลาเก้านาฬิกา สามสิบนาที" ไม่ควรอ่านว่า "เวลาเก้าจุดสามศูนย์นอ"

๓๐. สิ่งของที่จะถวายพระสงฆ์ในพิธีการทำบุญ จะเรียกว่า "ไทยทาน" หรือ "ไทยธรรม"

ต้องใช้คำว่า "ไทยธรรม" ซึ่งแปลว่าของที่ถวายพระ ส่วน "ไทยทาน" นั้น คือทานที่ให้แก่คนทั่วไป

๓๑. อย่างไรเรียกว่าผ้าบังสุกุล อย่างไรเรียกว่าผ้ามหาบังสุกุล

เรียกผ้าบังสุกุลทั้งสิ้น แต่บุคคลทั่วไปนำมาเรียกว่ามหาบังสุกุลเพื่อเป็นการยกระดับผู้ทอด และยก ระดับภาษาเท่านั้น (ผ้าบังสุกุลคือผ้าที่พันซากศพหรือผ้าที่เปื้อนฝุ่นที่วางอยู่ใกล้ซากศพอาจมีกลิ่นรุนแรง พระสงฆ์จึงใช้ใบไม้หรือใบตาลมาพัดวี เพื่อบรรเทากลิ่น ตาลปัตร แปลว่า ใบตาล จึงเกิดเป็นธรรมเนียม สืบทอดมาแต่โบราณ ปัจจุบันตาลปัตรกลายเป็นพัดรูปแบบต่าง ๆ จนถึงพัดยศ

๓๒. เครื่องบูชาพระรัตนตรัย คือ ธูป เทียน และดอกไม้ มีความหมายอย่างไร

๑). ธูป ใช้บูชาคุณของพระพุทธเจ้า ๓ ประการ คือ พระปัญญาธิคุณ พระบริสุทธิคุณ พระมหากรุณาธิคุณ

๒). เทียน ใช้บูชาพระธรรม มี ๒ อย่าง คือ พระวินัย สำหรับฝึกหัดกาย และวาจาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ส่วนพระธรรม สำหรับอบรมจิตใจให้สงบ ระงับจากความชั่วทุจริตทุกประการ

๓). ดอกไม้ ใช้บูชาพระสงฆ์ และดอกไม้นั้นต้องมีคุณลักษณะ ๓ ประการ คือ มีสีสวย มีกลิ่นหอม และกำลังสดชื่น

๓๓. หลักการส่งเทียนชนวนอย่างไร

๑). จุดเทียนชนวนรอประธาน ๑ – ๒ นาที

๒). ผู้ยื่นเทียนชนวนจับเชิงเทียนหรือด้ามเทียนชนวนด้านล่างด้วยมือขวา โดยเหลือที่ให้ประธานจับด้านบน

๓). เมื่อถึงเวลา หากผู้ร่วมพิธีนั่งกับพื้นควรคุกเข่าส่งมอบเทียนชนวน หากผู้ร่วมพิธีนั่งเก้าอี้ควรยืนส่งมอบเทียนชนวน โดยคำนับแล้วก้าวเท้าขวาส่งมอบเทียนชนวนทางซ้ายมือหรือขวามือของประธาน (ต้องดูว่าสถานที่เอื้ออำนวยเพียงใด) โดยให้ลำเทียนชนวนโน้มเอียงไปทางด้านข้างเพื่อป้องกันน้ำตาเทียนหยด ใส่มือประธาน

๔). ในขณะที่ประธานจุดเทียนชนวนเล่มแรก ผู้ยื่นเทียนชนวนต้องถอยออกมาให้ท่านพอสมควร และประนมมือด้วย (กรณีที่ประธานเป็นพระสงฆ์) เพื่อไม่กีดขวางการถ่ายรูปของช่างภาพ

๕). เมื่อประธานจุดเครื่องสักการบูชาแล้ว ผู้ส่งเทียนชนวนจึงเข้าไปรับทางด้านซ้ายหรือขวา ของประธาน (ตามความเหมาะสมในข้อ ๓) โดยยื่นมือขวาเข้าไปรองรับเชิงเทียนด้านล่างของมือประธาน รับแล้วถอยออกไปเล็กน้อยแล้วดับเทียนชนวนด้วยวิธีสุภาพ เช่น ใช้มือปัด มือบีบ หรือใช้กรวยครอบ

๓๔. ถ้าท่านได้รับเชิญให้เป็นประธานในการจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ท่านจะปฏิบัติอย่างไร

๑). รับเทียนชนวนจากผู้ส่งเทียนชนวนด้วยมือขวา

๒). จุดเทียนเล่มแรกทางขวามือของพระพุทธรูปก่อน แล้วจุดเทียนเล่มซ้ายมือของพระพุทธรูป และจุดธูป ๓ ดอกตามลำดับ

๓). ส่งเทียนชนวนให้ผู้รับเทียนชนวนเสร็จแล้ว

๔). ถอยหลัง ๑ ก้าวแล้วกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ ๓ ครั้ง

๕). กรณีมีธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์ด้วย เมื่อกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ แล้วให้คำนับตรง พระพุทธรูป ๑ ครั้ง ถือว่าเป็นการแสดงความเคารพ ทั้งสามสถาบัน

๓๕. การจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย จะจุดธูปหรือเทียนก่อน

ถึงแม้ภาษาไทยจะระบุให้จุดธูปก่อนเทียน แต่เวลาจุดให้จุดเทียนก่อน ให้จุดแบบทักษิณาวรรต คือ จุดเทียนเล่มขวามือของพระพุทธรูปก่อนแล้วจึงมาจุดเล่มซ้ายมือพระพุทธรูป แล้วจุดธูปไปทีละดอกจากขวามือพระพุทธรูปมาทางซ้ายมือพระพุทธรูปตามลำดับ การทำอะไรก็ตามถ้าทำเป็นทักษิณาวรรตหรือ เวียนขวา คนไทยถือว่าเป็นสิริมงคล เช่น เวียนเทียน แห่นาครอบโบสถ์ วงด้ายสายสิญจน์รอบบ้าน เป็นต้น

๓๖. ทำไมจึงจุดเทียนก่อนธูป

ที่จุดเทียนก่อน นักปราชญ์ได้อธิบายว่าพระธรรมมีอยู่ก่อนแล้ว พระพุทธเจ้ามาค้นพบและประกาศ ภายหลัง อนึ่ง การจุดเทียนก่อนเป็นการดี เพราะถ้าเทียนชนวนดับ ก็จะได้ต่อจากเทียนที่จุดไว้ได้ด้วย

จุดเทียนก่อน เทียนหมายถึง พระธรรม และพระวินัย การจุดเป็นการให้แสงสว่าง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของพระธรรม จากบทบาลีว่า “ธมโม ปนีโป วิย”

๓๗. ประธานจะดึงธูปออกมาจากกระถางทั้ง ๓ ดอก แล้วจ่อที่เทียนชนวนเพื่อจุดให้เร็วขึ้นจะได้หรือไม่

ไม่เป็นการสมควร เพราะจะทำให้เสียบุคลิกของผู้เป็นประธาน ตามปกติผู้เตรียมเขาจะใช้เชื้อเพลิง เช่น สำลีชุบยาหม่องพันที่ปลายธูป เทียน ไว้ก่อน (๒-๓ นาที) เพื่อให้จุดติดง่ายอยู่แล้ว แต่ถ้าไม่มีใครเตรียม ไว้และเห็นว่าจุดติดยากจริง ๆ จึงควรรวบธูปมาจุดนอกกระถางธูป

๓๘. ผู้เป็นประธานจุดธูปเทียนแล้ว จะต้องดับเทียนชนวนเองก่อนส่งกลับหรือไม่

ประธานไม่ควรดับเทียนชนวนเอง ควรส่งกลับให้ผู้ยื่นเทียนชนวน ให้เขาดับเทียนตามวิธีการดับเทียน ที่ถูกต้อง ๔ ประการ

๓๙. วิธีการดับเทียนชนวนของผู้ส่งเทียนชนวน มีวิธีปฏิบัติอย่างไร

การดับเทียนชนวนของผู้ส่งเทียนชนวนที่เหมาะสมมี ๔ วิธี คือ

๑). ใช้มือบีบไฟปลายเทียนชนวน

๒). ใช้ไฟแช็คหรือไม้ขีดไฟปิดปลายเทียนชนวน

๓). ใช้กรวยกระดาษสวมปลายเทียนชนวน

๔). ใช้มือปัดให้เทียนดับด้วยอาการที่สุภาพ

๔๐. พระพุทธรูปปางไหนที่นิยมใช้ในพิธีการโดยทั่วไป เพราะเหตุใด

พระพุทธรูปปางมารวิชัย เป็นพระพุทธรูปที่มีลักษณะนั่งขัดสมาธิราบ (คือขวาทับซ้าย) พระหัตถ์ซ้าย วางหงายไว้ที่หน้าตัก พระหัตถ์ขวาวางคว่ำไว้ที่หัวเข่าขวา นิ้วพระหัตถ์ขวาทั้ง ๕ นิ้ว ชี้ลง ณ พื้นดิน

พระพุทธรูปปางมารวิชัย เป็นพระพุทธรูปที่เชื่อว่าป้องกันภยันตราย ความเสนียดจัญไรทุกประการ รักษาคุ้มครองผู้สักการบูชาให้มีความสุข ความเจริญรุ่งเรือง

๔๑. วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับพระพุทธรูปในพิธีการต่าง ๆ

๑). ไม่ควรให้มีกรอบหรือพลาสติกหุ้มอยู่

๒). ไม่ควรให้มีหลายองค์

๓). ไม่ควรให้มีรูปปั้นพระเกจิอาจารย์ปะปนอยู่

๔). ถ้าเป็นโลหะควรขัดให้ผ่องใส

๕). ถ้าเป็นพิธีการของอำเภอ/จังหวัด ให้ใช้พระพุทธรูป ภปร.หรือพระพุทธรูปนวราชบพิตร

๖). ใช้พระพุทธรูปปางมารวิชัยจะเหมาะสมทุกงาน

๗). ก่อนอัญเชิญไป – มา ควรยกมือไหว้ทุกครั้ง

๘). ควรผินหน้าพระพุทธรูป ไปทางทิศตะวันออกหรือทิศอุดร ยกเว้นมีความจำเป็น

๙). หากมีงานรื่นเริง ควรอัญเชิญพระพุทธรูปไปประดิษฐาน ณ ที่เหมาะสม

๑๐).อย่าอัญเชิญพระพุทธรูปที่เล็กมากหรือใหญ่มาก ไม่เหมาะสมกับขนาดของโต๊ะหมู่บูชา

๑๑).ไม่ควรให้ดอกไม้สูงเกินกว่าเศียรพระพุทธรูปมากนัก

๑๒). ห้ามนำด้ายสายสิญจน์มาพันที่พระศอ (คอ) หรือพระองค์ (เอว) หรือพระกร (แขน) เป็นอันขาด ควรพันไว้ฐานล่างสุด

๔๒. ที่กราบและหมอนกราบ จำเป็นต้องมีทุกงานหรือไม่

ที่กราบหรือหมอนกราบ ใช้เฉพาะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ หรือพระราชวงศ์และอนุโลม ให้ใช้ในรัฐพิธีหรือพระราชพิธี นอกนั้นควรปูพรมหรือผ้าขาวให้ประธานได้กราบโดยวิธีเบญจางคประดิษฐ์

๔๓. ผู้ร่วมพิธีจะประนมมือตอนประธานจุดเทียนเล่มแรก หรือตอนประธานกราบ

ประนมมือตอนประธานจุดเทียนเล่มแรก เพราะการบูชาได้เริ่มขึ้นแล้ว

๔๔. งานพระราชพิธี กับงานรัฐพิธี แตกต่างกันอย่างไร

งานพระราชพิธี เป็นงานที่พระมหากษัตริย์กำหนดจัดขึ้นตามราชประเพณี เช่น พระราชพิธี เสด็จพระราชดำเนินถวายกฐินหลวง วันฉัตรมงคล วันเฉลิมพระชนมพรรษา

งานรัฐพิธี เป็นงานที่คณะรัฐมนตรีกำหนดจัดเฉลิมฉลอง หรือจัดเป็นวันสำคัญงานพิธีที่ส่วน ราชการจัดขึ้น หรือทูลเชิญให้เสด็จ

๔๕. เครื่องทองน้อย คืออะไร

เครื่องทองน้อย เป็น ครื่องบูชาชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย เชิงเทียน ๑ คู่ สำหรับปักธูป ไม้ระกำ ๑ ที่ ปักเทียน ๑ ที่กรวยพุ่มดอกไม้ ๓ พุ่ม ตั้งรวมบนพานรองการจุดให้จุดธูปก่อนแล้วจึงจุดเทียน

๔๖.เครื่องทองน้อย มีวิธีการตั้งอย่างไร

ให้หันด้านที่เป็นธูปเทียนออกมาด้านนอก คือ หันมาหาผู้จุดบูชา ยกเว้นตั้งให้ศพบูชาธรรม ให้หันธูปเทียนไปทางด้านศพ (เสมือนกับจะอำนวยความสะดวกให้ศพ ลุกขึ้นมาจุดธูปเทียนได้ง่าย)

๔๗.การวงสายสิญจน์เริ่มอย่างไร จบอย่างไร

ให้เริ่มต้นจากโต๊ะหมู่บูชา แล้วเวียนออกไปที่รั้วบ้านหรือตัวบ้านทางขวามือ (แบบเลข ๑ ไทย) เมื่อวงรอบแล้วต้องมาวงรอบที่ฐานพระพุทธรูปแบบเวียนขวาแล้วโยงให้เวียนลงมาวางที่บาตรน้ำมนต์

๔๘. มีหลักในการนิมนต์พระสงฆ์อย่างไร

๑).งานมงคลทั่วไป นิยมนิมนต์พระสงฆ์เป็นจำนวนคี่เสมอ เช่น ๕, ๗, ๙ รูป หรือมากกว่า

๒). งานมงคลสมรส นิยมนิมนต์พระสงฆ์จำนวนคู่ เช่น ๖, ๘ และ ๑๐ รูปเป็นต้น แต่ในปัจจุบันนิยมนิมนต์ ๙ รูป เพราะเลข ๙ ถือเป็นเลขมงคล

๓). งานเฉพาะตัว เช่น งานเสริมอายุ นิยมนิมนต์ตามความต้องการของเจ้าของงาน

๔). งานอวมงคล เช่น งานบำเพ็ญกุศลศพ นิยมนิมนต์พระเป็นจำนวนคู่เสมอ แต่อย่างน้อย ๔ รูป

๕). พิธีกรบังสุกุล นิยมนิมนต์พระสงฆ์ตามความศรัทธา หรือเท่ากับอายุของผู้ตาย

๔๙. คำว่า "พระชนมพรรษา" ใช้กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และตามด้วยคำว่า"พรรษา" เช่น มีพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา "พระชนมายุ" ใช้กับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช และพระบรมวงศ์ระดับเจ้าฟ้าตามด้วยคำว่า "พรรษา"เช่นกัน

๕๐. เห็นพิธีกรหลายคน เวลานิมนต์พระ มักพูดว่า "ขออาราธนานิมนต์" เหมาะสมหรือไม่

อาราธนา กับนิมนต์ เป็นศัพท์ที่มีความหมายเดียวกัน พิธีกรพึงเลือกใช้ศัพท์ใดศัพท์หนึ่ง ควรใช้"นิมนต์" ยกเว้นที่มีระเบียบ กำหนดไว้เป็นพิเศษ เช่น กราบทูลอาราธนาสมเด็จพระสังฆราช

พิธีกรไม่ควรใช้คำซ้ำซ้อน ฟุ่มเฟือย ตัวอย่างอื่น ๆ ที่พิธีกรมักใช้ฟังแล้วได้ความหมายเท่าเดิม เช่น

- ศพของผู้เสียชีวิต
- ทุกคนที่เกิดมาในโลกนี้
- ในอนาคตข้างหน้า
- ในอดีตที่ผ่านมา
- พเนจรรอนแรมไปในป่า
- ประสบการณ์ที่ได้ประสบพบเห็นมา
- เราจะทำการพัฒนาสำนักงาน

๕๑. มีพิธีกรหลายคน กล่าวขอบคุณวิทยากรที่ที่บรรยายจบลงด้วยคำว่า **"หวังว่าพวกเราคงได้ประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อย ก็ต้องขอขอบคุณท่านวิทยากร ขอเชิญทุกคนปรบมือ ขอบคุณวิทยากร"** เหมาะสมดีหรือยัง - ไม่ควรพูดอย่างยิ่ง "หวังว่า คงจะได้รับประโยชน์ไม่มากก็น้อย" แสดงว่าได้ประโยชน์น้อยมากเป็นการไม่ให้เกียรติแก่วิทยากร

“ก็ต้องขอขอบคุณท่านวิทยากร” แสดงว่า จำใจเหลือเกิน จำเป็น ต้องขอบคุณวิทยากร

“ขอเชิญทุกคนปรบมือ” แสดงว่า วิทยากร ไม่เข้าท่าเลย จะปรบมือก็ต้องมีการบังคับกันขอร้องกัน

๕๒. หลักการกล่าวขอบคุณวิทยากรที่ดี ควรทำอย่างไร

- มีหลักการกว้าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ ดังนี้

๑. หันหน้าไปทางวิทยากร

๒. กล่าวทักวิทยากรเพียงผู้เดียว

๓. ถ้อยคำที่ใช้ให้รู้สึกว่า กล่าวกับวิทยากรเท่านั้น

๔. กล่าวถึงความประทับใจจากการฟัง

๕. ถ้อยคำที่มักใช้ เช่น

- **“พวกเราหมดความสงสัย”**
- **“เกิดความสว่างไสว”**
- **“สามารถนำไปใช้ปฏิบัติ”**
- **“สามารถนำไปแก้ไขปัญหา” ฯลฯ**

๖. ลงท้ายด้วยข้อความว่า “ ในนามของ...............”

๕๓. แสดงว่า ตอนท้ายของการกล่าวขอบคุณ ไม่ต้องเชิญชวนให้ผู้ฟังปรบมือ ใช่หรือไม่

- ถูกต้อง เมื่อใช้ถ้อยคำที่มีพลังแล้ว ผู้ฟังจะปรบมือขึ้นเอง หรือเพื่อให้แน่ใจตัวเองปรบมือนำก่อนก็ได้ เพียงแต่อย่าพูดว่า “ขอเชิญปรบมือ”

๕๔. เทียนน้ำมนต์ จะให้เจ้าภาพหรือประธานจุดตอนไหน

- ตอนพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ ถึงบท “อเสวนา จ พาลานํ”

๕๕. การกรวดน้ำ มีวิธีการที่ถูกต้องอย่างไร

- เมื่อพระสงฆ์เริ่มอนุโมทนา คือ รูปที่เป็นหัวหน้าเริ่ม “ยถา” ก็รินน้ำทันที รินให้เป็นสาย อย่าให้ขาดเป็นตอน ๆ พอพระสงฆ์รูปที่ ๒ เริ่ม “สัพพีติโย” ก็ให้เทน้ำให้หมด ไม่ต้องใช้นิ้วมือไปรองรับน้ำ ยกเว้นภาชนะที่ใช้กรวดน้ำปากกว้าง เช่น ขัน หรือแก้ว จะใช้นิ้วมือรองรับเพื่อให้น้ำไหลลงเป็นสายก็ได้

- เมื่อกรวดน้ำเสร็จแล้วให้เอาไปเทลงดินหรือรดต้นไม้ นอกอาคาร ห้ามเทลงในสิ่งสกปรก เช่น กระโถน

๕๖. ในการกรวดน้ำ ถ้าจะบริกรรมเป็นภาษบาลี จะบริกรรมว่าอย่างไร

- บริกรรม "อิทํ เม ญาตีนํ โหตุ สุขิตา โหนตุ ญาตโย"

๕๗. พิธีถวายกฐินพระราชทาน ผู้ที่แต่งกายปกติขาวเข้าไปในพระอุโบสถ จะต้องถอดรองเท้าหรือไม่

- ไม่ต้องถอดรองเท้า

๕๘. อยากทราบขั้นตอนการปฏิบัติของประธานในพิธีในการถวายผ้ากฐินพระราชทาน

- ประธานอุ้มผ้ากฐิน เมื่อจบเพลงแล้วเดินเข้าไปในอุโบสถ วางผ้าพระกฐินบนพานแว่นฟ้า หน้าพระเถระรูปที่ ๒

- แล้วจึงกลับมาที่หน้าพระประธาน จุดธูปเทียนเสร็จแล้วกลับไปที่อาสน์สงฆ์ ส่งผ้าห่มพระประธานให้ไวยาวัจกร

- อุ้มผ้าพระกฐิน หันหน้าไปทางพระประธาน กล่าวนะโม ๓ จบ แล้วหันหน้ากลับมาทางพระสงฆ์ กล่าวคำถวาย แล้ววางผ้าพระกฐินบนพานแว่นฟ้า ยกประเคนพระเถระรูปที่ ๒ แล้วถวายเทียนปาฏิโมกข์ เป็นอันเสร็จพิธีในช่วงแรก กลับไปนั่งได้

- เมื่อพระสงฆ์ทำอปโลกกรรมเสร็จ จึงลุกขึ้นมาถวายไตรคู่สวดและบริวารกฐินอีกครั้งหนึ่ง

๕๙. การถวายบริวารกฐิน ควรถวายอย่างไรก่อน

ควรถวายบาตรก่อน เพราะเป็นอัฐบริขารที่สำคัญ

๖๐. พระสงฆ์ต้องยืนเคารพธงชาติ ในขณะบรรเลงเพลงชาติหรือไม่อย่างไร

- ถ้าเดินอยู่ในขณะที่มีเพลงบรรเลงให้หยุดเดิน ถ้านั่งอยู่ไม่ต้องลุกขึ้นทำความเคารพ

๖๑. โอกาสใด ไม่ควรลุกจากที่นั่งในขณะประกอบพิธีทางศาสนา

- ในขณะที่พระสงฆ์อนุโมทนา หรือให้พร ไม่พึงลุกไปทำธุระอื่น ยกเว้นจำเป็นจริง ๆ

๖๒. ขอให้ยกตัวอย่างงานที่พระสงฆ์ใช้พัดยศ

๑. พิธีการที่มีเสด็จพระราชดำเนิน (ตั้งแต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขึ้นไป หรือผู้แทนพระองค์)

๒. วันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๑๒ สิงหาคม

๓. วันฉัตรมงคล ๕ พฤษภาคม

๔. พิธีกฐินพระราชทาน

๕. พิธีสมเด็จพระสังฆราชประทานสัญญาบัตรพัดยศ

๖๓. ขอให้ยกตัวอย่างงานที่พระสงฆ์ไม่ต้องใช้พัดยศ แต่ผู้คนเข้าใจผิดว่าต้องใช้พัดยศ

๑. งานเปิดป้ายศาลากลาง หรือสถานที่ราชการ

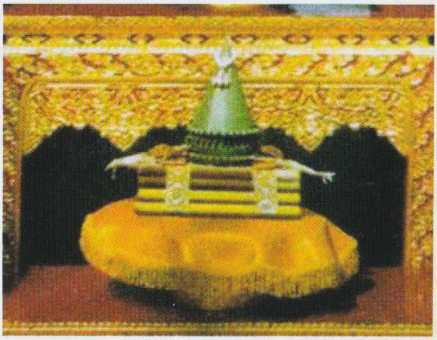
๒. งานวันที่ระลึกจักรีบรมราชวงศ์

๓. งานวันข้าราชการพลเรือน

๔. งานวันตำรวจ, วันครู

๕. งานพระราชทานเพลิงศพในต่างจังหวัด(ยกเว้นผ้าไตรพระราชทาน)

๖๔. ธูปเทียนแพ มีลักษณะอย่างไร ใช้ในโอกาสใดบ้าง

- ธูปเทียนแพ ในพจนานุกรม เรียกว่า ธูปแพเทียนแพ คือธูปไม้ระกำ ๕ ดอก วางเรียงกันบนเทียน และเทียน ๕ เล่ม วางนอนเรียงใต้ธูป มัดซ้อนกัน และมีกรวยดอกไม้สด ๑ กรวย วางข้างบน เวลาใช้เปิดที่ครอบออก (ชุดเล็ก ธูป ๑ ชั้น เทียน ๑ ชั้น รวมอย่างละ ๕ ชุดใหญ่ ธูป ๒ ชั้น เทียน ๒ ชั้น รวมอย่างละ ๑๐)

- โอกาสในการใช้

๑. พระสงฆ์ใช้สักการะ หรือทำวัตรอุปัชฌาย์อาจารย์

๒. พระสงฆ์ คฤหัสถ์ ใช้เป็นเครื่องสักการะพระเถระผู้ใหญ่ ในโอกาสพิเศษ

๓. ใช้ตั้งบูชาพระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถในโอกาสต่าง ๆ

๖๕. มีบางคนเข้าใจว่า ถ้าใช้กับพระสงฆ์ เทียนอยู่บนธูปจริงหรือไม่

- ไม่จริง ธูปอยู่บนเทียนตลอด แต่ปัจจุบันร้านสังฆภัณฑ์จะทำเทียนอยู่บนเพื่อหลีกเลี่ยงการละลายของเทียนทำให้เสียรูปทรง ดังนั้นเมื่อเราซื้อมาควรนำมากลับด้านให้ธูปอยู่บนจึงจะถูกต้อง

๖๖. โอกาสใดบ้างจึงใช้เครื่องทองน้อยบูชา

- ในการทรงธรรมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ในการบูชาพระธาตุ
- ในการบูชาพระอัฐิ พระบรมอัฐิ พระบรมรูป หรือพระบรมฉายาลักษณ์ในรัชกาลก่อน
- ใช้บูชาศพ
- ใช้ตั้งให้ศพบูชาธรรม
- ใช้นำขบวนแห่ศพเวียนเมรุ

การจุดเครื่องทองน้อย

- ตามคตินิยมให้จุดธูปก่อน ซึ่งหมายถึงเป็นการบูชาคุณความดีของสิ่งที่เราบูชา หลังจากนั้นจึงจุดเทียน ซึ่งความดีนั้นเป็นปัจจัยที่จะทำให้บุคคลไปสู่ภพที่ดี ทำให้ชีวิตมีความเจริญรุ่งเรือง

๖๗. พุ่มเงิน พุ่มทอง มีวิธีการตั้งหรือเรียงอย่างไร อะไรอยู่ทางซ้าย อะไรอยู่ทางขวา

เวลาเรียก เรียกพุ่มเงินก่อน แต่เวลาหยิบวางไปตั้งในพิธีการ ให้วางพุ่มทองก่อนวางพุ่มทอง ไว้ด้านขวา ของพระบรมฉายาลักษณ์หรือพระบรมสาทิสลักษณ์หรือพระปรมาภิไธยย่อ

๖๘. พุ่มเงิน พุ่มทอง จะใช้วางที่โต๊ะหมู่บูชาได้หรือไม่

ที่โต๊ะหมู่บูชา ควรใช้พุ่มดอกไม้จะเหมาะกว่าแต่ถ้าจะตั้งเพื่อสักการะ หน้าสำนักงาน โรงเรียน หน่วยงานเป็นเวลานาน ๆ ก็ใช้ได้

๖๙. การใช้รถอัญเชิญหีบเพลิงพระราชทานจากศาลากลางจังหวัดหรือที่ว่าการอำเภอจะใช้รถเอกชน ได้หรือไม่

ใช้รถที่เหมาะสม ถ้าเป็นรถราชการก็เป็นการดีหรือถ้าเป็นรถเอกชนควรเป็น รถที่ดูเหมาะสม เช่น ไม่มีเขียนโฆษณาข้างรถ อนึ่ง ให้พิจารณาใช้รถที่เหมาะสมเท่าที่มีในท้องถิ่นนั้น ๆ

๗๐. วิธีปฏิบัติในการประกอบพิธีรับพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ มีรายละเอียดอย่างไร

เมื่อถึงเวลา เจ้าภาพเชิญผู้อาวุโสสูงสุด ซึ่งอยู่ในขณะนั้นหรือที่กำหนดตัวบุคคลไว้แล้วเข้าไปใกล้ศพ เจ้าหน้าที่ยกศพขึ้นเฉพาะส่วนบนด้านศีรษะ เพื่อรับพระราชทานน้ำ

ก่อนประกอบพิธี ให้ประธานในพิธี หันหน้าไปทิศทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับอยู่ ถวายคำนับ แล้วเจ้าหน้าที่จะส่งสิ่งของให้ตามลำดับ คือ น้ำ น้ำหอม น้ำขมิ้น ผู้เป็นประธานรดน้ำนั้นเริ่มจากอกลงมา (ไม่ต้องรดจนหมดก็ได้) เสร็จแล้วหันไปถวายคำนับในทิศทางเดิมอีก ๑ ครั้ง เจ้าหน้าที่วางศพลงตามเดิม

๗๑. การรดน้ำศพที่เป็นสิ่งของพระราชทาน จะประกอบพิธีก่อนหรือหลังจากที่ประชาชนทั่วไปรดน้ำศพแล้ว ประกอบพิธีภายหลังจาก ที่ทุกคนรดน้ำศพแล้ว เมื่อรดน้ำศพพระราชทานแล้วห้ามผู้อื่นรดน้ำศพอีก

๗๒.ในพิธีศพ การอ่านประวัติหรือไว้อาลัยจะทำก่อนหรือหลังสงบนิ่ง

อ่านประวัติแล้ว ตามด้วยถ้อยคำหรือข้อความไว้อาลัยแล้วเชิญชวนทุกคนให้สงบนิ่ง

๗๓. ในขณะที่ทุกคนสงบนิ่ง พิธีกรบางคนอ่านกลอนไว้อาลัยเหมาะสมหรือไม่

ไม่เหมาะสม สงบนิ่งควรนิ่งจริงๆ กลอนไว้อาลัยควรอยู่ในขั้นตอนไว้อาลัย (ท้ายประวัติ)

๗๔. การเชิญชวนให้ยืนสงบนิ่งไว้อาลัย ทุกคนต้องยืนเหมือนกันหมดหรือไม่

ทุกคนที่นั่งเก้าอี้ ควรยืนขึ้น ส่วนพระสงฆ์นั่งที่อาสนสงฆ์ด้วยอาการสงบนิ่งอยู่แล้วไม่ต้องยืน

๗๕. การเสียชีวิตในลักษณะใด ทายาทไม่มีสิทธิ์ขอพระราชทานเพลิงศพให้

ผู้ทำลายชีพตัวเอง ทายาทไม่มีสิทธิ์ขอพระราชทานเพลิงศพให้

๗๖.เพลงมหาฤกษ์ และมหาชัย ใช้ต่างกันอย่างไร

เพลงมหาชัย ใช้บรรเลงในพิธีการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระบรมราชวงศ์ชั้นสมเด็จเจ้าฟ้า เสด็จเป็นประธาน บรรเลงเพลงมหาชัย ทั้งรับและ

ส่งเสด็จและในกรณีที่มีผู้แทนพระองค์มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ถ้าผู้แทนพระองค์เป็นบุคคล ตามข้อแรก ให้บรรเลงมหาชัย เมื่อมาถึง และเสด็จกลับ แต่การเปิดงานปิดงาน ต้องบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

ถ้าผู้แทนพระองค์เป็นบุคคลอื่น เมื่อมาถึงและกลับไม่ต้องบรรเลงเพลงใด ๆ แต่ต้องบรรเลง เพลงสรรเสริญพระบารมีเมื่อเปิดงานและปิดงาน

๗๗. การจัดโต๊ะหมู่บูชา ถวายพระพรชัยมงคล หรือในโอกาสรับเสด็จ มีวิธีการจัดอย่างไร

- จัดหาเครื่องสักการะ เช่น แจกัน พุ่มดอกไม้ ธูปเทียนแพและกรวยดอกไม้
- วางกรวยดอกไม้ไว้บนธูปเทียนแพ
- วางธูปเทียนแพไว้ที่โต๊ะหมู่บูชาตัวที่ต่ำสุด (ไม่นิยมใช้เชิงเทียนและกระถางธูป)

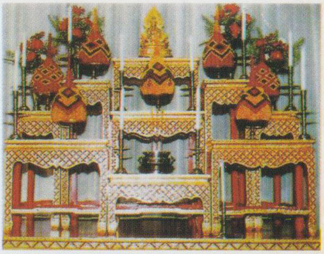
ปริมาณเครื่องสักการะ จะมีมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้โต๊ะหมู่ชนิดใด โดยไม่ให้ทึบหรือโปร่งเกินไป

๗๘. การจัดโต๊ะหมู่บูชา โอกาสใด ไม่ต้องมีธงชาติและพระบรมฉายาลักษณ์

- ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินมาอยู่แล้ว
- ในพิธีการที่มุ่งถึงพุทธศาสนาอย่างเดียว เช่น พิธีวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา
- ในพิธีการที่มุ่งความเป็นสิริมงคลเพียงอย่างเดียว เช่น พิธีทำบุญอายุ ขึ้นบ้านใหม่ มงคลสมรส

การจัดโต๊ะหมู่บูชา

บรรณานุกรม

กรมการศาสนา, กรม. ศาสนพิธีสำหรับครูสอนวิชาพระพุทธศาสนา. ครั้งที่ ๑ พระนคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๓๗

เฉลิมพันธ์ สุวรรณชนะ.คู่มือพิธีกร : พิธีการ.ม.ป.พ. ๒๕๔๓.

ทองสุข มันตาทร. คลายสงสัยพิธีกร : พิธีการ.โรงพิมพ์เพ็ญ พริ้นตริ้งจำกัด. ๒๕๔๒

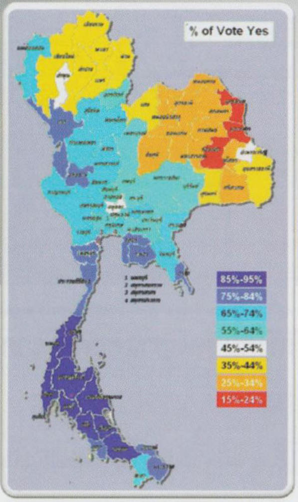
ทองสุข มันตาทร.ศิลปะการเป็นพิธีกร.โรงพิมพ์เพ็ญ พริ้นตริ้ง.๒๕๓๘

ประคอง สงสาป.พระธรรมวิมลโมลี (บุญมา คุณสมปนโน ป.ธ.๙) ระเบียบปฏิบัติของชาวพุทธ.โรงพิมพ์การศาสนา.๒๕๓๔

กรมการศาสนา, กรม. แนวทางการดำเนินงานศาสนพิธี.โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศ จำกัด , ๒๕๕๑

รวบรวมข้อมูลโดย... *นางธิดารัตน์. อินทรวัตร นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ*
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความรู้เกี่ยวกับ
เอกลักษณ์ของชาติ

เอกลักษณ์ชาติไทย

หมายถึง ลักษณะที่เหมือนกัน หรือร่วมกัน

"ประเทศชาติประกอบด้วยผืนแผ่นดินกับประชาชน และผืนแผ่นดินนั้นเป็นที่เกิดที่อาศัย ที่อำนวยประโยชน์สุข ความมั่นคงร่มเย็นแก่ประชาชนให้สามารถอยู่เป็นปึกแผ่นเป็นชาติได้ ด้วยเหตุนี้ ประชาชนผู้อยู่ในผืนแผ่นดินจึงต้องมีหน้าที่ที่จะต้องร่วมกันประกอบกรณียกิจ เพื่อป้องกัน รักษาผืนแผ่นดินไว้ให้ดำรงมั่นคงอยู่ตลอดไป

องค์ประกอบของความเป็นชาติไทย

- ๑ ดินแดน
- ๒. ประชากร
- ๓. ระบอบการปกครอง
- ๔. เอกราชและอธิปไตย
- ๕. ศิลปะและวัฒนธรรม
- ๖. ประชากร

นิยาม ของเอกลักษณ์ของชาติ

ลักษณะที่ดีเด่นของสังคมไทย ที่ทำให้สังคมของเราแตกต่างจากสังคมอื่น ๆ จุดที่ดีเด่นต่างๆของไทยมีอยู่ใน สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนความสัมพันธ์ที่ดี และเกื้อกูลซึ่งกันและกันของสถาบันทั้งสาม

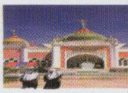
ลักษณะดีเด่นของสถาบันชาติ

- ภาษา มีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ แตกต่างจากภาษาอื่นทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน และมีเลขไทยด้วย
- วัฒนธรรม เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นอยู่ที่แตกต่างจากชาติอื่น
- เกียรติภูมิของชนชาติไทย ภูมิใจในเกียรติภูมิของชาติที่เป็นเอกราช มีดินแดนเป็นของตนเอง มีชาติ มีศาสนา พระมหากษัตริย์และภาษาของตนเอง

ลักษณะดีเด่นของสถาบันศาสนา

- คนไทยและชาวต่างประเทศที่พำนักในประเทศไทย มีสิทธิเสรีภาพเต็มที่ในการเลือกนับถือศาสนาใด ๆ ได้
- ศาสนาต่าง ๆ มีความสามัคคี โดยมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นองค์ศาสนูปถัมภก ของทุกศาสนาในประเทศไทย
- ทุกศาสนาที่คนไทยนับถือ เป็นที่ยอมรับของสังคมไทย ไม่มีการแบ่งแยกระหว่างศาสนา และ ศาสนิกชนในประเทศไทย

ลักษณะดีเด่นของสถาบันศาสนา

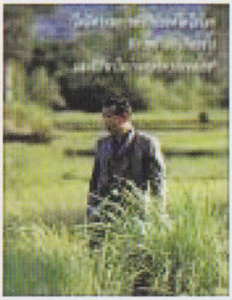
- ศาสนาในไทยที่ได้รับการรับรองจากกรมการศาสนา คือศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู และ ซิกข์
- ประชาชนส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนา ๕๗,๓๒๔,๖๐๐ คน
- ศาสนาที่มีผู้นับถือมาก รองลงมา คือ ศาสนาอิสลาม ๒,๘๑๕,๙๐๐ คน
- ศาสนาคริสต์ มีผู้นับถือทั้งสิ้น ๔๓๘,๖๐๐ คน
- ศาสนาพราหมณ์-ฮินดูมีผู้นับถือทั้งสิ้น ๒๙๐,๐๐๐ คน

และในปัจจุบัน มีชาวซิกข์ในประเทศไทยอยู่ราว ๕๐,๐๐๐ คน

ลักษณะดีเด่นของสถาบันพระมหากษัตริย์

มีพระราชกรณียกิจโครงการหลวง และโครงการตามพระราชดำริมากกว่า ๓,๐๐๐ โครงการ

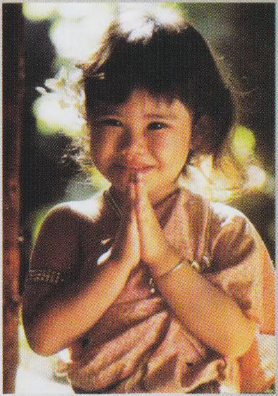
วัฒนธรรม

หมายถึง วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มคนที่ประกอบกันขึ้นเป็นสังคม ประกอบด้วย

๑. ศิลปะ

๒. แบบแผนการดำรงชีวิต

๓. ประเพณี

ความสำคัญของเอกลักษณ์ของชาติ

- เป็นสิ่งบ่งชี้ความเป็นชาติ
- เป็นบ่อเกิดของความภาคภูมิใจในชาติ
- ก่อให้เกิดความรักสามัคคีและเอกภาพของคนในชาติ

การส่งเสริมสถาบันชาติ

- ทำหน้าที่พลเมืองดี ร่วมรักษาแผ่นดินไทย
- รักษาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- อนุรักษ์และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของไทยไปสู่คนรุ่นหลัง

การส่งเสริมสถาบัน ศาสนา

- ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ
- ร่วมป้องกันและแก้ไขการบ่อนทำลายศาสนา
- เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคนไทยทุกศาสนา
- ปลูกฝังคุณธรรม ๔ ประการ ตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

การส่งเสริมสถาบันพระมหากษัตริย์

- ช่วยสอดส่อง ป้องกันภัยและความเสียหายต่อองค์พระมหากษัตริย์
- ศึกษาพระราชกรณียกิจและพระราชประวัติ
- ปฏิบัติและเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท
- ประกอบคุณความดีถวายเป็นราชสักการะ

การส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

- ใช้สิทธิอย่างถูกต้องและเหมาะสม
- เคารพสิทธิของผู้อื่น
- ปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย
- ช่วยกันยกย่องคนดีและขจัดคนชั่ว

สัญลักษณ์ของชาติ
มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๔
กำหนดสัญลักษณ์ของชาติไทย ๓ สิ่ง ประกอบด้วย

ดอกไม้ประจำชาติ

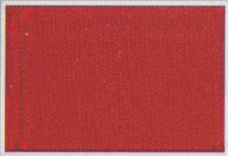

สัตว์ประจำชาติ

สถาปัตยกรรมประจำชาติ

ธงชาติไทย

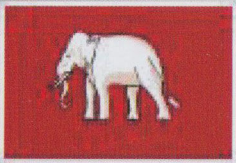
อยุธยา

พ.ศ. ๒๓๒๕

พ.ศ. ๒๓๖๐

พ.ศ. ๒๓๙๘

พ.ศ. ๒๔๕๙
เอกชน

พ.ศ. ๒๔๕๙
ราชการ

๒๔๖๐ - ปัจจุบัน

จากใจผู้จัดทำ

นับเป็นความภาคภูมิใจในชีวิต ที่ได้รับอนุญาตและความไว้วางใจจากพระเดชพระคุณ พระเทพพิพัฒนาภรณ์ (มหาชูชาติ กนฺตวณฺมหาเถระ) เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี เจ้าอาวาสวัดท่าไทร ให้เป็นผู้ดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก ในมงคลวโรกาสที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อเจริญอายุครบเจ็ดสิบสองปี ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ นี้ ทั้งที่ข้าพเจ้าเป็นผู้น้อย ด้อยการศึกษา อีกทั้งไม่มีประสบการณ์ในการทำหนังสือ อาจจะเกิดข้อผิดพลาดจึงทำให้เกิดความวิตกอยู่บ้าง

แต่สิ่งที่ยากยิ่งในการจัดพิมพ์หนังสือ "ที่ระลึก ๖ รอบ ๗๒ ปี พระเทพพิพัฒนาภรณ์" ก็คือการต้องทำงานแข่งกับเวลาที่มีอยู่เพียง ๖ - ๗ สัปดาห์ นับตั้งแต่เริ่มเก็บข้อมูลจนกระทั่งเป็นหนังสือที่สมบูรณ์ และความกังวลอีกประการหนึ่ง คือการออกแบบหน้าปกให้มีความสวยงามเหมาะสมกับงาน ข้าพเจ้าพยายามคิดแบบหน้าปกอยู่หลายวัน และนำไปปรึกษาผู้มีประสบการณ์ในการทำหนังสือหลายท่าน ในที่สุดจึงตัดสินใจทำตามความคิดของคนส่วนใหญ่ ด้วยเห็นว่าสามารถสื่อความหมายได้ดีกว่าแบบอื่นๆ

บุคลที่มีส่วนสำคัญยิ่ง ในความสำเร็จของหนังสือ "๗๒ ปี พระเทพพิพัฒนาภรณ์" คือผู้ที่สละเวลาในการให้คำปรึกษา และข้อเขียนทุกท่าน ตลอดจนคณะทำงานทุกคน ที่ทำงานด้วยความเสียสละและอดทนยิ่ง เพื่อบูชาคุณของพระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ และบุคคลที่มีส่วนสำคัญไม่น้อย ก็คือผู้บริจาคทุนทรัพย์ ในการจัดพิมพ์หนังสือทุกท่าน และบุคคลที่ข้าพเจ้าขออนุญาตกล่าวถึง คือ พระครูปริยัตยาภิรม เลขานุการเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี พระอาจารย์มหาประจวบ (ปญฺญาทีโป) เจ้าอาวาสวัดคุณาราม พระครูสังฆรักษ์ดำรงศักดิ์ เจ้าอาวาสวัดทองประธาน นอกจากมีความกรุณาให้ข้อมูลที่สำคัญแล้ว ท่านยังเมตตาให้คำปรึกษาชี้แนะ และอีกท่าน คุณยอดขวัญ ชุมวระ ที่ได้เสียสละเวลาในการพิสูจน์อักษร ตรวจทาน ด้วยความเต็มใจและตั้งใจเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนั้น ยังเชิญชวนญาติมิตรให้มีส่วนร่วมในการจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้อีกด้วย

คณะบุคคลที่จะต้องเอ่ยถึงอีกคณะหนึ่ง ก็คือ คุณพ่อเนย คุณแม่เชื่อม พรมเมฆ และลูกๆ ที่ได้บริจาคทรัพย์ ตลอดถึงทุกท่าน ที่ได้มีส่วนในการบริจาคทรัพย์ในการทำหนังสือที่ระลึก "๗๒ ปี พระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์" จึงทำให้หนังสือเสร็จทันกำหนดที่ต้องการ นอกจากนั้น น.ส.กานต์ธิดา พรมเมฆ สามเณรคมสันต์ พรมเมฆ ผู้เป็นหลานของข้าพเจ้า นายวิวัฒน์ พรหมทอง น.ส.พรพิมล มรกต เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการจัดพิมพ์ต้นฉบับ ด้วยความเสียสละอดทนยิ่ง ตรากตรำทำงานแข่งกับเวลาทั้งกลางวันและกลางคืน เพื่อให้หนังสือ"ที่ระลึก ๗๒ ปี พระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์" เป็นหนังสือที่มีความเป็นประณีต สวยงาม และมีคุณค่าควรแก่การเก็บรักษา

น้ำใจไมตรีที่ข้าพเจ้าได้รับจากทุกท่านทุกคน ทั้งที่เอ่ยนามและมิได้เอ่ยนามจะถูกจารึกไว้ในดวงใจและความทรงจำของข้าพเจ้าในนามคณะศิษย์ของพระเดชพระคุณตลอดไป เพราะทุกท่านคือกำลังใจที่วิเศษสุดของข้าพเจ้า ในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ เพื่อให้เป็นที่ปลื้มปิติ แก่พระเดชพระคุณพระเทพพิพัฒนาภรณ์ พระผู้เป็นศรีแห่งคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี พระผู้มีแต่ให้ พระผู้ได้เสมอ ผู้เป็นที่เคารพสักการบูชาของศิษยานุศิษย์ ตลอดจนเหล่าพุทธบริษัททุกคน

คุณความดีที่เกิดจากการทำงานครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอมอบถวายแด่ พระเดชพระคุณท่านพระเทพพิพัฒนาภรณ์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ส่วนความผิดพลาดใดๆ ที่เกิดขึ้นในหนังสือเล่มนี้ ข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว ในฐานะผู้รับผิดชอบโดยตรง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความเมตตาชี้แนะ เพื่อเป็นการพัฒนาและปรับปรุงในโอกาสต่อไป

คมฺภีรธมฺโม

๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

รายชื่อคณะผู้อุปถัมภ์จัดทำหนังสือ

๑.	พระครูสุวิมลสังฆกิจ	เจ้าคณะอำเภอพุนพิน	๔,๐๐๐ บาท
๒.	พระครูวิสุทธิวุฒิปัญญาคม	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร	๕,๐๐๐ บาท
๓.	พระครูสุขุมธรรมโกศล	เจ้าอาวาสวัดกาหสิน	๕,๐๐๐ บาท
๔.	พระครูมหาเจติยารักษ์	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบรมธาตุไชยา	๕,๐๐๐ บาท
๕.	พระใบฎีกาเอกพันธ์	เจ้าอาวาสวัดวิชิตธาราราม	๔,๐๐๐ บาท
๖.	พระใบฎีกาภูริทัย	วัดไตรธรรมาราม	๒,๐๐๐ บาท
๗.	พระครูโกวิทนวการ	รองเจ้าคณะอำเภอพุนพิน	๑,๐๐๐ บาท
๘.	พระวิทวัช	รักษาการเจ้าอาวาสวัดควนสุบรรณ	๒,๐๐๐ บาท
๙.	คุณฐิติพร ลิ้มประนะ	บริษัทง่วนสูน พริกไทยตรามือที่ ๑	๘,๐๐๐ บาท

๑๐. คุณจำรัส คุณอรพินย์ รัตนลือรุ่งโรจน์ บริษัทลือเอ็กเซ้ง จำกัด ๑๖,๕๐๐ บาท

๑๑. คุณอังคณา แซ่เจี่ย (สุขประเสริฐ) และครอบครัว ร้าน ๓๓๑ ๒,๐๐๐ บาท

๑๒. คุณปรีชา คุณสุกัญญา พรมเมฆ ๒,๐๐๐ บาท

๑๓. นายกรณ์ (มหาจิตกร) ปลอดมณี นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการกรมทางหลวงชนบท ๑,๒๐๐ บาท

๑๔. ว่าที่ ร.ต.ต.ศรัณยพงศ์ (มหาวิลาศ) ทองปาน พงส. (สป๑) สนวัดพระยาไกร กทม. ๑,๒๐๐ บาท

๑๕. คุณพ่อเนย คุณแม่เชื่อม พรมเมฆ และลูกๆ ๒๐,๐๐๐ บาท

๑๖. คุณครูอภิญา ขวัญอินทร์ ๑,๒๐๐ บาท

๑๗. นายภูริวัจน์ ปลื้มใจ ๒,๔๐๐ บาท

๑๘. นางลาวัลย์ นยสิทธิ์ ๑,๕๐๐ บาท

๑๙. นายชัยมาศ นยสิทธิ์ ๑,๕๐๐ บาท

๒๐. นางสาวนพิดา ตันติยวุฒิ ๑,๒๐๐ บาท

๒๑. นางเทียบ ดิษฐยานุรักษ์ ๓๖๐ บาท

๒๒. นางสาวอมรรัตน์ สุทธินุ่น ๑๒๐ บาท

๒๓. นายเฉลิมชัย หนูพรหม (ปลัดอำเภอเกาะสมุย) ๒,๐๐๐ บาท

๒๔. นายสุนทร ขวัญจันทร์ (ปลัดอำเภอละแม) ๑,๐๐๐ บาท

๒๕. นายวิวัฒน์ พรหมทอง ๑,๐๐๐ บาท

๒๖. น.ส.ยอดขวัญ ชุมวระ และครอบครัว ๒,๐๐๐ บาท

๒๗. คณะศิษยานุศิษย์ในพระเดชพระคุณ ๕๐,๐๐๐ บาท

บรรณานุกรม

กรมศาสนา,กรม.ศาสนพิธีสำหรับครูสอนวิชาพระพุทธศาสนา.ครั้งที่ ๑ พระนครโรงพิมพ์ กรมการศาสนา,๒๕๓๗

เฉลิมพันธ์ สุวรรณชนะ.คู่มือพิธีกรซพิธีการ.ม.ป.พ. ๒๕๔๓.

ทองสุข มันตาทร.คลายสงสัยพิธีกร : พิธีการ.โรงพิมพ์เพ็ญ พริ้นตริ้ง.๒๕๓๘

ประคอง สงสาป. พระธรรมวิมลโมลี (บุญมา คุณสมปนโน ป.ช.๙) ระเบียบปฏิบัติของชาวพุทธ. โรงพิมพ์การศาสนา.๒๕๓๔

กรมการศาสนา,กรม.แนวทางการดำเนินงานศาสนพิธี. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศ จำกัด ,๒๕๕๑

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี, กรมการศาสนา, กรม. รู้รักตระหนักใช้วัฒนธรรมไทย ตามโครงการ "เมืองคนดีวิถีธรรม". โรงพิมพ์อุดมลาภการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๕

วัดท่าไทร,กรมการศาสนา,กรม.ที่ระลึกพิธีถวายปริญญากิตติมศักดิ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.โรงพิมพ์เลิศชัย จำกัด,๒๕๔๘

ที่ระลึก ๖ รอบ ๗๒ ปี พระเทพพิพัฒนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี เจ้าอาวาสวัดท่าไทร

พิมพ์ที่ : บริษัท อุดมลาภการพิมพ์ จำกัด โทร. 0-7728-3821-2
www.udomlarp.com